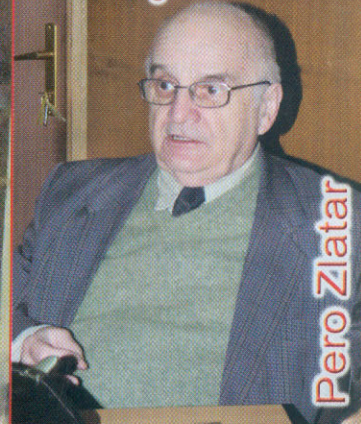

HRVATSKA RIJEČ

Subotica, 3. veljače 2006. * Cijena 35 dinara * Broj 155

Intervju:

Pero Zlatar

Veliko prelo u Subotici
Dokaz da trebamo jedni druge

Mijenjaju li studenti
svake godine nacionalnost?

Elektronički mediji - trajan izazov

VOJISLAV
SEKELJ

U
IZMUČENIM
RJEČIMA

Hrvatska riječ

DRAŽEN
PRČIĆ

WILD
CARD

Hrvatska riječ

PETKO VOJNIĆ
PURČAR

KULT
KORNJAČE

Hrvatska riječ

VOJISLAV
SEKELJ

U
IZMUČENIM
RJEČIMA

Hrvatska riječ

DRAŽEN
PRČIĆ

WILD
CARD

Hrvatska riječ

PETKO VOJNIĆ
PURČAR

KULT
KORNJAČE

Hrvatska riječ

VOJISLAV
SEKELJ

U
IZMUČENIM
RJEČIMA

Hrvatska riječ

DRAŽEN
PRČIĆ

WILD
CARD

Hrvatska riječ

PETKO VOJNIĆ
PURČAR

KULT
KORNJAČE

Hrvatska riječ

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg Cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica**UPRAVNI ODBOR:**Lazar Baraković (predsjednik), Dušica Dulić,
Zdenko Đaković, dr. Marija P. Matarić,
Pavle Pejčić, Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan**DIREKTOR I****V. D. ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Zvonimir Perušić

POMOĆNICA I ZAMJENICA**ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Dušica Dulić

REDAKCIJA:Ivan Andrašić (Podunavlje),
Davor Bašić Palković (glazba i kazalište),
Jasminka Dulić (politika),
Dražen Prčić (sport i zabava),
Zdenko Samaržija (povijest),
Zvonko Sarić (kultura),
Nada Sudarević (fotografije),
Željka Vukov (društvo),
Jelena Ademi (tehnički prijelom)**TEHNIČKI UREDNIK:**

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić**LEKTORICA:** Katarina Vasiljčuk**KOREKTOR:** Mirko Kopunović**TELEFON:** ++381 24/55-33-55

++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tipnet.co.yu**WEB:** www.hrvatskarijec.co.yu**TISAK:** »Dnevnik« Holding, Novi Sad,
»Dnevnik« ŠtamparijaList je registriran kod Tajništva za informiranje
Skupštine AP Vojvodine pod rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto, po
Službenom glasniku broj 140 od 1. siječnja 2005.

Nadvladane razlike

Siječanj i veljača, hladni zimski mjeseci, koji su u poslovnom smislu današnjice poprilično »mrtvi«, zapravo su najživlje razdoblje za ovdašnji hrvatski bunjevačko-šokački puk. Tradicionalna prela, koja se po nekim većim i manjim mjestima Bajškoga trokuta održavaju od davnina, ovih dana smjenjuju jedno drugo – od Bikića, preko Subotice, Baje, Sombora i Bačkog Brega, pa eto ove godine i do Bača.

Običaj, koji izvire iz kućne tradicije da se zimi organiziraju druženja, u kojima se okupljaju prijatelji i rođaci i koja prerastaju u zabave za pamćenje, vremenom je postao jedna od središnjih manifestacija za očuvanje naše kulture i narodne baštine.

Nekoliko je godina unazad najmasovnije prelo bilo u Bikiću, u Mađarskoj, da bi ove godine ono doživjelo pravi fijasko, prvenstveno zahvaljujući organizatorima koji su, po izjavama svjedoka, dopustili političku manipulaciju i potpuno odnarođenje te manifestacije. Negativan sud o ovogodišnjem Prelo bez granica u Bikiću dali su i dužnosnici Pučke kasine 1878, koji su po ideološko-nacionalnom mentalnom sklopu najbliži onome što se u hrvatskoj javnosti naziva bunjevštinom, i to je vjerojatno najbolji dokaz da tamošnja narodna zabava više doista nema ništa s narodom o čijoj se tradiciji radi. A, o tome što je tamo, s druge strane državne granice, tražio visoki dužnosnik Vlade Republike Srbije, ovom prigodom, ipak nećemo.

I, dok je prelo u Bikiću, kakvo god ono bilo ranijih godina, potpuno odlutalo od hrvatskoga naroda, Veliko je prelo u Subotici doživjelo preporod. Prvi put poslije dugih desetljeća i pol opet je održano u najvećem prostoru u gradu, a nazočno je bilo oko 1200 posjetitelja. Pokazalo se da u narodu živi želja za okupljanjem i druženjem, da imovinske, intelektualne, statusne i starosne razlike nisu prepreka za dobar zajednički provod, te da je sada pred organizatorima još veća odgovornost. Tehnički se detalji mogu u budućnosti dotjerati i usavršiti, ali suština i sadržaj moraju ostati onakvi kakvi su bili i na Marin 1879. godine. Veliko prelo u Subotici od prije nekoliko dana ušlo je u novu fazu i na cijeloj je zajednici zadaća da se kvaliteta do koje smo sada došli kvantitetom, razvije i unaprijedi.

Z. P.

Veliko prelo u Subotici – velika manifestacija zajedništva

ČETVRTAK, 26. 1.

Sprovod

Ibrahim Rugova je pokopan pokraj nekadašnjeg partizanskog groblja na Velaniji, koje je poslije 1999. proglašeno grobljem OVK. Nekoliko desetina tisuća Albanaca iz svih dijelova Kosova došlo je u Prištinu odati posljednju poštu predsjedniku Kosova. Sprovodu su nazočili i predstavnici oko četrdeset međunarodnih izaslanstava. Sprovod su osiguravale jake snage kosovske policijske službe, a incidenata nije bilo.

SAO

Zoran Žižić, predsjednik Socijalističke narodne partije u Crnoj Gori, ne isključuje mogućnost odcjepljenja dijela Crne Gore u slučaju da bude proglašena nezavisnost te republike.

Benzin

Na sjednici Vlade Srbije odlučeno je da benzin poskupi za 0,60 dinara po litri.

PETAK, 27. 1.

Beba

Umrla je beba koju je prijevremeno rodila povrijeđena putnica iz crnogorskog vlaka koji se survao u provaliju. Broj žrtava povećan je na 45.

Sreća

Zahvaljujući sreći izbjegnuta je nova željeznička katastrofa u Crnoj Gori na relaciji Podgorica-Bar. Na lokomotivi (461033) vlaka broj 6151 pukao je kotač, što je moglo dovesti do iskakanja vlaka. Vlak je krenuo u srijedu iz Podgorice u 5 sati, a u kompoziciji s dva vagona nalazilo se 60 radnika željeznice koji su krenuli na posao u Bar. Havarija je primijećena tek kada je vlak stigao u depo u Baru oko 6.20 sati. Konstatirano je da su i ostali kotači u veoma lošem stanju. Lokomotiva, koja je ovih dana trebala ići na remont, odmah je stavljena izvan uporabe. Tek poslije zamjene osovine ova lokomotiva će ponovno biti uključena u promet.

Uhićen

Policija je privela osobu za koju sumnja da je u telefonskom razgovoru prijetila srbijanskome ministru za kapitalne investicije Velimiru Iliću. U telefonskom pozivu, upućenom preko dežurne službe čačanske policije, ta je osoba prijetila Iliću zbog toga što je, navodno, sinu bivšeg predsjednika BiH Alije Izetbegovića omogućio da otvori tržišni centar »Interex«.

Krađa

Protekloga tjedna nepoznati lopovi opljačkali su katoličku crkvu u Boru. Po riječima župnika Marka, svećenika Crkve svetog Ljudevita, lopovi su iz crkve odnijeli nešto milostinje i tri pozlaćena pehara, za koja su vjerojatno mislili da imaju veliku materijalnu vrijednost. »Pljačka je više bilo traženje novca. Nisu ukrali ni televizor, video-rekorder, računalo, valjda su ukrali samo ono što su mogli ponijeti.

Ukradeno je nešto novca od milostinje i ukradena su tri kaleža, tj. sveće posude. Sakralna vrijednost je jako velika, ali ne i materijalna«, rekao je župnik.

Po njegovim riječima policija je bila vrlo ažurna. Napravljeni su snimci svih vrijednih predmeta kao jedna vrsta kulturne baštine. Lopovi su crkvu obili pajserima.

Olakšice

Europska komisija najavila je olakšice viznog režima za zemlje Zapadnog Balkana, a taj bi prijedlog trebali u veljači usvojiti Europski parlament i Vijeće ministara EU.

Odlaze

Međunarodna krizna grupa zatvara ured u Beogradu, a James Lion do kraja godine ostaje u Beogradu kao specijalni savjetnik za Balkan. »Nama se čini da više nema mogućnosti za izbijanje novih sukoba ili da su šanse za izbijanje novog sukoba znatno smanjene«, izjavio je Lion.

Kapetan

Sud u Sidneyu odredio je pritvor do prijama zahtjeva za izručenje Hrvatskoj australskom državljaninu Draganu Vasiljkoviću. On se u Hrvatskoj tereti za mučenje i ubojstvo hrvatskih vojnika i policajaca 1991. godine na području Knina i Gline.

SUBOTA, 28. 1.

Uhićen

Pukovnik Vojske Republike Srpske Jovo Đogo uhićen je u Beogradu zbog pomaganja u skrivanju Ratka Mladića.

Tragedija

Najmanje 67 osoba je poginulo, a više od 100 ih je povrijeđeno u padu krova na sajmištu u Katovicama na jugu Poljske. Krov jedne od dvorana pao je pod težinom snijega. U trenutku rušenja u dvorani u kojoj se održavala izložba poštanskih golubova bilo je od 500 do 1000 ljudi.

NEDJELJA, 29. 1.

Usporedba

Predsjednik Pokreta snaga Srbije Bogoljub Karić ponovio je da mu se sprema likvidacija. On je svoj položaj u medijima usporedio s položajem u koji je Demokratska stranka Srbije svojevremeno stavila vlade Zorana Đinđića i Zorana Živkovića.

Ministrica poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iz G17 Plus Ivana Dulić-Marković prosvjedovala je zbog izjava Bogoljuba Karića »koji ma se identifikira sa Zoranom Đinđićem«.

Istraga

SUP Srijemska Mitrovica počeo je provjeravati navode u svezi s ubojstvom Krešimira Hercega u studenome 1991. godine. Ti navodi, koji su prije mjesec dana emitirani u emisiji Insajder na B92, osporili su službeni verziju prema kojoj je Herceg, navodno, ubijen u vrijeme ratnog stanja, jer nije poslušao zapovijed dragovoljca JNA koji je čuvao stražu u selu Višnjicevo kraj Šida. Sugovornici Insajdera tvrde da je Herceg ubijen samo zato što je bio Hrvat.

PONEDJELJAK, 30. 1.

Susret

U Ateni su se susreli lider Demokratske stranke i predsjednik Srbije Boris Tadić i predsjednik Demokratske partije Kosova Hashim Thaqi. Izjava nije bilo, a o susretu se saznalo iz grčkih izvora. Tadić i Thaqi u Ateni sudjelovali su na dvodnevnom zasjedanju Vijeća Socijalističke internacionale, gdje je Tadić sudjelovao kao predsjednik stranke koja je konzultativna članica Internacionale, a Thaqi kao gost.

Presuda

Vijeće za ratne zločine na osam godina zatvora osudilo je Milana Bučića zbog sudjelovanja u ratnom zločinu na Ovčari 1991.

UTORAK, 31. 1.

Kandidatkinja

Udovica premijera Srbije Zorana Đinđića, Ružica Đinđić, razmišlja o kandidaturi za potpredsjedničko mjesto u Demokratskoj stranci. »U stranci očigledno postoji raspoloženje da ja budem potpredsjednica Demokratske stranke. Postoji mnogo članova DS-a koji imaju specifičan odnos prema stranci iz vremena kada je moj muž bio na njenom čelu. Moja je moralna obveza razmisliti o prihvatanju kandidature i o tome je li to opravdano«, izjavila je Ružica Đinđić.

Blic u DS-u saznaje kako je potvrđeno da Ružica Đinđić ima podršku neophod-

nu za kandidaturu, a ako odluči ne prihvatiti je, najozbiljniji kandidat za potpredsjednicu bit će veleposlanica Srbije i Crne Gore u Norveškoj Vida Ognjenović.

Potrebnu potporu dobili su potpredsjednici Dušan Petrović, Nenad Bogdanović i Bojan Pajtić, dužnosnik stranke Dragan Šutanovac, ali i Slobodan Gavrilović i Aleksandar Vlahović.

Potpora

Predsjednik Glavnog odbora Socijalističke partije Srbije Ivica Dačić kaže da SPS ne želi rušiti Vladu Srbije. »Rušenje Vlade bilo bi političko samoubojstvo za SPS. Time bismo izravno pomogli Demokratskoj stranci i Bogoljubu Kariću da dođu na vlast«, rekao je Dačić i dodao kako u SPS-u postoje mišljenja da ta stranka ne treba podržavati Vladu. Dačić je rekao i da su za SPS najprihvatljiviji dobri odnosi s radikalima i Demokratskom strankom Srbije.

»Ranije nije bilo moguće, a i sada je teško, da SPS i SRS sami naprave vladu. Ali SPS je srušio taj zid oko sebe i filozofiju da s nama nitko neće. Zato je korisno naše razdoblje suradnje s DSS-om, a imamo dobre odnose i s radikalima«, izjavio je Dačić.

Žalbe

Tijekom protekle godine pokrajinskom ombudsmanu je stiglo dvostruko više žalbi nego 2004. godine. U Novom Sadu obrađeno je više od 400 predmeta, a građane najviše muči zdravstveno-mirovinsko osiguranje, urbanistički problemi, duljina trajanja i kvaliteta sudske procedure,

a često se žale i na rad centara za socijalni rad.

Ombudsman Petar Teofilović ocjenjuje kako je u odnosu na prethodne godine vidno smanjen broj međunarodnih sukoba u Vojvodini, poglavito nakon uhićenja neonacista koji su napravili incident na anti-fašističkoj tribini na Filozofskom fakultetu.

SRIJEDA, 1. 2.

Pregovori

U Zagrebu su započeli pregovori o zatočenim i nestalim osobama između Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za zatočene i nestale i Komisije Vijeća ministara Srbije i Crne Gore. Riječ je o dvodnevnom sastanku koji se održava na poziv Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za zatočene i nestale, a otvorila ga je potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranka Kosor.

SADRŽAJ

Zajednička sjednica Izvršnog odbora HNV-a, te Odbora i Odjela HNV-a za informiranje

Elektronički medij je trajna potreba.....6,7

Informacija o upisu studenata na fakultetima Sveučilišta u Novom Sadu u školskoj 2004./2005. godini

Podaci (ni)su pouzdani!?!.....10-14

U Subotici održana sjednica predsjednika manjinskih nacionalnih vijeća s teritorija Vojvodine

Ubrzati diobu RTS i TV Novi Sad.....20,21

Prošle subote u Subotici održano »Veliko prelo«

Prelo koje je potvrdilo svoj epitet.....30-33

U Baču po prvi puta organizirano »Šokačko prelo«

Održano prelo - osniva se udruga.....42,43

Dujizmi

- ✓ *Ne plašimo se neizvjesnosti.*
- Naš kraj se vidi;*
- ✓ *Mali narodi prave velike promašaje;*
- ✓ *Ako osjećaš da si u pravu, krivo misliš.*

Dujo Runje

Zajednička sjednica Izvršnog odbora HNV-a, te Odbora i Odjela HNV-a za informiranje

Elektronički medij je trajna potreba

*Razmotrene inicijative za radio i televizijsko informiranje hrvatske zajednice u SiCG **

*Strateški interes hrvatske zajednice je osnivanje redakcija na hrvatskome jeziku na Radiju i TV Novi Sad **

Osnovan Privremeni odbor za izradu elaborata

Na zajedničkoj sjednici članova Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća, Odbora HNV-a za informiranje i Odjela HNV-a za informiranje, koja je održana 30. siječnja u Subotici, razmatrale su se inicijative i mogućnosti za radio i televizijsko informiranje hrvatske zajednice u SiCG. Na sjednici je nakon rasprave zaključeno da je osnivanje redakcija na hrvatskome jeziku na Radio Novi Sad i TV Novi Sad primarni i strateški interes hrvatske zajednice u SiCG, sukladno odlukama HNV-a, a budući da osnivanje hrvatskih redakcija na RTV Novi Sad za sada nije ostvareno, te da nema preciznih informacija o tome kada će biti, potrebno je paralelno pristupiti izradi elaborata za rješenje pitanja informiranja hrvatske zajednice na elektroničkim medijima.

Za izradu elaborata osnovan je Privremeni odbor, kao radno tijelo HNV-a, koji čine predstavnici struke s iskustvom rada u elektroničkim medijima. To su: *Ljiljana Dulić*, urednica Programa na hrvatskome jeziku na Radio Subotici, *Josip Stantić*, dopisnik Hrvatske televizije iz Subotice, *Tomislav Žigmanov*, prvi urednik Programa na hrvatskome jeziku na Radio Subotici, *Milovan Miković*, dugogodišnji novinar Radio Subotice i urednik drugih medija i *Slaven Bačić*, doktor pravnih znanosti. Prvi sastanak Privremenog odbora zakazan je za 3. veljače.

RTV NS – PRIMARNI INTERES: »Radio i televizijsko informiranje hrvatske zajednice u SiCG goruće je pitanje, koje bi trebalo što prije riješiti«, rekao je predsjednik Izvršnog odbora HNV-a *Lazo Vojnić Hajduk*. »Savjet Republičke radiodifuzne agencije raspisao je javni natječaj za izdavanje dozvola za emitiranje televizijskog i radio programa. Potrebno je zajednički elaborirati problem glede informiranja hrvatske zajednice na elektroničkim mediji-

ma i zbog toga je i sazvana sjednica ova tri tijela HNV-a«.

Dopredsjednik Izvršnog odbora HNV-a *Zvonimir Perušić* podsjetio je da u sferi elektroničkih medija hrvatska zajednica za sada ima Program na hrvatskome jeziku na Radio Subotici, emisiju na Radio Bačkoj u Baču, kao i emisiju na hrvatskom jeziku koja se u sklopu NIU »Hrvatska riječ« emitira na programu subotičke YU ECO

formiranja. Osnivanje hrvatskih redakcija na RTV Novi Sad za sada nije ostvareno, a tema ove sjednice su inicijative koje su se u međuvremenu pojavile. Objavljen je javni natječaj Savjeta Republičke radiodifuzne agencije, a aktualna je i informacija da je Vlada Republike Hrvatske osigurala 1 milijun kuna za potrebe hrvatske zajednice u SiCG. Ta će suma, prema našim saznanjima, biti raspodijeljena nakon raspi-

Vakuum popuniti prijelaznim rješenjem: sa sjednice IO HNV-a, Odbora i Odjela za informiranje

televizije, što je sve skupa značajno različito od onoga što druge nacionalne manjine u SiCG imaju u sferi informiranja na elektroničkim medijima.

»Hrvatska zajednica za sada ne ostvaruje pravo na informiranje na državnoj televiziji, kao što to pravo ostvaruju druge nacionalne manjine. Na sjednici HNV-a 29. srpnja 2004. godine donesena je odluka da se pristupi osnivanju redakcija na hrvatskome jeziku na Radio i TV Novi Sad i to je prema odluci Vijeća primarni interes hrvatske zajednice u sferi elektroničkog in-

sanog natječaja, a najveći dio od te sume mogao bi biti predviđen za projekt informiranja. Aktualna je i ponuda prodaje subotičkog Mini-radija hrvatskoj zajednici, koji je sada u privatnom vlasništvu, i to su teme o kojima se mi, kao predstavnici hrvatske zajednice u oblasti informiranja, trebamo dogovoriti i izjasniti«, rekao je *Zvonimir Perušić*.

SUKLADNO ODLUKAMA HNV-a: Predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić* rekao je kako je prilikom nedavnog sastanka izaslanstva Hrvata iz Srbije s predsjednikom

Vlade Srbije *Vojislavom Koštunicom* bilo riječi i o problemu informiranja hrvatske zajednice na državnoj televiziji.

»Premijer je rekao da se brzi pomaci ne mogu očekivati sve do završetka diobe između RTS-a i RTV Novi Sad. Dioba bi trebala biti završena do 31. ožujka i tada bi hrvatska zajednica trebala dobiti redakcije na hrvatskom jeziku na Radio i TV Novi Sad. Prema odluci HNV-a hrvatska zajednica traži osnivanje redakcija na hrvatsko-

Republike Hrvatske u Beogradu za raspodjelu sredstava koja je osigurala Vlada Republike Hrvatske za potrebe hrvatske zajednice u SiCG«, rekao je Petar Kuntić.

Predsjednik Odbora HNV-a za informiranje *Milovan Miković* naglasio je kako je dugoročan interes hrvatske zajednice da ostvari pravo na informiranje na državnim elektroničkim medijima, adekvatan postojećim programima drugih nacionalnih manjina.

Uvjeti za proizvodnju TV emisije postoje, ali ne i za emitiranje:
TV redakcija »Hrvatske riječi«

me jeziku na državnom radiju i televiziji, a kako je vlasnik Mini-radija ponudio prodaju tog radija, trebamo razmisliti i o mogućnosti kupovine Mini-radija, jer bi u slučaju takve opcije mogli sudjelovati na natječaju koji će raspisati Veleposlanstvo

»Hrvatskoj je zajednici važno i pokretanje radijskog programa na hrvatskom jeziku u sklopu RTV Novi Sad. Siguran sam da to neće biti lako, jer se do sada najviše razgovaralo o pokretanju televizijskog programa na RTV Novi Sad. Glede osnivanja redakcija na hrvatskom jeziku naši prijedlozi moraju biti vrlo precizni. Što se tiče Mini-radija, postavlja se pitanje je li to baš taj radio koji je potreban hrvatskoj zajednici? Trebamo razmisliti i o opremljenosti toga radija, a sukladno odlukama HNV-a moramo se fokusirati na ostvarivanje prava na informiranje na državnim elektroničkim medijima, bez obzira koliko je to dug proces«, rekao je Milovan Miković.

Član Odbora za informiranje *Lazar Merko* istaknuo je da se hrvatska zajednica mora izboriti i za ravnopravnost na Radio Subotici, gdje se program na hrvatskom jeziku emitira samo po dva sata dnevno. Naglasio je kako je to jako važno, između ostalog i zbog toga što je to odlična kadrovska škola za buduću televizijsku redakciju.

IZRADA ELABORATA: Član Odbora za informiranje *Slaven Dulić* također je naglasio problem male satnice emitiranja programa na hrvatskom jeziku na Radio Subotici, a član Odjela za informiranje *Jo* *sip Stantić* postavio je pitanje imaju li nacionalne manjine posebno definirana prava glede raspisanog natječaja za izdavanje dozvola za emitiranje televizijskog i radio programa, a zatim je zatražio odgovor i na pitanja – koliko iznosi prodajna cijena Mini-radija, kako se misli dugoročno financirati rad novinara u slučaju kupovine Mini-radija i ima li HNV koncept i strategiju glede informiranja?

Član Izvršnog odbora HNV-a *Joza Kolar* je napomenuo kako je upitna i čujnost programa diljem Vojvodine u slučaju kupovine Mini-radija, te je naglasio kako je važno ostvariti prava hrvatske zajednice na informiranje na državnim elektroničkim medijima.

Odgovore na neka od tih pitanja ponudio je Zvonimir Perušić:

»Sukladno odlukama HNV-a precizno je razrađena strategija HNV-a u elektroničkim medijima, a autor tog dokumenta, koji obuhvaća čak i satnicu i minutažu programa, je Milovan Miković. Taj je dokument još prije godinu dana prosljeđen RTV Novi Sad, ali nikakvog odgovora nije bilo. Prodajna cijena Mini-radija je između 60.000 i 100.000 eura, ovisno o broju repetitora i predajnika. Oprema tog radija je, kako u ponudi piše, iz 1996. godine. U slučaju kupovine Mini-radija svakako bi trebalo razmišljati o plaćama uposlenih novinara, kao i o zakupu prostorija, a natječaj za frekvencije, koji je raspisan do 25. siječnja ne daje nikakvu prednost nacionalnim manjinama pri odluci o izdavanju dozvola za emitiranje programa«, rekao je Zvonimir Perušić, predloživši da se osnuje Privremeni odbor za izradu elaborata, koji će dati odgovor struke na pitanje kako riješiti problem informiranja hrvatske zajednice na elektroničkim medijima.

Lazo Vojnić Hajduk je napomenuo kako Statut HNV-a predviđa da se za rješavanje određene problematike može formirati privremeni odbor, kao radno tijelo HNV-a, koji će elaborat o određenoj temi predložiti Izvršnom odboru, a Izvršni odbor će ga nakon razmatranja predložiti na usvajanje vijećnicima na sjednici HNV-a.

Nakon sjednice Zvonimir Perušić je predložio članove Privremenog odbora. Taj prijedlog usvojen je glasovanjem.

Zvonko Sarić

Sudionici sastanka

Uradu zajedničke sjednice Izvršnog odbora HNV-a, Odbora i Odjela HNV-a za informiranje sudjelovali su: predsjednik Izvršnog odbora HNV-a Lazo Vojnić Hajduk, dopredsjednik Izvršnog odbora Zvonimir Perušić, članovi Izvršnog odbora – *Jelena Piuković*, *Ivan Stipić* i *Joza Kolar*, predsjednik Odbora HNV-a za informiranje *Milovan Miković*, članovi Odbora *Lazar Merko* i *Slaven Dulić*, predsjednik Odjela HNV-a za informiranje *vlč. Andrija Anišić*, član Odjela *Josip Stantić* i predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini *Petar Kuntić*.

Božo Galić, vukovarsko-srijemski župan, u posjetu HNV-u, DSHV-u i lokalnim samoupravama Subotice i Sombora

Potpota Hrvatima nije upitna

*Multinacionalna televizija u Vukovaru trebala bi biti informativni servis za sve manjine koje žive u regiji, dakle, kako za one u Hrvatskoj, tako i za one u Bosni i Hercegovini i Srbiji * Dok se u projekt ne uključe Hrvati iz Srbije, televizija privremeno stopirana? * Suradnja u oblasti gospodarstva i obrazovanja*

Dobro je kad manjine imaju stranku: U DSHV-u

Vukovarsko-srijemska županija spremna je nastaviti suradnju s hrvatskom zajednicom u Srbiji i Crnoj Gori, koja je i ranijih godina bila na zavidnoj razini. Od predstavnika Hrvata iz Srbije očekuju se inicijative i projekti, a Vukovarsko-srijemska županija pronalaziti će načine da sukladno svojim mogućnostima izađe u susret sunarodnjacima s ove strane granice. Suradnja je poglavito moguća i potrebna u oblasti obrazovanja, informiranja i kulture i na tom planu hrvatske

Jedinstvo – uvjet da se ide naprijed

Gosti iz Hrvatske, predvođeni županom Vukovarsko-srijemskim Božom Galićem, posjetili su sjedište DSHV-a i razgovarali s vodstvom i članovima stranke.

Domaćin im je bio predsjednik stranke Petar Kuntić, koji je između ostalog istaknuo kako se pokazalo da je politika DSHV-a svih ovih godina bila ispravna i da je dobro da nacionalna manjina ima svoju političku stranku.

U razgovoru je predstavljen rad DSHV-a, a župan Galić je pozvao na zajedništvo, rekavši kako je jedinstvo uvjet da se ide naprijed.

N. S.

ske institucije u SiCG mogu očekivati punu logističku potporu Županije.

Ovo je, među ostalim, rečeno tijekom razgovora koje je župan vukovarsko-srijemski Božo Galić vodio s vodstvom Hrvatskog nacionalnog vijeća u Subotici u petak 27. siječnja. Župan Galić je u okviru svoga boravka u Subotici i Somboru, osim HNV-a posjetio i sjedište Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, te lokalne samouprave u ova dva grada.

Izaslanstvo Vukovarsko-srijemske županije razgovaralo je s predsjednikom HNV-a Josipom Z. Pekanovićem, predsjednikom Izvršnog odbora HNV-a Lazom Vojnić Hajdukom, potpredsjednicima HNV-a Vladimirom Bošnjakom i Stipanom Šimunovićem, s vijećnikom Petrom Kuntićem, te s dopredsjednikom Izvršnog odbora HNV-a Zvonimirom Perušićem. Razgovoru su bili nazočni i generalni konzul RH u Subotici Davor Vidiš i konzul Tihomir Šilović.

POGLED PREKO DUNAVA: Predstavljajući hrvatsku zajednicu u SiCG, predsjednik HNV-a Josip Z. Pekanović rekao je kako je položaj Hrvata u ovoj zemlji sada puno bolji nego tijekom devedesetih godina.

»Još prije desetak godina Hrvati su u ovoj državi išli ne samo pognute glave i šuteći, nego je veliki broj njih i prognan«, rekao je Pekanović. »Sada je, međutim, si-

U planu zajednički projekti

Tijekom boravka u Subotici izaslanstvo Vukovarsko-srijemske županije vodilo je razgovore i u lokalnoj samoupravi, gdje su im domaćini bili predsjednik Općine Géza Kucsera i zamjenik predsjednika Općine Petar Kuntić. Razgovaralo se o suradnji Općine i Županije, te o mogućim zajedničkim projektima. Gosti iz Hrvatske također su posjetili i Sjeverno-bački okrug, gdje ih je primio načelnik Zoran Prčić.

N. S.

tuacija bitno drugačija, imamo status nacionalne manjine, imamo obrazovanje na hrvatskom jeziku, nekoliko medija na našem jeziku, a nadamo se i imamo obećanje da ćemo uskoro imati pristup i državnoj televiziji.»

Pekanović je od župana Galića i njegovih suradnika zatražio potporu u oblasti gospodarstva, kako bi se ostvarili zajednički projekti u kojima bi se kao subjekti pojavili Vukovarsko-srijemska županija i vojvođanski gospodarstvenici. Jedan od

Suradnja se nastavlja: U Općini Subotica

takvih projekata, po riječima Pekanovića, mogao bi biti u svezi s prometom robe i putnika Dunavom, budući da veliki broj Hrvata iz Vojvodine živi upravo uz tu veliku europsku rijeku, koja je jedan od najznačajnijih plovnih putova na kontinentu.

Predsjednik Izvršnog odbora HNV-a La-

zo Vojnić Hajduk rekao je da su Hrvati u Srbiji tek prije nekoliko godina stekli uvjete da se organiziraju kao manjinska zajednica, a da se u taj proces ušlo bez resursa kojima raspolažu druge nacionalne manjine.

»Zbog toga smo svi mi zagledani u matičnu domovinu i očekujemo od nje pomoć, kako logističku, tako i simboličku«, rekao je Vojnić Hajduk. »Mi se kao zajednica možemo socijalizirati, a jamstvo za to su mladi koje imamo u našim institucijama, osobito u Izvršnom odboru HNV-a.«

NA OSNOVI RECIPROCITETA: Budući da je jedan od segmenata moguće suradnje sfera informiranja, dopredsjednik Izvršnog odbora HNV-a Zvonimir Perušić zamolio je od župana Galića potporu za uključivanje Hrvata iz Srbije u multinacionalnu televiziju koja se osniva u Vukovaru, što je župan u potpunosti prihvatio.

»Ta bi televizija trebala biti informativni servis za sve manjine koje žive u regiji, dakle, kako za one u Hrvatskoj, tako i za one u Bosni i Hercegovini i Srbiji«, naglasio je Galić. »No, budući da za sada Hrva-

Očekuje se potpora matice: U HNV-u

ti iz Srbije u projekt nisu uključeni preko svog zakonskog predstavničkog tijela,

želim vas informirati da nisam dao konačnu suglasnost za pokretanje te televizije, dok god i Hrvati iz Srbije ne dobiju svoje mjesto u njoj. Ta televizija mora pripadati svim nacionalnim zajednicama u regiji. Koordinacija nacionalnih manjina, u kojoj su predstavnici srpske zajednice najbrojniji, dobila je u Vukovaru objekt za tu televiziju, projekt će pomoći i Vlada Republike Hrvatske, a mi se zalažemo za princip reciprociteta. To znači da tražimo da i Hrvati iz Srbije budu dio projekta.«

Potpredsjednik HNV-a Vladimir Bošnjak zatražio je da Vukovarsko-srijemska županija i Republika Hrvatska podrže otkup i restauraciju rodne kuće bana Jelčića u Petrovaradinu, a potpredsjednik HNV-a Stipan Šimunov predložio je konkretnu suradnju glede obrazovanja.

N. V

Iskoristiti blizinu granice: U Općini Sombor

Kapitalne investicije na obalama Dunava

Predstavnici Vukovarsko-srijemske županije predvođeni županom Božom Galićem sa suradnicima učinili su posjet Zapadno-bačkom okrugu u Somboru, gdje je domaćin, načelnik Saša Torlaković, predstavio gradonačelnika Sombora dr. Jovana Slavkovića, potpredsjednicu Martu Horvat Odri, predsjednika skupštinskog Odbora za međunarodnu suradnju Karla Loga, te predsjednika Hrvatskog nacionalnog vijeća Josipa Z. Pekanovića. Nazočni su bili i generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici Davor Vidiš i konzul Tihomir Šilović.

Istaknuti su značaj prekogranične suradnje i težnja za dobrosusjedskim odnosima. Suradnja s gradovima i regijama Bajje i Segedina, rečeno je, putokaz je za daljnju suradnju poglavito preko agencije za razvoj malih i srednjih poduzeća i na natječajima

za ulazak Srbije i Crne Gore i Hrvatske u Europsku uniju.

Doprinos lokalne samouprave je veoma značajan, kao i sudjelovanje Sombora i Subotice u regiji Dunav-Drava-Sava. Posebice su značajne kapitalne investicije na željezničkom koridoru 10: Vinkovci-Tovarnik-Kanal-Vinkovci, djelomice rijekom Bosutom do Save, rekonstrukcija željezničkog mosta Subotica-Sombor-Vinkovci kod Bogojeva, oštećenog u bombardiranju, te izgradnja luka na Dunavu kod Vukovara i Bogojeva. Veoma je važno, čulo se na sastanku, trajno ukidanje viznog režima između Hrvatske i Srbije za lakšu prirodnu komunikaciju između dviju zemalja i naroda. Konstatirana je veoma dobra suradnja glede gospodarstva, turizma i kulture ovih regija.

Gosti iz Vukovarsko-srijemske županije skupa s načelnikom Zapadno-bačkog okruga Sašom Torlakovićem upriličili su posjet Hrvatskom kulturno-umjetničkom društvu »Vladimir Nazor«, vodećoj instituciji hrvatske zajednice u Somboru i okolici.

Z. Č.

Informacija o upisu studenata na fakultetima Sveučilišta u Novom Sadu u školskoj 2004./2005. godini

Podaci (ni)su pouzdani!?

*Uspoređujući samo brojke moglo bi se reći kako se više nego značajno povećao broj Hrvata na fakultetima u Vojvodini. Je li to baš sve tako? * Da bude čudo i veće, ovakve analize prave se već desetak godina.*

Čemu one služe? Zar je moguće na osnovi njih donositi bilo kave relevantne zaključke?

Piše: Dujo Runje

Koncem prošle godine, točnije 13. prosinca 2005. godine, Odbor za međunarodne odnose Skupštine AP Vojvodine razmatrao je Informaciju o upisu studenata u višim školama čiji je osnivač AP Vojvodina i na fakultetima Sveučilišta u Novom Sadu u školskoj 2004./2005. godini. Ovu Informaciju je već razmatralo i prihvatilo Izvršno vijeće AP Vojvodine tijekom lipnja 2005. godine. Informaciju je sačinilo Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu.

Odbor za međunarodne odnose je Informaciju s istim nazivom razmatrao tijekom lipnja 2005. godine, ali ti su podaci bili dijelom različiti jer su se odnosili na studente koji su prvi put upisali prvu godinu studija. O tome je već pisano u »Hrvatskoj riječi«, tako da ćemo se ovoga puta fokusirati na stanovite usporedne pokazatelje u školskoj 2003./2004. i 2004./2005. godini i na strukturu i broj studenata ponavljajuća. Na prvi pogled ništa novo, ali se uspoređivanjem podataka može doći do veoma interesantnih zaključaka.

Filozofski fakultet u Novom Sadu

VISOKO OBRAZOVANJE U AP VOJVODINI: Visoko obrazovanje u AP Vojvodini ostvaruje se, trenutačno, na 13 fakulteta u sastavu Sveučilišta u Novom Sadu. Zakonom o utvrđivanju određenih nad-

Na većini fakulteta bilježimo više-manje pad broja studenata Hrvata

ležnosti autonomne pokrajine, autonomna pokrajina ima pravo osnivati fakultete. Nažalost, nije bilo sve tako jer su republička tijela spriječila osnivanje nekoliko fakulteta, a među njima i Učiteljski fakultet u Subotici. Trenutačno, kažemo, jer sasvim je izvjesno da će nastava na Učiteljskom fakultetu u Subotici, a i nekim drugim fakultetima, započeti od iduće školske godine.

Do sada se spominjalo da će se nastava na Učiteljskom fakultetu u Subotici odvijati i na hrvatskom jeziku. Do sada, jer se to sve manje ili se uopće ne spominje. To pitanje zaslužuje poseban osvrt i o tome sada ne bismo duljili.

Ukupan broj studenata na fakultetima Sveučilišta u Novom Sadu u školskoj 2004./2005. godini iznosio je 38.169 studenata. U odnosu na ukupan broj studenata, nacionalne manjine su zastupljene u

sljedećem odnosu:

2.298 ili 6,02% su studenti Mađari / u školskoj 2003./2004. godini 6,47 %;
330 ili 0,86% su studenti Slovaci / u školskoj 2003./2004. godini 1,12 %;
131 ili 0,34% su studenti Rumunji / u školskoj 2003./2004. godini 0,34 %;
239 ili 0,63% su studenti Rusini / u školskoj 2003./2004. godini 0,70 %;
510 ili 1,34% su studenti Hrvati / u školskoj 2003./2004. godini 0,95 % i
113 ili 0,30% su studenti Bunjevci / u školskoj 2003./2004. godini 0,28 %.

Iz ovih je podataka razvidno, ako se usporede s prethodnom godinom, da je broj Hrvata najviše povećan i to za 0,39 posto, jer ih je prošle godine bilo 0,95 posto od ukupnog broja studenata na fakultetima u Vojvodini. Brojčano se može vidjeti da je broj studenata Hrvata povećan za 149 od -

Tablica broj 1.

Nacionalni sastav studenata Ekonomskog fakulteta u Subotici
Školska 2003./2004. godina Školska 2004./2005. godina

Nacionalna pripadnost	I. god.	II. god.	III. god.	IV. god.	Apsol - venti	Uk.	Nacionalna pripadnost	I. god.	II. god.	III. god.	IV. god.	Apsol - venti	Uk.
SRBI	923	1094	704	264	981	3966	SRBI	929	1044	846	586	450	3855
CRNOGORCI	65	93	57	24	95	334	CRNOGORCI	58	65	65	43	45	276
MAĐARI	126	170	95	55	130	576	MAĐARI	161	229	142	102	94	728
SLOVACI	7	12	5	-	5	29	SLOVACI	5	9	11	4	1	30
RUMUNJI	5	4	-	-	5	14	RUMUNJI	6	3	4	2	-	15
RUSINI	9	8	3	-	11	31	RUSINI	4	7	6	4	3	24
HRVATI	38	24	6	2	27	97	HRVATI	41	45	42	76	65	269
JUGOSLAVENI	30	95	82	23	92	322	JUGOSLAVENI	-	21	8	16	200	245
BUNJEVCI	7	7	12	3	6	35	BUNJEVCI	9	12	8	4	3	36
ŠOKCI	-	-	-	-	-	-	ŠOKCI	-	-	-	-	-	-
ROMI	-	-	-	-	-	-	ROMI	2	-	-	-	-	2
ALBANSKI	2	-	-	-	-	2	ALBANSKI	2	-	-	-	-	2
UKRAJINCI	2	2	1	-	3	8	UKRAJINCI	3	2	1	1	1	8
MAKEDONCI	1	4	1	-	7	13	MAKEDONCI	4	4	-	2	2	12
SLOVENCIMA	2	-	-	2	1	5	SLOVENCIMA	2	-	-	-	2	4
NIJEMCI	-	2	-	-	-	2	NIJEMCI	-	1	1	-	-	2
ČESI	2	-	-	-	1	3	ČESI	-	2	-	-	-	2
ŽIDOVIMA	-	-	-	-	-	-	ŽIDOVIMA	-	-	-	-	-	-
BOŠNJACIMA	1	5	4	5	2	17	BOŠNJACIMA	2	2	2	4	3	13
NEIZJAŠNJENI	14	20	12	1	10	57	NEIZJAŠNJENI	22	21	8	21	35	107
NEOPRED.	1	51	58	100	431	641	NEOPRED.	4	-	-	-	-	4
OSTALI	1	6	2	1	1	11	OSTALI	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	1236	1597	1042	480	1808	6163	UKUPNO	1254	1467	1144	865	904	5634

nosno za 41,27 posto, jer je u 2003./2004. godini bilo 361 student, a u 2004./2005. godini bilo ih je 510. Zanimljivo je da Mađari, Slovaci i Rusini bilježe blagi pad u odnosu na prošlu školsku godinu.

Uspoređujući samo brojke moglo bi se reći kako se više nego značajno povećao broj Hrvata na fakultetima u Vojvodini. Je li to baš sve tako? Gdje se to povećao broj studenta? Uspoređujući podatke za dane dvije školske godine može se konstatirati kako se povećao broj studenta Hrvata za čak 172 na Ekonomskom fakultetu u Subotici. Na svim ostalim fakultetima bilježimo više-manje pad broja studenata Hrvata. Kako je do toga došlo? Naime, samo gruba slika usporednih podataka za dvije školske godine na Ekonomskom fakultetu u Suboticu »otkrivaju« nam enigm. To se lijepo može vidjeti u Tablici

Povećan broj studenata Hrvata za čak 172: Ekonomski fakultet u Subotici

broj 1.

MIJENJAJU LI STUDENTI SVAKE GODINE NACIONALNOST?: Iz usporednih podataka je vidljivo kako je u školskoj 2003./2004. godini na Ekonomskom fakultetu bilo 641 studenata na svim godinama koji su se izjasnili kao neopredijeljeni. Na prvoj godini svega se 1 student izjasnio kao neopredijeljen. Što je to utjecalo na »metanoju-promjenu mišljenja«? U školskoj 2004./2005. godini svega 4 studenata su izjašnjena kao neopredijeljeni. Da bude još interesantnije sva 4 su na prvoj godini. To znači da je velik broj studenata s Ekonomskog fakulteta »mijenjalo« opredjeljenje. Gdje su se studenti »neopredijeljeni« opredijelili? Iz usporednih podataka je vidljivo kako je povećan najviše broj Mađara i Hrvata. Tako je u školskoj 2003./2004. godini bilo 576 Mađara i 97 Hrvata, a u školskoj 2004./2005. godini bilo je 728

Mađara i 269 Hrvata. Time se povećao broj studenata Mađara za 152 i Hrvata za 172. Time je riješena »enigma« naglog rasta broja Hrvata.

Ovi su podaci više nego interesantni za sociologe i političare, ali pod uvjetom da su točni. Ako su ovi podaci netočni, onda se postavlja pitanje truda i rada koji je ne samo uzaludan već može voditi sve zainteresirane strane u pogrešnom smjeru. Čovjek taman pomisli kako je u trendu da se »neopredijeljeni« opredjeljuju, a ono iz podataka mogu se vidjeti sasvim suprotne tendencije.

PITANJE TOČNOSTI PODATAKA: U Tablici broj 2. imamo usporedne podatke na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Ako usporedimo podatke za iste godine na Filozofskom fakultetu, dobivamo sasvim druge rezultate. Naime, tamo je vidljiv rapidan broj opadanja broja Mađara i Hrvata,

a s druge strane značajan porast studenata koji se izjasniše kao neopredijeljeni. Iz pokazatelja je vidljivo kako je školske 2003./2004. godine na Filozofskom fakultetu bilo 18 studenata koji su se izjasnili kao Hrvati. Teoretski samo apsolvanti i studenti četvrte godine mogli su završiti studije. Pod pretpostavkom da su to i učinili i da se nijedan novi student Hrvat nije upisao Filozofski fakultet, trebalo je biti 15 studenata Hrvata. Pod istim uvjetima Mađara je trebao biti najmanje 324 u školskoj 2004./2005. godini. Na opće iznenađenje, broj Mađara je školske 2004./2005. godine bio 134, a broj Hrvata svega 3. Iz ovoga bi se moglo čitati da je značajan broj studenata Mađara i Hrvata »mijenjao« svoju nacionalno opredjeljenje.

Neopredijeljenih na Filozofskom fakultetu u 2003./2004. godini nije bilo uopće, a

Tablica broj 2.
Nacionalni sastav studenata Filozofskog fakulteta u Novom Sadu
Školska 2003./2004. godina **školska 2004./2005. godina**

Nacionalna pripadnost	I. god.	II. god.	III. god.	IV. god.	Apsol - venti	Uk.	Nacionalna pripadnost	I. god.	II. god.	III. god.	IV. god.	Apsol - venti	Uk.
SRBI	1921	695	597	343	286	3842	SRBI	831	772	613	409	283	2908
CRNOGORCI	101	26	36	25	14	202	CRNOGORCI	41	73	57	41	21	233
MAĐARI	186	69	69	24	24	372	MAĐARI	31	39	29	25	10	134
SLOVACI	41	18	11	8	4	82	SLOVACI	6	11	3	1	6	27
RUMUNJI	13	3	10	-	-	26	RUMUNJI	13	8	3	8	-	32
RUSINI	22	10	3	6	-	41	RUSINI	7	3	3	2	-	15
HRVATI	9	3	3	2	1	18	HRVATI	1	-	1	1	-	3
JUGOSLAVENI	120	38	40	20	22	240	JUGOSLAVENI	-	23	21	17	11	72
BUNJEVCI	6	3	-	2	1	12	BUNJEVCI	1	1	1	-	-	3
ŠOKCI	-	-	-	-	-	-	ŠOKCI	-	-	-	-	-	-
ROMI	-	-	-	-	-	-	ROMI	1	-	-	-	-	1
ALBANCI	1	-	1	-	-	2	ALBANCI	1	-	-	-	-	1
UKRAJINCI	3	-	1	2	-	6	UKRAJINCI	2	1	-	-	-	3
MAKEDONCI	3	-	1	2	-	6	MAKEDONCI	1	-	-	-	-	1
SLOVENC	1	1	-	-	-	2	SLOVENC	-	-	-	-	-	-
NIJEMCI	2	1	1	-	-	4	NIJEMCI	2	-	-	-	-	2
ČESI	-	-	-	-	-	-	ČESI	-	-	-	-	-	-
ŽIDOV	-	-	-	-	1	1	ŽIDOV	-	-	-	-	-	-
BOŠNJACI	3	1	-	1	1	6	BOŠNJACI	2	3	2	1	-	8
NEIZJAŠNJENI	44	26	9	5	4	88	NEIZJAŠNJENI	25	21	25	23	21	115
NEOPRED.	-	-	-	-	-	-	NEOPRED.	29	17	19	21	23	109
OSTALI	2	1	-	1	-	4	OSTALI	5	-	-	11	-	16
UKUPNO	2478	892	782	441	361	4954	UKUPNO	999	972	777	560	375	3683

iduće godine brojka je ni manje ni više nego 109. Da se je tih godina mijenjao naziv države i da su se događali sudbonosni dani za državu ili za spomenute narode, vjerojatno bi ovi pokazatelji bili mogući. Ovako ostaje veliko pitanje točnosti svih ovih podataka. Zar je moguće da na udaljenosti manjoj od 100 kilometara između ova dva grada imamo sasvim suprotne tendencije?

Pitanja ostaju, a na odgovornima je da se pronađu uzroci ovih, nema sumnje, anomalija. To se prije svega odnosi na Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu, ali i na sve one koje bi trebali davati točne podatke. Ne može se nitko pokrivati i amnestirati od odgovornosti. Da bude čudo i veće, ovakve analize prave se već desetak godina. Čemu one služe? Zar je moguće na osnovu njih donositi bilo kave relevantne zaključke?

Na udaljenosti manjoj od 100 kilometara između Subotice i Novog Sada
sasvim suprotne tendencije

PONAVLJAČA NEMA MEĐU NACIONALNIM MANJINAMA!?: Iako je bilo predviđeno po uputama da fakulteti daju podatke za one studente koji upisuju prvi put godinu studija, većina fakulteta nije radila po danim uputama već je iskazivala podatke za sve studente bez obzira koji put upisuju godinu. Nekoliko fakulteta dalo je podatke samo za studente koji su po prvi put upisivali prvu godinu studija, a samo Akademija umjetnosti samo za one koji su se upisali prvi put bilo na koju godinu studija. Među one koji su dali podatke za studente koji su prvi put upisali ovu godinu studija su sljedeći fakulteti:

Akademija umjetnosti u Novom Sadu; Filozofski fakultet u Novom Sadu; Građevinski fakultet u Subotici; Pravni fakultet u Novom Sadu i Tehnološki fakultet u Novom Sadu.

Nacionalna struktura studenata koji su upisali prvi put prvu godinu studija na spomenutih pet fakulteta dana je u Tablici broj 3.

Iz podatka je razvidno kako je na spomenutih pet fakulteta Sveučilišta u Novom Sadu bilo 604 studenata koji su obnavljali prvu godinu studija. Ono što je više nego frapirajuće, uznemirujuće i, u najmanju ruku, sumnjivo jest njihova nacionalna struktura. Odmah upada u oči da među ponavljateljima nema niti jedan student koji pripada nacionalnoj manjini. Izgleda nevjerojatno da bismo u podatke povjerovali. Od 604 studenta ponavljача ispada da 561 studenta ili čak 92,88 posto pripada većinskom srpskom narodu. Od ostalog broja, 3 su studenta Crnogorci, a 10 je neizjašnjanih i 20 neopredijeljenih studenata.

Poznati crkveni naučitelj *Tertulijan* vjerovao je u Isusovo uskrснуće rekavši: »Credo quia absurdum. /Vjerujem jer je apsurdno./« Za nas ovdje dileme nema i tvrdimo: Ne vjerujemo ovim podacima jer su apsurdni. Da bismo još više potkrijepili našu sumnju navest ćemo primjer Akademije umjetnosti u Novom Sadu. Naime, to je jedini fakultet koji je dao podatke o broju studenata koji upisuju sve godine studija po prvi put. Tako je od 68 studenata »ponavljача« na tom fakultetu 67 koji su se izjasnili Srbima i samo 1 neopredijeljen. To me nije potreban nikakav komentar. Uvjereni smo da će nadležna tijela naći snage i volje da iz svega ovoga izvuku određene konzekvence, kako ne bismo ignorirali stvarnost i znanost. U zemlji čuda ovakva čuda nam nisu potrebna. ■

Tablica broj 3.
Nacionalna struktura ponavljача na prvoj godini na fakultetima Sveučilišta u Novom Sadu u školskoj 2004. /2005. godini

Nacionalna pripadnost	Akad umjet.	Filoz. fakultet	Grad. fakultet	Pravni fakultet	Tehn. fakultet	Uk.	%
SRBI	12	100	30	369	50	561	92,88%
CRNOGORCI	-	-	3	-	-	3	0,50 %
MAĐARI	-	-	-	-	-	-	-
SLOVACI	-	-	-	-	-	-	-
RUMUNJI	-	-	-	-	-	-	-
RUSINI	-	-	-	-	-	-	-
HRVATI	-	-	-	-	-	-	-
JUGOSLAVENI	-	-	-	-	-	-	-
BUNJEVCI	-	-	-	-	-	-	-
ŠOKCI	-	-	-	-	-	-	-
ROMI	-	-	-	-	-	-	-
ALBANSKI	-	-	-	-	-	-	-
UKRAJINCI	-	-	-	-	-	-	-
MAKEDONCI	-	-	-	-	-	-	-
SLOVENCII	-	-	-	-	-	-	-
NIJEMCI	-	-	-	-	-	-	-
ČESI	-	-	-	-	-	-	-
ŽIDOVII	-	-	-	-	-	-	-
BOŠNJACII	-	-	-	-	-	-	-
NEIZJAŠNJIENI	-	-	-	-	10	10	1,65 %
NEOPRED.	1	29	-	-	-	30	4,97 %
OSTALI	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	13	129	33	369	60	604	100%

U Beogradu napadnuti hrvatski diplomati

Napadači uhićeni, političkih posljedica nema

*Zamjenik veleposlanika Branimir Lončar i prvi tajnik Veleposlanstva Boris Herceg napadnuti dok su sjedili u automobilu * Napadači s kriminalnim dosjeima*

Zamjenik veleposlanika Republike Hrvatske u SiCG:
Branimir Lončar

Aleksandar Bošković (24) osuđen je u Gradskom sudu za prekršaje u Beogradu na 40 dana zatvora, zato što je s još trojicom prijatelja u srijedu 25. siječnja navečer napao zamjenika hrvatskog veleposlanika u Srbiji i Crnoj Gori *Branimira Lončara* i prvog tajnika Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu *Borisa Hercega*. Boškovića je gradski sudac za prekršaje osudio temeljem Zakona o javnom redu i miru.

Beogradska je policija prethodno, uz Boškovića, uhitila i *Gorana Piljagića* (24), *Slobodana Dragutinovića* (25) i *Zorana Guberinića* (20), koji su sudjelovali u napadu na hrvatske diplomate.

U priopćenju MUP-a navodi se da su Bošković i Piljagić radili na zaštiti stambene zgrade u Ulici Sanje Živanović 34c, a Dragutinović i Guberinić su njihovi prijatelji koji su im pravili društvo. Dvojica hrvatskih diplomata sjedila su u automobilu parkiranom ispred zgrade koju su Bošković i Piljagić osiguravali. Uhićeni mladići su prvo verbalno, a zatim i fizički napali službenika Veleposlanstva.

Zgrade 34a, 34b i 34c su niže stambene zgrade s interfonom, ali bez prezimena. Jedan od stanara izjavio je za B92 da su Bošković i Piljagić bili zaštitari izvjesnog M. V., mladića od oko 30 godina s Voždovca, koji ima svoju tiskaru i koji je svojevremeno izdao nekoliko knjiga o *Ratku Mladiću* i *Radovanu Karadžiću*. On živi u zgradi 34c i ima i teretanu u podrumu garaže u kojoj vježbaju i njegovi zaštitari.

Do napada je došlo oko 23 sata dok su zamjenik veleposlanika Branimir Lončar i diplomat Branko Herceg sjedili u automobilu s pločicama Hrvatskog veleposlanstva u Ulici Sanje Živanović 34.

Tada im je prišao jedan od muškaraca i počeo ih psovati. Lončar je pozvao policiju.

Kada se taj muškarac udaljio, iz audija s talijanskim pločicama koji je bio u blizini izašla su trojica muškaraca koji su se nastavili psovati diplomate.

Jedan od njih je pokušao otvoriti vrata automobila, a kako u tome nije uspio, nogom je razbio staklo na automobilu s hrvatskim diplomatima, a onda kroz prozor pesnicom po licu nekoliko puta udario prvog tajnika Hrvatskog veleposlanstva Hercega. Hrvatski diplomati nisu zatražili pomoć liječnika.

Povodom napada na dvojicu diplomata Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu, ministar vanjskih poslova Srbije i Crne Gore *Vuk Drašković* uputio je šefici hrvatske diplomacije *Kolindi Grabar-Kitarović* izraze najdublje osude ovog čina.

Premijer Hrvatske *Ivo Sanader* izjavio je kako vjeruje da je riječ o pojedinačnom incidentu i da nema nikakvih drugih političkih implikacija, te je zatražio punu informaciju i kažnjavanje počinitelja, a Ministarstvo vanjskih poslova Hrvatske uputilo je

Prije dvije i pol godine vandali napali zgradu, a sada i diplomate: Veleposlanstvo RH u Beogradu

oštar prosvjed veleposlaniku SiCG u Hrvatskoj *Radivoju Cvjetićaninu*.

Predsjednik Vlade Srbije *Vojislav Koštunica* razgovarao je telefonom s hrvatskim premijerom Ivom Sanaderom, rekavši mu da osumnjičenici za napad privedeni, te da je riječ o ljudima s kriminalnim dosjeom. Premijer Srbije je dodao da se ne radi o incidentu s političkom ili nacionalističkom pozadinom.

N. V.

Pero Zlatar, bard hrvatskog novinarstva

Još uvijek osjećam veliku radost pisanja

*Ako vam kažem da su me baš zbog novina, mislim, dvije žene potjerale i sada sam u trećem braku, onda bih najbolje mogao ilustrirati taj odnos između svoje profesije i privatnog života * Moja prva žena bi se mogla zvati »Plavi vjesnik«, a druga »Studio«, u kojima sam bio glavnim urednikom i to je to, ali mislim da je tako sa svakim čovjekom koji se preda svom poslu, bilo da je on astronaut ili vodoinstalater, on mora raditi od jutra do navečer i stalno misliti o svome poslu*

Intervju vodio: Dražen Prčić

Peru Zlatara s pravom svrstavaju u jednog od simbola hrvatskoga novinarstva. Dugogodišnji poslenik pisane riječi, kako se to obično kaže, svoje je iskustvo stjecao, ali i na kolege prenosio, u mnogim hrvatskim listovima, od Večernjeg vjesnika, VUS-a, Sportskih novosti, SN revije i ST-a, do Nacionala i Globusa. Svojom je uređivačkom vještinom pridonio zapaženim nakladama tjednika Studio, koji je izlazio u čak 376.000 primjeraka, Intervjua, Plavog vjesnika i Arene.

Uz osebujan novinarski angažman dug pet i pol desetljeća, objavio je 17 knjiga koje su doživjele četrdesetak izdanja, pišući s istim žarom u nekoliko različitih žanrova poput publicistike, putopisa, knjiga za djecu i mlade, te dva romana »Šarmeri bez pokrića« i »Bitange mirno«. Za svoj novinarski opus nagrađen je brojnim domaćim i međunarodnim priznanjima, a znakovito je i njegovo proglašenje za počasnog građanina Miamijsa i Los Angelesa. Otac je četvero djece i oženjen Ksenijom Francetić, profesoricom i prevoditeljicom.

Rodio se 1934. godine u Skoplju, a već je s petnaest godina započeo svoju novinarsku karijeru, u kojoj i danas, na mjestu stalnog dopisnika Jutarnjeg lista i Globusa iz Beograda, neumorno niže brojne ekskluzivne tekstove.

Prije izvjesnog vremena boravio je nekoliko dana u Subotici, gdje je prikupljao materijal za pisanje teksta u Jutarnjem listu o Hrvatima u Srbiji. Tom je prigodom posjetio i redakciju Hrvatske riječi.

HR: U Vašem impresivnom životopisu, pet i pol desetljeća duge novinarske karijere, znakovit je rani početak već s petnaest navršenih godina života. Od tada do danas napisali ste tisuće tekstova, ali se sigurno sjećate svog »profesionalnog« prvenca. O čemu ili o kome ste napisali prvu novinarsku zadaću?

Bio je to tekst o kapetanu tadašnjeg košarkaškog kluba Napred, Vladimiru Mahovliću, kasnije legendarnom spikeru Radio Zagreba, a povod samog napisa je bio naslov juniorskih prvaka Jugoslavije, s kojim su prekinuli višegodišnju dominaciju beogradske Crvene zvezde.

HR: Je li to bio naručeni tekst ili se jednostavno »rodio« u glavi budućeg novinara?

Mislim da je za njega ponajprije kriv neki nerv u meni, koji je odlučio o mom budućem životnom pozivu. Moj čača me je uporno nagovarao da budem liječnik, mama je željela neko drugo »ozbiljnije« zanimanje, ali novinarski je »crv« proradio duboko u meni i znao sam da je novinarstvo ono čime se želim baviti. Mislim da je tako jednostavno moralo biti, jer niti prije, a niti poslije nitko se u obitelji, osim mene, nije bavio novinarskim poslom.

HR: Uz angažman na pisanju tekstova, već zarana ste započeli i svoju uredničku karijeru, koja će paralelno pratiti cijelu vašu profesionalnu karijeru.

Kako su to bila neka drugačija vremena, već s petnaest i pol godina sam postao urednikom sportske rubrike u novinama »Omladinski borac«, koje su poslije postale »Novina mladih«, a izravno iz školske klupe, odmah po svršetku mature primljen sam za profesionalnog novinara u »Narodnom športu«.

HR: Profesionalni novinarski izbor zauvijek Vas je stavio u službu javnog života. Koliko je takvo opredjeljenje utjecalo na vaš daljnju privatnost?

Ako Vam kažem da su me baš zbog novina, mislim, dvije žene potjerale i sada sam u trećem braku, onda bih najbolje mogao ilustrirati taj odnos između svoje profesije i privatnog života. Moja prva žena bi se

na kojima radi. Što je Vama bilo lakše, odnosno teže napisati, te što ste više, a što manje voljeli?

Sretna okolnost moje novinarske karijere očitovala se u činjenici da sam gotovo uvijek sam mogao birati poslove i tekstove na kojima ću raditi. Bilo da je u pitanju bio posao novinara, urednika ili stalnog dopisnika, a sam sam nekako najviše volio raditi na putopisima tijekom mojih brojnih putovanja. Općenito volim svaki tekst koji čini novinu, ali uz već spomenuti putopis najviše sam volio i danas volim pisati o

se služim mislim da bih mogao biti jedan bolji hotelski portir. Služim se svim svjetskim jezicima izuzev njemačkog, a to su: španjolski, francuski, talijanski i engleski, te bugarskim, makedonskim i ruskim jezikom.

HR: Isti profesionalni entuzijizam Vas i dalje krasi, te se iz Vaših tekstova jednako osjeća radost pisanja. Gdje i kako crpate tu spisateljsku snagu?

Vidite, u listopadu bih trebao napuniti 72 godine, ali još uvijek osjećam veliku ra-

Beograd

Pero Zlatar je u glavnom gradu SiCG boravio kao stalni izvijestitelj i dopisnik ST-a, Globusa i Nacionala u periodu od 1992. do 1999. godine, a proživio je i 78 dana bombardiranja tijekom NATO zračnih djelovanja. Koncem ožujka 2000. godine ga je režim Slobodana Miloševića čak i protjerao iz Beograda.

mogla zvati »Plavi vjesnik«, a druga »Studio«, u kojima sam bio glavnim urednikom i to je to, ali mislim da je tako sa svakim čovjekom koji se preda svom poslu, bilo da je on astronaut ili vodoinstalatler, on mora raditi od jutra do navečer i stalno misliti o svome poslu.

HR: Svaki čovjek od pera, po sebiice novinar, tijekom svojih profesionalnih zadaća susreće se s težim ili lakšim tekstovima i napisima

sportu. Jer, sportska rubrika mi je ujutro prva i navečer posljednja literatura koju uzmem u ruke.

HR: Napisali ste stotine putopisa i reportaža napisanih o brojnim zemljama koje ste posjetili. Zna li točnu brojku država u kojima ste boravili i koji tekstovi zauzimaju zasebno mjesto u putopisnoj kronologiji?

Kao reporter i izvijestitelj proputovao sam sve kontinente, boraveći u više od 180 zemalja svijeta, ali sam nekako najviše volio ići u države u kojima nitko od ovdašnjih novinara prije toga nije bio. Volio sam se pohvaliti činjenicom da sam kao novinar prvi bio u Frankovoj Španjolskoj, u Albaniji za vrijeme Envera Hoxhe, u Čileu za vrijeme puča, Južnoj Africi tijekom vladavine aparthejda i još mnogo drugdje.

HR: Koliko jezika govorite?

Ja sam u prvom redu sretan ako kažem da govorim hrvatski, ali glede jezika kojima

dost pisanja i veselim se kada vidim svoj tekst u novinama. Inače nikada ne čitam svoje članke, ali volim vidjeti kako su oni prezentirani i plasirani, i danas mi to predstavlja jednako uzbuđenje i mislim da nisam promašio prilikom izbora svoje profesije.

HR: Kada radite neki, primjetan ili političarom, što Vam je lakše?

Za svaki se razgovor puno pripremam i kada dođem na intervju onda sam posve pripremljen za osobu o kojoj želim pisati. Nažalost, brojni novinari su često posve neinformirani o osobama s kojima rade intervjue. Meni se često događalo da me ljudi prilikom intervjua, a mislim da sam poslije Miljenka Smoje, najintervjuiraniji novinar s ovih prostora, primjerice pitaju što sam tijekom karijere napravio.

HR: Tijekom svih proteklih novinarskih godina napravili ste brojne intervjue s glasovitim ličnosti-

Nagrade

Za svoj rad 1999. godine nagrađen je nagradom »Otokar Keršovani« za životno djelo koje mu je dodijelilo Hrvatsko novinarsko društvo. Dobitnik je i priznanja grada Zagreba za 1971. godinu

ma iz raznovrsnih grana javnog života. S kime ste sve razgovarali za novine?

Napravio sam zbilja mnogo intervjua, a moji sugovornici su bili mnogi znameniti ljudi svog vremena. Iz tog velikog popisa izdvojio bih na primjer: španjolskog kralja Juana Carlosa, nogometaša Maradonu, glumca Roberta Redforda, trubača Louisa Armstronga, a tu su i mnoge druge popularne osobe iz javnog života.

HR: Kako ste uspijevali stići do svih poznatih osoba s kojima ste namjeravali voditi razgovor?

Novinarska vještina ogleda se upravo i u spretnosti realiziranja nakane da se razgovara s određenom osobom, unatoč brojnim preprekama da se stigne do nje. Primjerice,

jedan od mojih najdražih intervjua, onaj s kirurgom *Christianom Barnardom* urađen je dobrim dijelom zahvaljujući malom triku s njegovom knjigom »Kako pobijediti srce«, koja je bila objavljena u Novom Sadu i koju sam ponio na put u Cape Town. U telefonskoj najavi naglasio sam kako sam u biti predstavnik nakladnika njegove knjige i da bih mu je želio osobno uručiti, i on je pristao. Vidjevši svoju knjigu na

njemu nepoznatom jeziku, barijera je bila probijena i onda sam iskoristio priliku da se predstavim kao novinar i izrazim svoju namjeru da napravim intervju s njim. Pri spomenu Jugoslavije i Hrvatske iz koje sam došao, on me je pozvao svojoj kući, rekavši mi kako će se njegova supruga, kćerka velikog industrijskog magnata i prava ljepotica *Barbara Zellner* obradovati. Ispostavilo se kako je njezin prvi dečko bio, nitko drugi, do tenisač *Nikola Pilić*. Eto, što ti je zapadnjačka emancipacija.

HR: Koliko Vam je, uopćeno govoreći, potrebno za jedan razgovor?

Prvo i najvažnije je da se uvijek dobro spremim za planirani razgovor i točno

znam što želim čuti od svog sugovornika. U principu uvijek tražim jedan sat, ali često završim prije traženog vremena. Ovdje bih želio mlađim novinarima otkriti jedan mali recept glede vođenja razgovora, a za primjer bih uzeo intervjue koje je, svojedobno, davala *Mira Marković*, i koja ih je prekidala kada bi novinar odmah »napao« neugodnim pitanjima. Ali, onda je došao jedan novinar BBC-a, koji je lukavo počeo s hvaljenjem njezine profesije i usputnih detalja, da bi je postupno stezao u svoju stupicu neugodnih i teških pitanja.

HR: Poznati su svi Vaši sugovornici, ali otkrijte javnosti tko su osobe s kojima niste uspjeli napraviti razgovor iako ste to u profesionalnom angažmanu željeli?

Bilo je tu mnogo ličnosti, ali evo nekoliko osoba koje bih izdvojio u toj neuspješnoj misiji. Prvi bi, recimo, bio *Slobodan Milošević*, potom tu su i sva četvorica haških optuženika, *Karadžić*, *Mladić*, *Martić* i *Plavšić*. Prije njihovih političkih karijera, znao sam ih iz života koji su prije toga vodili: Radovan Karadžić je bio psiholog košarkaške momčadi »Bosne«, Milan Martić je pravio red na utakmicama »Cibone«, Biljana Plavšić je studirala u Zagrebu i bila je vrlo zgodna žena na koju su mnogi bezuspješno »jurišali«, dok je Ratko Mladić bio zapovjednik pograničnih jedinica, a ja sam nekoliko puta išao u Albaniju kao jedan od biografa Envera Hoxhe. Jednom sam se vozio u zrakoplovu s Dalaj Lamom, ali mu nisam pristupio jer me je jedan fotograf »uvjerio« kako to nije on.

HR: Razlog Vašega posjeta Subotici i Novinsko-izdavačkoj ustanovi »Hrvatska riječ« je Vaša najnovija novinarska zadaća. Kako ste se pripremili za dolazak na sjever Bačke?

Konkretno, stigao sam u Suboticu u namjeri da napišem reportažu za Jutarnji list o životu hrvatskog življa na ovom podneblju. Imam namjeru sačiniti jedan tzv. kroki u kojemu će biti malo razgovora, pa malo opisa, malo svega skupa, ali sam se zato temeljito unaprijed pripremio za tekst. Tako znam kada se po prvi puta spominje ime vašeg grada, kako se nekada Subotica

Knjige

Dosad je iz pera ovog vrsnog literata izašlo 17 knjiga u četrdesetak izdanja, koje su prevedene na nekoliko jezika.

zvala i još dosta pojedinosti koje će mi biti potrebne za ovaj napis. Još dok sam radio na uredničkim poslovima uvijek sam savjetovao, posebice mlade novinare da uvijek idu na teren, a što manje rade telefonom, kao i da se prije toga dobro pripreme.

HR: Reportaža kao novinarska forma, u svom deskriptivnom, literarnom obliku često je veoma bliska književnosti, ali se većina novinara nikada ne usudi oprobati u pisanju knjiga. Kako je, u vašem »slučaju« došlo do opredjeljenja da povežete ove dvije branše?

Nikada nisam tako gledao na te dvije stvari, osobito kada se kaže na primjer novinar, pisac i publicist, jer zašto odvajati to. Koliko je novinara u povijesti bilo sjajnih pisaca kao što su *Jack London*, *Ernest Hemingway* ili brojni drugi, ali općenito mislim da, kada se rade ove dvije stvari, glava mora biti usko usmjerena na jednu od istih. Jer, analizirajući tekstove koje sam radio za novine tijekom pisanja pojedinih knjiga, odmah uviđam kako mi je glava tada bila puna raznih »podstanara«. Jednostavno se uvijek mora biti u potpunosti fokusiran na ono što se u danom trenutku radi.

HR: Kako Vi gledate na staru novinarsku žalopojku da novinski tekst živi vrlo kratko, možda samo jedan jedini dan, dok knjige i literatura ostaju tragom vječitosti?

Slazem se da knjiga ostaje zauvijek, ali jedan moj članak pročita više ljudi nego što je sve moje knjige pročitao. Opet, za razliku od mnogih televizijskih ličnosti, ja sam vrlo rijetko bio nazočan na ovom mediju, pa ipak su me ljudi znali zahvaljujući mojim novinskim tekstovima.

HR: Spomenuli ste televiziju na kojoj ste također bili jedno vrijeme. Na kakvim ste projektima radili?

Bilo je to u vrijeme kada sam bio »malo maknut« iz novina, pa sam radio kao direktor programskog marketinga na Televiziji Zagreb. Za to vrijeme sam uspio napraviti nekoliko televizijskih reportaža, primjerice o kralju Nikoli, turskom i grčkom dijelu Cipra, Alma Ati i koje su bilo dobro primljene od strane gledateljstva.

HR: Cijeli ste život pisali na pisaćem stroju. Kako ste osobno doživjeli ovu digitalnu revoluciju i prelazak u računalni svijet?

Od samog početka svog novinarskog rada pisao sam na pisaćem stroju, ali sam zato

posve preskočio pojavu električnog pisaćeg stroja i izravno prešao na rad na računalu. Mislim da sam solidno svladao osnove, ali zato uvijek zamolim svoju suprugu i sina da mi pošalju mailom tekstone.

HR: Vratimo se natrag novinarima, koje su ipak vaše najjače »oružje« izražavanja. Kada biste trebali izabrati u moru uspješnih tekstova jedan, za koji biste se odlučili kao Vaša osobno najdraži?

Bio bi to tekst koji sam radio za list *Vjesnik* u srijedu (VUS), a to je bilo u sklopu serijala razgovora povezanih sa životom na selu. Otišao bih u neko selo, potražio ljude koje žive u njemu, raspitao se i onda izabrao optimalnog sugovornika i sve to u formi teksta vjerno prenio. Naš glasoviti

jezikoslovac *Bratoljub Klaić*, rekao je da su to najpoetičniji redci u hrvatskom novinarstvu, a bilo je koncem pedesetih godina prošlog stoljeća. Također bi tu bili moji tekstovi iz Albanije, pa intervju s Christinom Barnardom u Cape Townu, kirurgom koji je prvi presadio ljudsko srce...

HR: A knjiga?

Odlučio bih se vjerojatno za ovu koja je

Sportski angažmani

Usporedo s novinarskim angažmanom, Zlatar je bio i predsjednik košarkaškog kluba »Lokomotiva« (poslije Cibona) u periodu (1968.-1972.), dok je 1987. godine bio direktor nogometnog kluba Dinamo. Tijekom perioda 1956.-1957. godine obnašao je dužnost izbornika omladinske nogometne reprezentacije Hrvatske.

doživjela najviše izdanja, »Otključani globus« o putopisnim crticama za mlade iz više od 80 zemalja u kojima sam boravio.

HR: Što biste, na koncu, poručili svojim mladim kolegama novinarima?

Preporučio bih da se stalno usavršavaju u radu i prate kako drugi rade, i ponavljam da se uvijek pripremaju za razgovore i teme o kojima namjeravaju pisati. Ukoliko samo u jednom trenutku osjete da to ne vole raditi, neka bolje promijene profesiju. Za novinarstvo moraš imati jaku volju, osjećati neku unutarnju radost i komešanje u želucu, kao da si progutao leptira. ■

U Subotici održana sjednica predsjednika manjinskih nacionalnih vijeća s teritorija Vojvodine

Ubrzati diobu RTS i TV Novi Sad

*Zahtjev da se predstavnici APV uključe u izradu Ustava Srbije * Prihvaćena Platforma*

*Izvršnog Vijeća AP Vojvodine o položaju APV u novom Ustavu Republike Srbije **

*Ponovljen zahtjev da se što prije završi proces transformacije RTS-RTV NS u radiodifuzne servise **

*Spriječiti majorizaciju manjina u općinskim savjetima za međunacionalne odnose **

Osnovati fond za razvoj regija u kojima žive pripadnici nacionalnih manjina

U Subotici je u srijedu 1. veljače održan sastanak predsjednika manjinskih nacionalnih vijeća, koja djeluju na teritoriju Vojvodine. Nazočni su bili: Ana Tomanova-Makanova, predsjednica Slovačkog nacionalnog vijeća, Slavko Oros, predsjednik Rusinskog nacionalnog vijeća, Vasil Nebesni, predsjednik Ukrajinskog nacionalnog vijeća, László Varga, tajnik Mađarskog nacionalnog vijeća i Josip Z. Pekanović, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća. Pozivu na sastanak, koji je

sazvala koordinatorka nacionalnih vijeća Ana Tomanova-Makanova, nisu se odazvali predsjednici Bunjevaca, Rumunja i Makedonaca.

U radu sjednice sudjelovali su i predsjednik i dopredsjednik Izvršnog odbora HNV-a Lazo Vojnić Hajduk i Zvonimir Perušić, te zamjenik predsjednika Općine i vijećnik HNV-a Petar Kuntić, a kao gost nazočan je bio i konzul RH u Subotici Ti-homir Šilović.

Na sastanku su razmatrani aktualna pro-

blematika Radio-televizije Novi Sad, utvrđen je službeni stav nacionalnih vijeća glede položaja AP Vojvodine, razgovaralo se o problemima u svezi osnivanja i rada odbora za međuetničke odnose na razini lokalne samouprave, te je inicirano osnivanje fonda za razvoj regija u kojima žive pripadnici nacionalnih manjina.

OPREDJELJENI ZA PUNU AUTONOMIJU: Nakon sjednice izdano je zajedničko priopćenje za javnost, koje sadrži zaključke sjednice:

»Dolje potpisani predsjednici vijeća nacionalnih manjina u AP Vojvodini podržavaju Deklaraciju AER – (Skupštine europskih regija) kao podršku stvaranju efikasne regionalne demokracije u Srbiji, a osobito u onom stavu gdje ona poziva da se predstavnici Autonomne Pokrajine Vojvodine uključe u rad radne skupine koja je odgovorna za izradu novog Ustava Republike Srbije.

Po razmatranju Načela za osnovni zakon Autonomne Pokrajine Vojvodine, kojega je predložila Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine, predsjednici vijeća nacionalnih manjina prihvaćaju utvrđena načela u cijelosti, a posebice ističu važnost i značaj odrednica u članku 17. stavak 4. gdje se pripadnicima nacionalnih manjina potvrđuje da imaju pravo na predstavljanje u Skupštini AP Vojvodine razmjerno njihovom udjelu u stanovništvu, i članku 26. stavak 1. gdje se govori o izvornoj nadležnosti; AP Vojvodina ostvaruje zakonodavnu, sudsku i izvršnu vlast na svojemu

Uključiti predstavnike APV u izradu Ustava Srbije: sa sjednice predsjednika manjinskih vijeća

Čestitka za treću godišnjicu

U povodu, za hrvatski korpus s ovoga podneblja, iznimno značajne obljetnice – tri godine od osnutka, točnije izlaska prvoga broja tjednika »Hrvatska riječ«, i uspostave Novinsko-izdavačke ustanove s istim imenom, te nedavno pokrenutom nakladničkom djelatnosti, kolegama iz uredništva, svim suradnicima i čitateljima lista »Hrvatska riječ« čestitamo obljetnicu i želimo puno novih izdanja, brojeva, čitatelja, veliku nakladu i uspješan rad.

U nadi uspješnije buduće suradnje, srdačno vas pozdravlja i želi sve najbolje Uredništvo programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice.

**U ime zaposlenih i suradnika,
glavna i odgovorna urednica programa
Ljiljana Dulić**

U nekim općinskim savjetima za međunacionalne odnose manjine su majorizirane

teritoriju sukladno Osnovnom zakonu AP Vojvodine i Ustavu Republike Srbije.

Predsjednici nacionalnih vijeća u AP Vojvodini donose jednoglasno zaključak o prihvatanju Platforme Izvršnog Vijeća AP Vojvodine o položaju Autonomne Pokrajine Vojvodine u novom Ustavu Republike Srbije u cijelosti kako je navedeno u predloženom tekstu.

ISPUNITI OBEĆANJA: U ponovnom

razmatranju problema u sferi informiranja na elektroničkim medijima predsjednici donose zaključak da se rješavanje problema na RTS-RTV NS intenzivira i ubrza, odnosno da se što prije završi proces transformacije RTS-RTV NS u radiodifuzne servise, što podrazumijeva završetak diobne bilance i sve ostale korake koje zakon predviđa. Tim više što je takav zaključak donesen i dano javno obećanje na posljed-

njem sastanku Savjeta za nacionalne manjine Republike Srbije.

Budući da su savjeti za međunacionalne odnose u nekim općinama formirani protivno osnovnoj intenciji zakonodavca, pa stoga zadovoljavaju zakonsku formu ali ne i suštinu njihovog formiranja, rada i nadležnosti (pa ima slučajeva da su predstavnici nacionalnih manjina brojčano u manjini), predsjednici nacionalnih vijeća donose zaključak da se što prije izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi mora do kraja regulirati ta oblast kako ne bi dolazilo do mogućnosti za majorizaciju članova savjeta za međunacionalne odnose iz redova nacionalnih manjina i kako bi se zaustavio proces izmjena naziva ulica i škola u sredinama gdje žive nacionalne manjine bez njihove suglasnosti, kao i djelotvorno rješavanje drugih pitanja vezanih za funkcioniranje lokalne samouprave.

Pozdravljajući inicijative i odluke iznesene u javnosti od strane Ministarstva SiCG za ljudska i manjinska prava o formiranju posebnog fonda za razvoj juga Srbije, nacionalna vijeća s teritorija Vojvodine upozoravaju i smatraju da je takav fond potreban i za sredine gdje žive pripadnici drugih nacionalnih zajednica na teritoriju Republike Srbije, odnosno Vojvodine, na što je više puta u javnosti ukazivano svim relevantnim predstavnicima domaće i međunarodne javnosti.«

N. V.

Aktivnosti u predstavničkom tijelu hrvatske zajednice

Mađarski konzul u posjetu HNV-u

Generalni konzul Republike Mađarske u Subotici Imre Varga posjetio je sjedište Hrvatskog nacionalnog vijeća i razgovarao s predsjednikom HNV-a Josipom Z. Pekanovićem i predsjednikom Izvršnog odbora HNV-a Lazom Vojnić Hajdukom.

Teme razgovora bile su suradnja hrvatske i mađarske manjinske zajednice u Srbiji, te suradnja tih zajednica s institucijama matičnih zemalja.

Bilo je također riječi o rekonstrukciji graničnih prijelaza, a generalni konzul Imre Varga obavijestio je domaćine da se taj posao mora završiti za manje od godinu dana.

»Do kraja 2007. godine Mađarska će potpuno prijeći na shengenski sustav, tako da će biti drugačiji tretman kontrole prelaska ljudi, robe i stoke«, rekao je Varga. On je također dodao da će vize za ulazak u Mađarsku ostati na snazi i nakon ulaska u shengenski režim.

Sastanak je održan u ponedjeljak 30. siječnja.

N. S.

Održan okrugli stol na temu fondova za ruralni razvoj sela

Poziv na registraciju gazdinstava

Pokrajinsko tajništvo za poljoprivredu pripremilo je financijska sredstva u iznosu od 173 milijuna dinara za ruralan razvoj sela * Fond za razvoj Vojvodine prošle godine je udijelio oko 27,5 milijuna eura kreditnih sredstava * Bespovratna sredstva odobrava Ministarstvo poljoprivrede Republike Srbije sa sudjelovanjem do 50 posto * Pravo na korištenje tih sredstava imat će sva fizička i pravna lica koja su registrirana i posjeduju svoje namjenske račune

Piše: Olga Perušić

Na Otvorenom sveučilištu u Subotici, 25. siječnja održan je okrugli stol, u organizaciji gradskog ogranka Lige socijaldemokrata Vojvodine, gdje su bili predstavljeni Pokrajinski fondovi za razvoj poljoprivrede i Fond za ruralni razvoj sela. Gosti ovog skupa bili su:

ruralnog razvoja potakli smo i na republičkoj razini, i vjerujemo da će naići na opće odobravanje. Razlozi osnaživanja ruralnog razvoja nalazimo upravo u ravnomjernijem razvoju cijele pokrajine, zatim u edukaciji mladih farmera, te pokušajima da zadržimo mlade i da na taj način popra-

izvodnja, poput proizvodnje mlijeka, tova, a zapaža se težak prelazak na intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju. Prema riječima Petrovića, u budućem stvaranju tržišta moramo se opredjeljivati plasmanu na našem tržištu i na tržištima okolnih zemalja, pa prema Europskoj uniji.

BUDUĆNOST: Pri europskim fondovima bit će na raspolaganju značajnija sredstva za osnaživanje poljoprivredne proizvodnje, te se izrazila nada kako će i Srbija u bliskoj budućnosti imati mogućnost aplicirati za sredstva tih fondova.

»Za početak nas očekuju mali fondovi. Kroz akciju ruralnog razvoja pokušavamo pripremiti naše gospodarstvenike za apliciranje. Poznato je kako se moramo suočiti s tržišnom liberalizacijom koja nas ubrzo očekuje. Smatram da će to proizvesti jak udar upravo na poljoprivredne proizvođače. Sada se vode pregovori s Europskom unijom kako bi se za naše tržište zadržale što duže carinske stope, te se zaštitila domaća proizvodnja od potpune liberalizacije. Naravno, jasno je da ukoliko se želimo priključiti EU moramo sebe učiniti ravnopravnima s drugim tržištima. To je nama sada slaba točka, jer smo mišljenja kako smo u agraru razvijeni, no nažalost, tek kad uđemo na europsko tržište, tada će se pokazati koliko propusta imamo«, rekao je Danijel Petrović. »Rumunjska se već sedamnaest godina bori na putu pridruživanja EU i tek će 2007. godine pristupiti u članstvo. Ne treba zaboraviti da je naš sat počeo odbrojavati tek 2000. godine, što je samo pet godina na putu promjene zakonske regulative i osnaživanje agrara općenito.«

PREPOZNATI PRIORITETE: Pokrajinsko tajništvo za poljoprivredu težiti će prestrukturiranju poljoprivrede, između ostalog, zanimanjima koja se mogu odvijati u tim ruralnim sredinama. Podrška će uslijediti i mjesnim zajednicama koje su siromašne, pogotovo u infrastrukturi. »Ove godine odobrat ćemo, također, kreditne linije i nepovratna sredstva. No, to je nedovoljno, jer čim farme profunkcioniraju odmah imaju poteškoće s električnom energijom.

Jasno je da ukoliko se želimo priključiti EU moramo sebe učiniti ravnopravnima s drugim tržištima: rečeno je na okruglom stolu u Subotici

pokrajinski tajnik za poljoprivredu *Danijel Petrović* i zamjenik pokrajinskog tajnika za poljoprivredu *Vladimir Sindić*, a nazočili su i članovi udruge poljoprivrednih proizvođača i predstavnici gospodarskih zadruga.

Za započinjanje polaganih koraka pripreme ka priključenju SiCG, točnije njene poljoprivrede, tekovinama europske skupine naroda, najvažniji je prioritet oformljenog Fonda za ruralni razvoj sela. Inicijativu za pokretanje ove vrste prestrukturiranja poljoprivrede Pokrajinsko tajništvo za poljoprivredu vidi u rješavanju problema, najčešće infrastrukturnih, koje zatiče u praksi.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA: »Prioritet Pokrajinskog tajništva za 2006. godinu je uvođenje vodoopskrbe, te su tu planirane veće akcije i izdvojena su financijska sredstva veća nego ranije. Program

vimo to demografsko pitanje, kada je u pitanju Vojvodina«, rekao je pokrajinski tajnik za poljoprivredu Danijel Petrović. Ruralni razvoj se sastoji od proizvodnje, preko zapošljavanja do ekologije. Analizirajući po područjima ono što preferiraju proizvođači prigodom apliciranja na kreditne linije, pretežito je to klasična gospodarska

Statistika Vojvodine

UVojvodini od 465 naseljenih mjesta 415 su seoske sredine, tj. ruralna područja. Čak 43 posto građanstva u Vojvodini živi u tim naseljenim ruralnim područjima. Bilježimo 87 posto negativnog prirodnog priraštaja. Četvrtina aktivnih poljoprivrednika je starija od 65 godina starosne dobi. Prosječna veličina gazdinstva je od 3 do 3,5 ha.

jom, otpadnim vodama i drugim, te se iskazala potreba da krenemo od osnovnih potreba. Potrebno je prepoznati prioritet za svako ruralno područje. U nekim mjestima su to trafostanice, vodoopskrba, skladišta, silosi. Same općine moraju odabrati prioritete i u skladu s tim pripremiti projektno-tehničku dokumentaciju. U tajništvu smo pripremili financijska sredstva u iznosu od 173 milijuna dinara. Gledajući potrebe to i nisu velika sredstva izdvojena za ovu namjenu», rekao je Petrović.

Podjela sredstava od strane Tajništva radi se u proljeće i početkom jeseni, s tim da će prvenstvo imati projekti koji će priključiti sredstva iz drugih izvora, kao što su mjesna zajednica, općinski proračun, sredstva neke udruge ili fizičke osobe.

FONDOVI: U tijeku prošle godine Fond za razvoj Vojvodine je udijelio oko 27,5 milijuna eura kreditnih sredstava. Od toga za mala poduzeća je izdvojeno negdje oko 9 milijuna eura za 173 korisnika, za javna komunalna poduzeća izdvojeno je 173 tisuća eura na svega dva korisnika, zemljoradničke zadruge su povukle 835 tisuća eura na 29 zadruga, za ukupno 79 srednjih poduzeća odobreno je 7 milijuna eura, odobren je 171 zahtjev poduzetnika za ukupno dva milijuna eura, za 24 velika poduzeća izdvojeno je 5 milijuna eura i za 220 individualnih poljoprivrednih proizvođača izdvojeno je tri milijuna eura. U 2006. godini očekuje se da će ta sredstva biti na istoj razini kao i prošle godine. Uglavnom su to bili krediti s rokovima od tri do pet godina s periodom počeka od godinu do dvije dana, s kamatnim stopama od 3 do 4,2 posto zavisno od djelatnosti gdje se to odobravalo.

»Na razini Vojvodine ovo je najjača institucija koja osigurava financijska sredstva za ove namjene. Fond za razvoj poljo-

privrede odobrava sredstva dobivena od Norveške vlade koja se rotiraju iz godine u godinu, a tako će stajati na raspolaganju i ove godine. Fondovi koji su na raspolaganju od strane Ministarstva za poljoprivredu Republike Srbije su dugoročni i odobravaju se posredstvom poslovnih banaka, a kratkoročni krediti do godinu dana», kaže

Primat pri dodjeli sredstava će imati projekti koji će priključiti sredstva iz drugih izvora: predočeno je od strane pokrajinskih fondova za razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj sela

zamjenik pokrajinskog tajnika za poljoprivredu, Vladimir Sindić. »Subvencije i poticajna sredstva u odnosu na prošlu godinu bit će uvećana. Značajna sredstva bit će izdvojena u vidu bespovratnih kredita. Pravo na korištenje tih sredstava imat će sve fizičke i pravne osobe koje su registrirane i posjeduju svoje namjenske račune. Jedini sustav funkcioniranja je preko tih računa. Zato je interes da se u Vojvodini registrira što više gospodarskih gazdinstava kako bi se to pravo za korištenje bespovratnih sredstava ili dugih financijskih sredstava koristilo.«

Što se više novca povuče u poljoprivred-

ni sektor i u seoska područja i u prehrambenu industriju i na teritorij Vojvodine, to osigurava razvoj cijele regije. Bespovratna sredstva se daju za nabavku priplodnog materijala iz uvoza, gdje Ministarstvo sudjeluje do 50 posto, zatim se daje za rekonstrukciju, adaptaciju, proširenje, skladišta, staje, staklenike, plastenike, te druge vido-

ve proizvodnje i to sufinanciranjem od 30 do 50 posto. Treći segment je participacija u nabavci mehanizacije, traktora, priključnih strojeva, opreme u stočarstvu, voćarstvu i vinogradarstvu. Ova sredstva mogu koristiti i privatne zemljoradničke zadruge, koje imaju veći broj udruženih proizvođača.

PROBLEMI: Kroz raspravu, oglasili su se i proizvođači, koji su istaknuli kako zakup i rabljenje državnog posjeda snižava cijene, što pogoršava poziciju sitnih poljoprivrednih proizvođača, a veliki kombinati ni ne ispunjavaju svoje poreske obveze. Individualni proizvođači žele ući u zakup te zemlje, ali po riječima Danijela Petrovića, to nije moguće, jer veliki kombinati za pošljavaju puno radnika i posjeduju mehanizaciju za navodnjavanje koju treba iskoristiti. Kao drugi problem nazočni su istaknuli kako je vrijeme od podnošenja zahtjeva do objavljivanja odgovora jako dugo i često odgovor stiže na kraju sezone. Tako poljoprivrednici gube u samom startu godinu dana. Također, spomenut je i povrat imovine, kao problem čije rješenje nije na vidiku. Jedan od problema je i sigurnost naplate potraživanja i prisutnost devizne klauzule u svim područjima privrede osim u poljoprivredi. Udruga poljoprivrednika je dobila svoje prostorije, te će se sada aktivnije vršiti pritisak na rješavanje mnogobrojnih problema koji postoje u poljoprivredi. ■

Tribina o poljoprivrednoj djelatnosti

U organizaciji Udruge poljoprivrednika održana je 26. siječnja tribina na kojoj su se predstavila poduzeća, banke i institucije značajne za poljoprivrednu djelatnost. U prvom dijelu tribine predstavila se »Galenika fitofarmacija« iz oblasti zaštite bilja, zatim poduzeće za proizvodnju i distribuciju semenske robe »Limagrain«, opremu za mljekarstvo prezentiralo je poduzeće »Westfalia-Surge«. Poslije predstavljanja opreme uslijedile su prezentacije ZZ »Salaš« s programom Schaumann premiksa, Autokuća »Alfa 24« s programom Belarus, zatim »IKR« s programom New Holland, »Res trade« s programom John Deere i »Eibl-Wondrek« s programom polovne mehanizacije na kojoj su se predstavili izlagači rabljene mehanizacije Claas. U punom anfiteatru Otvorenog sveučilišta, poslije pauze uslijedilo je predstavljanje uvjeta kreditiranja poljoprivrednika, gdje su svoje prezentacije imale Hypo-Alpe-Adria, ProCredit i Reiffeissen banke. Uvjeta kreditiranja poljoprivrednika na općinskoj razini predočila je Služba za privredu, turizam i poljoprivredu. Na tribini su predočeni uvjeti kreditiranja poljoprivrednika na pokrajinskoj razini i odobranje bespovratnih sredstava od strane Ministarstva poljoprivrede. Na kraju je uslijedila rasprava, gdje su izlagatelji odgovarali na pitanja i nedoumice poljoprivrednika i pozvali ih na registraciju svojih gazdinstava.

Zoltán Bunyik, pokrajinski tajnik za obrazovanje i kulturu, o tzv. bunjevačkom jeziku

Preuranjena reakcija DSHV-a

U odgovoru DSHV-u, pokrajinski tajnik kaže kako je zatraženo mišljenje i Ministarstva za ljudska i manjinska prava u SiCG, kako bi se formirali stavovi i preporuke u naporima koji se čine za nadvladavanje dilema u svezi inicijative da se u škole uvede bunjevački jezik

Pokrajinski tajnik za obrazovanje i kulturu *Zoltán Bunyik* ocijenio je preuranjenim nedavno reagiranje Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini povodom inicijative da se u program škola Vojvodine bunjevački jezik uvede kao izborni predmet.

Da podsjetimo, DSHV je reagirao na aktualiziranje tog zahtjeva Bunjevačkog nacionalnog vijeća, ocjenjujući da se takvim aktivnostima državnih tijela želi umjetnim

pisu koji je pokrajinski tajnik Bunyik uputio DSHV-u, između ostalog piše: »Polažeći od dobivenih mišljenja Srpske akademije nauka – odjela u Novom Sadu, Vojvođanske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, mišljenja Pedagoškog zavoda Vojvodine i Pokrajinskog tajništva za propise, upravu i nacionalne manjine, koji se u velikoj mjeri razlikuju, čak su u nekim dijelovima i oprečni, Pokrajinsko tajništvo za obrazo-

politizacija ovog pitanja.«

Bunyik ističe da će Izvršno vijeće Vojvodine tek nakon svih obavljenih konzultacija zauzeti stav koji će biti priopćen javnosti, s obzirom da su dosadašnji stavovi i mišljenja djelomice kontradiktorni.

Prije dva tjedna su Predsjedništvo i Vijeće DSHV-a izrazili zabrinutost i zbog toga što je inicijativa potekla od pokrajinske administracije, čija su okosnica Demokratska stranka i Savez vojvođanskih Mađara, čiji je DSHV koalicijski partner.

PRAVA OMOGUĆITI SVIMA: O problemu tzv. bunjevačkog jezika razgovaralo se i na prošlotjednoj sjednici Odbora za međunacionalne odnose Skupštine AP Vojvodine u Novom Sadu. Pokrajinski zastupnik DSHV-a *Dužo Runje* upozorio je da bunjevački jezik nije standardiziran i da zapravo predstavlja dijalekt hrvatskog jezika i zatražio stručnu i profesionalnu analizu tog pitanja, kako bi se izbjeglo davanje političke dimenzije čitavom problemu.

Neovisni zastupnik iz Subotice i član Bunjevačkog nacionalnog vijeća *Mirko Bajić* rekao je, međutim, da bunjevačkim jezikom govori 20.000 stanovnika SiCG koji se izjašnjavaju kao Bunjevci. On je naveo kako stav DSHV-a predstavlja ugrožavanje prava na samobitnost jednog nacionalnoj zajednici od strane druge nacionalne zajednice, ocjenjujući kako je »nečuveno da se Bunjevcima osporava pravo da se izjašnjavaju kako žele«.

Odbor za međunacionalne odnose zatražio je, poslije oštre rasprave, da se svim nacionalnim zajednicama na teritoriju SiCG omogući da koriste sva prava koja im po zakonu pripadaju. Ovaj odbor je također apelirao na sve političke subjekte da se suzdrže od davanja kvalifikacija kojima se osporava ostvarivanje bilo kojih prava pripadnicima nacionalnih zajednica i koje mogu izazvati međunacionalne tenzije i sukobe. Odbor je preporučio da se sva eventualna sporna pitanja rješavaju u okvirima institucija i dijaloga.

N. V.

Predstoje dodatne konzultacije: Zoltán Bunyik

putem od regionalnog govora načiniti službeni jezik, što se kosi s međunarodnim i domaćim propisima, kao i s Europskom poveljom o regionalnim jezicima manjina. Bunyik je u izjavi medijima podsjetio da je Bunjevačko nacionalno vijeće formirano prema postojećim zakonima ove zemlje, temeljem Zakona o nacionalnim manjinama, i da to vijeće sudjeluje u kulturnom životu i svim aktivnostima kao i ostala nacionalna vijeća.

OPREČNI STAVOVI: U službenom do-

vanje i kulturu se 24. siječnja 2006. godine s istim zahtjevom obratilo i Ministarstvu za ljudska i manjinska prava u Srbiji i Crnoj Gori s očekivanjem konkretnijih stavova i preporuka u daljnjim naporima koji se čine za nadvladavanje nastalih dilema. Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu će se i dalje zalagati da uvjerenja o tome kako će se postići zajednički dogovor dva nacionalna vijeća – Hrvata i Bunjevaca – o ovom pitanju što prije postanu stvarnost, kako bi se time preduprijedila nepotrebna

Iz kuta mladih: Marijan Vukov

Svećenik nema radno vrijeme

*Period bombardiranja za njega je bio novi početak **

*U svom životu ne nalazi razočarenja i prepreke, već samo spoznaje **

Marijana Vukova poslije studija čeka đakonsko ređenje u mjesecu lipnju ove godine

Razgovor vodila: Olga Perušić

Mladi se u šali često krenu predstaviti rečenicom: rođen sam kao mala beba 1981. godine. Tako je počeo i ovaj razgovor sa studentom teologije *Marijanom Vukovom*.

Promatrajući svoj život, Marijan prati svaki dio svoga života kronološki, pamteći datume i godine skoro svih važnih događaja. Tako nam je opisao i svoj životni poziv.

»U Subotici sam živio do 2000. godine, sve dok nisam pošao na studij u Zagreb. Osnovnu naobrazbu završio sam u školi Ivan Goran Kovačić, a u Gimnaziji sam pohađao prirodno-matematički smjer. Cijeli sam život obraćao dosta pažnje na raskrižje moga života. Prvi put kada sam završio osmi razred osnovne škole, nisam se mogao opredijeliti što ću kasnije izučavati. U nadi da će se za tih tri-četiri godine iskristalizirati moja želja, upisao sam Gimnaziju«, prisjeća se Marijan Vukov.

Intenzivnije je razmišljao o budućem zvanju kada je počelo bombardiranje naše zemlje 1999. godine. Tada je bio prekid školovanja oko šest mjeseci i on je to vrijeme iskoristio za molitvu. Bio je dugogodišnji ministrant u crkvi sv. Terezije Avilske, u župi kojoj i pripada. Sada, kada gleda unatrag, vidi razdoblje bombardiranja kao neki novi početak. »Tada nije izgledalo da će rat izgledati poput igrice na kompjutoru. Bio sam uplašen od pravog rata i od drugih stvari, te sam razmišljao više o svojoj budućnosti. To razmišljanje sam usmjerio na moje buduće zvanje«, priča naš sugovornik. Osim nedjeljne svete mise, počeo je sudjelovati na još jednoj misi u tjednu. Obično je to bio četvrtak, jer se nakon mise molilo za mir.

PRIPREMA: Sve je išlo spontano. Na jednoj večernjoj misi priopćio je župniku *Stjepanu Beretiću* svoju odluku i on je tada postupio vrlo mudro. Te večeri poslije vjeronauka stavio mu je krunicu u dlan, što je bila poruka da ne stane s molitvom. Po završetku srednje škole primio ga je i biskup. Bila je to za njega velika počast. »Osim posjeta biskupu, pisao sam i zamolbu, na

koju sam već sutradan dobio odgovor. Župnik me je upućivao što mi je sve potrebno od dokumentacije za studije i bio mi je od velike pomoći«, kaže Marijan.

»Sada sam na petoj godini studija teologije. Prvobitno sam završio dvije godine filozofije, a sada pohađam treću godinu teologije. To je Filološko-teološki institut Družbe Isusove, gdje se filozofija izučava na početku studija, a poslije se nastavlja teološki dio. Tako je bitan moment mog poziva bilo i hodočašće na Mariju Bistricu 1999. godine. Tada su išli i bogoslovi koji su studirali istom fakultetu na kojem i ja danas studiram, te je jedan svećenik rekao: 'Dao Bog da svake godine ostavimo jednog bogoslova više'. Ta rečenica ostala mi je duboko u sjećanju, jer sam tada pomislio kako ću možda upravo ja biti taj«, kaže naš sugovornik.

STUDIJ: »U početku sam razmišljao o studiju ekonomije u Subotici, a zanimao me je i zemljopis«, kaže Marijan. Budući da živi u blizini sjemeništa u Subotici, mnogi su ga priupitali je li razmišljao kako će postati dio Božje službe. On je pokraj sjemeništa prolazio kao pokraj svake druge

zgrade. Tek je u četvrtoj godini srednje škole počeo redovito ići na svetu misu. Od tada je sve češće razmišljao o svojoj budućnosti. »Kada sam donio odluku o svom pozivu, čuvao sam je u sebi kao tajnu. Prvo sam priopćio svojoj majci. Izvana, mnogima je bilo jasno što ću studirati, tako se moji najbliži nisu mnogo iznenadili«, priča Marijan. No, studije ipak ne završavaju samo inteligentni i pametni, već prije svega uporni i radni. Naš sugovornik jedan je od vrijednijih studenata, a pokraj svega, nije ni očekivao da će mu biti ovako zanimljivo. Potvrđuje uzrečicu: »Od rođenja, pa do groba, najljepše je đачko doba.« Kako ističe, to je zbog društva i ljudi koje je upoznao.

BUDUĆNOST: Marijan je odslužio redovit vojni rok, te ga sad poslije studija čeka đakonsko ređenje, najvjerojatnije u lipnju ove godine. Šesta godina studija je takozvana pastoralna godina. Običaj je da ide služiti u neku mađarsku župu u Vojvodini, kako bi naučio mađarski jezik. Biskupijski jezici su hrvatski, mađarski, slovački i njemački. Posljednja dva jezika su malobrojna. Na ređenju, obećava se biskupu poslušnost i dobija se dekret, te poslije toga zaredeni odlaze raditi gdje su upućeni. »Ovaj poziv jest specijalna misija. Kad uporedimo izučavanje ekonomije ili teologije, ne razlikuje se to znatno. Treba sjesti za stol i grijati knjigu. S druge strane, teologija se studira i na koljenima, u smislu da se ne treba pridati pažnja samo na razum, već je jako bitna i vjera. To je duhovno područje, jer molitva i studije idu skupa. Kasnije, pri radu, svećenik nema radno vrijeme i uglavnom je na raspolaganju cijeli dan. On vodi jedan specifičan način života. U zavisnosti od područja sposobnosti svećenika on će takvu misiju imati. Primjerice, ako je neki svećenik komunikativan, on će ostvariti prisniji kontakt s vjernicima. Drugi tip može biti povučeniji i duboko duhovan i dubok u mislima, te dobar propovjednik i ispovjednik«, objašnjava Marijan Vukov, napominjući i da je jako važan rad s mladima.

DOBAR JE DINO, DOBAR

Dino i ja smo šesnaest godina u braku, a poznamo se osamnaest godina. Već sam se na sve naučila. Umjetnici su jedna posebna skupina ljudi koji žive za to čime se bave. Cijeli njihov život podređen je umjetnosti. Svakodnevne obveze njih ometaju i to do jedne mjere razumijem. Napravi Dino ponekad i neki posao, ode u trgovinu i pospremi nešto. A s druge strane ne prigovara kada ja ne mogu nešto napraviti. Kažem mu da ne stignem napraviti ručak ili otići u trgovinu. Znam da kada stvara da ga drugo dekoncentrira. Naravno da bih voljela da je on više uključen u neke stvari, ali on napravi koliko može i to je to. Danijela Dvornik, supruge glazbenika Dina Dvornika, Večernji list, 26. siječnja

ON NE ZNA, JA ZNAM

Hrvatska je, dakle, oštro poručila Bruxellesu da se bogati Europljani neće tek tako dočepati naših lijepih zemljišta, vinograda i maslinika, naših otočića i kamenih kuća uz more. Sanader će ići donom, jer vrag je odnio šalu, pa će osim nediskriminatorskih, prema Europljanima primijeniti i diskriminatorne odredbe. Kako, nije otkrio, iako zna da takve odredbe nisu prošle kod deset novoprimljenih država EU. Moramo mu vjerovati, jer on zna kako čvrsto odigrati s tom birokracijom u Bruxellesu, koja gleda samo svoje interese. I Račan misli da Hrvatsku treba spasiti od rasprodaje, samo dodaje da Sanader ne zna kako to učiniti, za razliku od njega. Denis Romac, Novi list, 28. siječnja

FRANCUSKA KURTOAZIJA

Volio bih finale Francuska – Hrvatska. Iskreno govoreći, kad sam u Engleskoj, onda kažem da bih volio finale Engleska – Francuska. Brazil je ipak favorit broj jedan, no ulazak u finale uvijek je otvoren. Michel Platini, legenda francuskog i svjetskog nogometa, Večernji list, 19. siječnja

DUŠOBRIŽNICI, NE BRINITE

* Kako to da više ne pijete?

– Kakvo je to pitanje, zar sam bio kronični alkoholičar da me to pitate? Jednostavno sam tako odlučio – kaže naš izbornik.

* Ima onih koji tvrde da vam je liječnik tako preporučio?

– Vidim da se mnogi brinu za moje zdravlje. Bez brige, fit sam, spreman. A dušobrižnici neka misle svoje.

* Pa ipak je to drukčije, čovjek ste, sami ste rekli, koji voli druženja, voli popiti čašu vina.

– Nisam se družio zato da bih pio, družim se i dalje. I ne znači da neću popiti čašu dobrog vina poslije ručka. A moje je društvo i dalje isto.

* Samo nemojte promijeniti nogometnu filozofiju, dosad je sve išlo odlično.

– Bez brige, moja je nogometna filozofija od prvog trenerskog dana ista i neće se promijeniti. Imam svoju nogometnu viziju u kojoj je nogomet jednostavna igra. I kroz tu jednostavnost treba doći do dobrog rezultata.

Zlatko Kranjčar, izbornik hrvatske nogometne reprezentacije, Večernji list, 17. siječnja

TU I TAMO

Ne pijem ja. Popijem rado čašu dobrog francuskog vina. Uvijek imam u podrumu između sto i 800 butelja. Tu i tamo

popijem pivo. Vlatko Marković, predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske, Večernji list, 13. siječnja

PREVRTLJIV U ONIM STVARIMA

Teško da bih mogao izdvojiti samo jedan tip žene koji mi se sviđa. U tim sam stvarima veoma prevrtljiv i brzo mijenjam mišljenja. Možda bih mogao reći da volim plavuše, ali dok to izgovaram, čini mi se kao da ne govorim istinu. Petar Štefanić, voditelj emisije Otvoreno na HTV-u, Gloria, 27. siječnja

KAD SAM GOLA, IMAM MOĆ

Odličan je to osjećaj. Kad si gol na sceni, imaš apsolutnu moć, vladaš svime, i publikom, i prostorom, ogolio si se do kraja i nitko ti ništa ne može. Ali, ne podržavam baš svako skidanje na pozornici, jer 97 posto ljudi neće na to gledati kao na umjetnost... Uživam se kupati gola. U Istri, blizu Vrsara, ima jedna, samo moja plaža sa špiljicom. Stvorila ju je priroda, a ja sam je zauzela prije šest godina. Nekad sam na nju dolazila udvoje, a sad je samo moja, samačka plaža. Ines Bojanić, glumica u HTV-ovoj sapunici »Ljubav u zaleđu«, Gloria, 26. siječnja

ZAPROŠENA SEVE

Popularnu hrvatsku pjevačicu Severinu zaprosio je njen novi dečko Mate Čuljak. Mladi i zaljubljeni Mate je, kako prenose hrvatski mediji, tijekom jedne romantične večere udvoje skupio dovoljno hrabrosti i pitao

Severinu hoće li biti njegova žena. Seve je prvo bila iznenađena, a onda je oduševljeno prihvatila ponudu. Ukoliko je ovo točno, najpoznatija estradna zavodnica oženjenih muškaraca uskoro bi mogla stati na ludi kamen.

Dvadesetsedmogodišnji Čuljak upoznao je Severinu prije pet godina dok je radio kao animator u klubu u zagrebačkom hotelu »Sheraton«, gdje je ova pjevačica često svraćala. Čini se da je tada Mate bio suviše mlad za Seve koja je bila okupirana drugim muškarcima. Godine su prošle, a Čuljak trenutačno radi u Hrvatskom fondu za privatizaciju, pa je zapeo za oko pjevačici, a odne-davno i glumici. Blic, 28. siječnja

ŽENSKJE GRUDI KAO LIJEK

Gledanjem ženskih grudi barem 10 minuta dnevno muškarci stariji od 40 godina možda mogu izbjeći infarkt ili moždani udar. Poslije pet godina istraživanja njemački liječnici su utvrdili da gledanje ženskih grudi može produžiti život ili pomoći u izbjegavanju spomenutih bolesti jer je ljekovito za muška srca i krvotok, javlja slovenačka TV POP.

Promatranje grudi ima isti efekt kao 30 minuta aerobika. Do tih rezultata se došlo promatranjem muškaraca čiji je svakodnevni zadatak bio da gledaju grudi koje po njihovom mišljenju krasi simpatičnu i atraktivnu ženu. Svim tim muškarcima spustio se krvni tlak, poboljšao je rad srca i vidno je smanjen postotak arterijskih poremećaja.

Jedan od autora istraživanja je objasnio kako seksualno uzbuđenje pojačava rad srca i poboljšava krvotok, na osnovi čega su liječnici zaključili da gledanje ženskih grudi poboljšava zdravlje muškaraca i produžava im život za makar pet godina. B92, 28. siječnja

O NJIMA BEZ NJIH

Volio bih da su, prije pokretanja inicijative da se Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe predloži deklaracija o povratku Srba u Hrvatsku, parlamentarci Državne zajednice SiCG razgovarali s nama, predstavnicima Srba. Volio bih da su se konzultirali i sa mnom, jer sam član Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Međutim, to nije učinjeno, tako da mogu samo reći da mi je žao što se takva inicijativa pokreće bez konzultacija s predstavnicima Srba u Hrvatskoj... Osim toga, bojim se da oni koji su pokretači te inicijative nemaju potreban kredibilitet za tako nešto jer su, bilo oni, bilo njihove stranke, svojom politikom u posljednjih 15 godina Srbe i u Hrvatskoj, ali ne samo u Hrvatskoj, pretvorili u dvostruku žrtvu. Žrtvu lažnih obećanja, onoga što niti je bilo moguće, niti je bilo realno, a niti je bilo dobro. I, s druge strane, u žrtvu golemih stradanja koja će se osjećati još dugo, dugo. Utoliko mislim da bi bilo pošteno da se ljudi ne obmanjuju, i jednako tako pošteno da se na njihovoj žrtvi ne prikupljaju jeftini poeni. Milorad Pupovac, predsjednik Srpskog narodnog vijeća iz Zagreba i zastupnik u Hrvatskom saboru, Dnevnik, 28. siječnja

UTRKA SA ŠUNDOM

Ako direktor RTS-a kaže da je za jedan ili dva posto pretekao gledanost TV Pinka, onda on vodi pogrešnu politiku, jer u utrci za rejting mora prihvatiti kič i šund i sve drugo što rade komercijalne televizije. Miroljub Radojković, profesor komunikologije, Danas, 28. siječnja

U VOJVODINI SVI SU VEĆINA

Kada kažem da imamo šest službenih jezika u Vojvodini onda dajemo jasnu poruku da u Vojvodini nema nacionalnih manjina. U Vojvodini su svi narodi konstitutivni narodi, jer da nema rumunjske, mađarske, slovačke, rusinske i drugih nacionalnih zajednica, ne bi bilo ni Vojvodine, jedinstvene tvorevine na našem kontinentu. Zbog toga želim uputiti poruku svima onima koji misle da nas mogu zavaditi i posvađati, da to u Vojvodini nije moguće. I suviše smo dugo i snažno isprepleteni rodbinskim, prijateljskim, kumovskim vezama da bi bilo tko mogao među nas unijeti razdor. Bojan Pajić, predsjednik Izvršnog vijeća APV, Dnevnik, 25. siječnja

PRETJERANO, ALI UTEMELJENO

Možda je hrvatski strah od svake inačice Jugoslavije pretjeran ali nije i neutemeljen. Nova briselska poruka usprkos diplomatskoj finoći i uvjeravanju takve sumnje ne otklanja, ona ih množi. Hrvatska bi pod izlikom »stvaranja balkanskog tržišta« po još i sad nazočnoj zamisli morala ući u suspektan savez s balkanskim zemljama u rinfuzi! Zašto bi ekonomsko povezivanje dijelova bivše Jugoslavije trebalo logično prethoditi primanju Hrvatske u EU? Milan Jajčinović, Večernji list, 28. siječnja

Održana tribina »Prigovor savjesti u svjetlu donošenja zakona o civilnoj službi«

Osnovno ljudsko pravo

Tribina pod nazivom »Prigovor savjesti u svjetlu donošenja Zakona o civilnoj službi« održana je 31. siječnja u Velikoj vijećnici Gradske kuće, ali usprkos velikoj zainteresiranosti za ovakvim oblikom služenja vojnog roka, »ugostila« je svega tri-četiri posjetitelja. No, da se vratimo na temu tribine. Danas u svijetu svega nekoliko država nema civilnu službu. Zajednica Srbija i Crna Gora prigovor savjesti uvažava od rujna 2003. godine, jer je članom 28. Male povelje u ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama, prigovor savjesti zajamčen kao osnovno ljudsko pravo. Po definiciji, prigovor savjesti je odbijanje služenja vojnog roka iz političkih, vjerskih, filozofskih, moralnih, pacifističkih ili bilo kojih drugih razloga. Mladići se već pri prvom uvođe-

nju u vojnu evidenciju trebaju izjasniti da žele civilnu službu. Također, mogu se pozvati na prigovor i ukoliko se predomisle tijekom vojne službe. Vojnici na odsluženju vojnog roka mogu pokušati podnijeti zahtjev do isteka trećine vojnog roka. Prema riječima zamjenice pokrajinskog ombudsmana za ravnopravnost spolova *Danice Todorov* spomenuta se tribina održava u okviru akcije ureda Pokrajinskog ombudsmana APV, koju podržava Misija OEES-a u Srbiji i Crnoj Gori, s ciljem da se donese zakon o civilnoj službi. Želi se pričati o zakonima koji trebaju štiti prava građana u Srbiji, tj. Vojvodini i govoriti o tome koji zakoni nedostaju još u ovom području, kako bi se građanima približile neke teme koje su važne iz ugla ljudskih prava. Prigovor savjesti je jedno

od ljudskih prava koje nije dovoljno poznato kod nas i zato o njemu treba opširnije govoriti. Jedan od predavača na tribini bio je koordinator Regionalne mreže za prigovor savjesti *Goran Duković*, koji je istaknuo da se kod nas civilna služba još uvijek ne doživljava kao nešto što bi trebalo biti po principu voluntarizma. Naime, prigovarač savjesti odlazi u civilnu službu kako bi nadgradio svoje znanje, pomogao toj organizaciji u kojoj služi, a kod nas se sve to svodi na neku prinudu i obvezu. Tribina u Subotici treća je u nizu od pet planiranih koje će se održati u gradovima Vojvodine, a koje će se baviti nekim od zakona na koje se odnosi najveći dio predstavljenih u radu ureda Pokrajinskog ombudsmana.

I. P. S.

V I J E S T I

Kucsera razgovarao s mađarskim veleposlanikom

Predsjednik subotičke Općine *Géza Kucsera* razgovarao je 26. siječnja s nedavno imenovanim veleposlanikom Mađarske u Beogradu *Sándorom Papom* o društveno političkim prilikama u Subotici i glavnim razvojnim ciljevima grada. Pap je boravio u promotivnoj posjeti Subotici, a u jednočasovnom razgovoru sudjelovao je i generalni konzul Mađarske u Subotici *Imre Varga*. Kucsera je, kako se navodi u priopćenju Općinske uprave, upoznao goste i s programima, koje je lokalna samouprava djelomično ili u cjelini realizirala uz pomoć Mađarske.

U priopćenju se navodi da je Pap sa zadovoljstvom konstatirao da je uspostavljena dobra suradnja sa Suboticom i sa cijelim regionom, ali je ukazao i na razne mogućnosti koje bi mogle poboljšati položaj svih građana Subotice. On je preneo jasnu namjeru mađarske diplomacije da u budućnosti intenzivnije i uspješnije surađuje sa subotičkom Općinom.

Beta

pošljavat će oko 30 radnika. Na konferenciji za novinare, koja je održana nakon svečanog otvaranja crpke, koja se nalazi na uglu ulice Jovana Mikića i Segedinske ceste, predstavnici MOL-a su predstavili planove razvoja MOL-ovog maloprodajnog lanca u Srbiji.

Zagrebačka tvrtka planira još jednu kupovinu u Srbiji

MOL otvorio benzinsku crpku u Subotici

MOL-ova benzinska crpka u Subotici potpuno je operativna. Mod ponedjeljka, 30. siječnja, kada je održano svečano otvaranje. Ova crpka je jedno od značajnijih ulaganja u Suboticu i za-

Hrvatska Montaža, koja je prije više od tri godine kupila poduzeće Somborgas, sada pregovara sa Subotica-gasom, kako bi preuzela i to poduzeće. Međutim, zagrebačka kompanija ima teškoća s realizacijom tog poslovnog poduhvata, jer je Subo-

tica-gas komunalno poduzeće, odnosno, ima status javnog poduzeća čija privatizacija još nije počela.

Moguće rješenje je dokapitalizacija do 49 odsto vlasništva. Konkurent Montaže u tom poslu je Telefonija iz Beograda, koja nudi 4,5 milijuna eura za izgradnju plinske mreže.

Beta

Seminar o primjeni novog zakona o vanjskotrgovinskom poslovanju

Seminar na temu »Primjena novog Zakona o vanjskotrgovinskom poslovanju« održat će se u subotu, 4. veljače, u »Eko-centru« na Paliću. Na seminaru, koji počinje u 10 sati, bit će riječi, među ostalim, o značaju novih rješenja u Zakonu o vanjskotrgovinskom poslovanju za izvozno orijentiran razvoj naše zemlje, o obilježjima te o usuglašenosti spomenutog zakona sa Svjetskom trgovinskom organizacijom.

Radio Subotica

Otvoren ured za pomoć poljoprivrednicima

Udruženje poljoprivrednika Subotica, u suradnji s lokalnom samoupravom, otvorilo je ured za pomoć poljoprivrednicima

ma u administrativnim i pravnim poslovima.

Zamjenik predsjednika Općine zadužen za poljoprivredu *Petar Kuntić* kazao je 26. siječnja novinarima da je ured otvoren kako bi pomogao prije svega seljacima u administrativnim i pravnim poslovima. Ured će biti na raspolaganju i poljoprivrednicima koji nisu članovi Udruženja, rekao je Kuntić.

Ured se nalazi u prostorijama Otvorenog sveučilišta, a radit će svakog radnog dana od 8 do 16 sati.

Beta

Temeljem članka 20. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04) Općinska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu životnog okoliša, Subotica – Trg slobode br.1.

OBAVJEŠTAVA

Predmet: Obavještenje o javnom uvidu, javnoj prezentaciji i javnoj raspravi

Studij o procjeni utjecaja na životni okoliš.

Obavještavamo Vas da je podnijet zahtjev za davanje suglasnosti na studij o procjeni utjecaja na životni okoliš za PROJEKT »Studij o procjeni utjecaja na životni okoliš glavnog projekta adaptacije i sanacije objekta benzinske crpke – Subotica 4«, Somborski put bb, na kat. parc. 21124/4 i 21124/5 KO Donji grad, SO Subotica.

Uvid u Studij o procjeni utjecaja na životni okoliš PROJEKTA »Stanica za snabdijevanje motornih vozila propan plinom, objekta skladišta boca i objekta za pranje putničkih vozila«, se može izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, preduzetništvo i zaštitu životnog okoliša, II. kat Stare gradske kuće soba 227 u razdoblju od 3.2 do 17.2.2006., u vremenu od 10 do 12 sati.

Molimo Vas da Vaše mišljenje, eventualne prijedloge i sugestije dostavite u pismenoj formi do 17.2.2006. Službi za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu životnog okoliša.

Javna rasprava i prezentacija studija o procjeni utjecaja na životni okoliš PROJEKTA »Studij o procjeni utjecaja na životni okoliš glavnog projekta adaptacije i sanacije objekta benzinske crpke – Subotica 4«, bit će održana 20.2.2006. u 12 sati, u prostorijama Stare gradske kuće, II. kat soba 228.

Na prezentaciju i javnu raspravu o predmetnom studiju bit će pozvani nositelj projekta i izrađivač studija.

Prošle subote u Subotici održano »Veliko prelo«

Prelo koje je potvrdilo svoj epitet

*Nakon 15 godina »Veliko prelo« ponovno održano u Dvorani sportova * Manifestacija okupila nešto više od tisuću gostiju * Za najbolju »preljsku pismu« proglašena pjesma »Dvi vile« Bele Ivkovića * Titulu »najlipče prelje« ponijela Nevena Mlinko*

Piše: Davor Bašić Palković

Prvom preljskom pismom »Kolo igra, tamburica svira« iz 1879. godine, koju je izvela vokalna solistica *Anto-nija Piuković*, u subotu 28. siječnja u Dvorani sportova otpočelo je »Veliko prelo«, tradicionalna manifestacija bunjevačkih Hrvata koja je, nakon 15 godina, ponovno održana u ovom najvećem subotičkom prostoru. Više od tisuću gostiju u ime organizatora pozdravili su predsjednik Organizacijskog odbora »Velikog prela 2006.« *Josip Horvat* i predsjednik HKC »Bunjevačko kolo« *Mirko Ostrogonac*.

Prelo je otvorio gradonačelnik *Géza*

Kucsera ističući pritom svoj ponos što je na čelu grada u kome postoje ljudi koji, kako je naglasio, znaju poštovati i očuvati svaki djelić svoje tradicije koju prenose na pokoljenja.

BOGATSTVO TRADICIJE: Na spomenuto bogatstvo tradicije, s pozornice je tijekom večeri ukazivala i takozvana »živa slika« – improvizirana salašarska soba i u njoj okupljene tri generacije obitelji – podsjećajući publiku na obiteljska prela iz kojih je proistekla ova, danas već 127 godina duga, tradicija manifestacije zajedništva.

Program su vodili *Kristina Kovačić*,

Dražen Petrekanić i *Lazo Cvijin*. U uvodnom dijelu večeri nastupili su članovi Folklornog odjela HKC »Bunjevačko kolo« te potom proglašene i tri najbolje »preljske pisme« napisane namjenski za ovu prigodu. Četveročlani žiri na čelu s književnikom *Milovanom Mikovićem* najboljom je ocijenio pjesmu »Dvi vile«, djelo dugogodišnjeg predsjednika »Bunjevačkog kola« *Bele Ivkovića*. Drugu nagradu za pjesmu »Ženidba sa prela« osvojio je *Boro Karadža*, dok je treće mjesto pripalo pjesmi pod nazivom »Bunjevačko prelo« čiji je autor *Stipan Bašić Škaraba*.

Za ugodno preljsko ozračje do ranih jutarnjih zaduženi su bili ansambl »Ravnica« iz Subotice, Gradski tamburaški orkestar Sv. Marko Križevčanin iz Križevaca, tamburaški ansambl »Prava stvar« iz Zagreba, te »Slavonske lole« i *Krunoslav Kičo Slabinac*, koji je kao zvijezda večeri na binu stupio neposredno prije ponoći.

»**NAJLIPČA PRELJA**«: Titulu ovogodišnje »najljepša prelje« među 16 kandidatkinja ponijela je učenica subotičke gimnazije *Nevena Mlinko*. Za prvu pratilju publika je izabrala *Vericu Kujundžić*, a za drugu *Marijanu Milodanović*.

Organizirana je i bogata tombola, na kojoj je kao glavna nagrada izvučeno jednodnevno ljetovanje na hrvatskom primorju za dvije osobe u polupansionskom aranžmanu.

Ovogodišnje »Veliko prelo« bilo je jedinstveno i zbog činjenice što je skupa okupilo sve generacije u jednom od najstarijih običaja bunjevačkih Hrvata, jer se u nekoliko proteklih godina ono obilježavalo

Predsjednik Organizacijskog odbora: Josip Horvat

Brojni uzvanici

Osim već spomenutih, među uzvanicima »Velikog prela 2006.« bili su: predsjednik HNV-a *Josip Z. Pekanović*, načelnik Sjeverno-bačkog okruga *Zoran Prčić*, zamjenik predsjednika Općine Subotica *Petar Kuntić*, vukovarsko-srijemski župan *Božo Galić* sa suradnicima, predsjednik Skupštine Vukovarsko-srijemske županije *Mato Stojanović* sa suradnicima, zamjenik veleposlanika Republike Hrvatske u Beogradu *Branimir Lončar*, generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici *Davor Vidiš* sa suradnicima, konzulica Republike Mađarske u Subotici *Ilona Sípos Lukács*, konzul Republike Hrvatske u Tuzli *Miroslav Kovačić*, predsjednik Hrvatskog kulturnog društva »Napredak« iz Tuzle *Miroslav Petrović*, glavni tajnik istoimenog Društva i urednik lista »Hrvatski glasnik« *Juraj Novosel*, gvardijan fra *Zdravko Anđić* iz Tuzle, predsjednica udruge »Šokačka grana« iz Osijeka mr. *Vera Erl*, biskupski vikar za pastoral i katedralni župnik iz Subotice msgr. *Stjepan Beretić*, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« vlč. dr. *Andrija Kopilović*, dopredsjednik DSHV-a *Josip Gabrić*, predsjednica MKC »Népkör« iz Subotice dr. *Márta Takács*, predsjednik HKUD »Vladimir Nazor« iz Sombora *Šima Raič*, predstavnik HKPD »Matija Gubec« iz Tavan-kuta *Petar Skenderović*, dopredsjednik HKPD »Tomislav« iz Golubinaca *Igor Gašparović*, predsjednik Njemačkog narodnog saveza *Rudolf Weiss*, te predstavnik tvrtke KTC iz Križevaca *Ivan Katić* sa suradnicima.

Dodjela nagrada za najbolje prelske pisme: Bela Ivković, Boro Karadža i Stipan Bašić

i kroz zasebnu manifestaciju namijenjenu mladima tzv. »Veliko prelo mladih«

Zadovoljstvo nakon uspješne večeri nisu krili ni organizatori, koji su se na održavanje prela u Dvorani sportova, kako ističe Josip Horvat, odlučili s željom da potaknu zajedništvo svih generacija kroz susret, zabavu i druženje. »Zadovoljni smo jer su karte veoma brzo rasprodane, tako da ih je već u posljednja tri dana bilo nemoguće nabaviti. Bilo je malih organizacijskih problema jer se ispostavilo da ugostitelji mogu samo osigurati hranu za ovoliki broj ljudi, ali je problem njena distribucija van objekta restorana. Ipak to smo uspjeli riješiti i mislim da možemo biti veoma zadovoljni kako je večer protekla. Održavanje prela najviše su potpomogli Generalni konzulat Republike Hrvatske u Subotici, JKP »Stadion«, ATB »Sever«, restoran »Zorica«, Vukovarsko-srijemska županija koja je financirala izvođače iz Hrvatske, poduzeća »Rotografika« i »Total« iz Subotice, te niz drugih koji su osigurali nagrade za tomolu«, objasnio je Horvat.

Podrška i iz redova domaćih tamburaša: ansambl »Ravnica« iz Subotice

Vič. dr. Andrija Kopilović **Dokaz da trebamo jedni druge**

»Za mene je Prelo događaj. Ovaj događaj je pokazao ponajprije da trebamo jedni druge. Da nam trebaju susreti i ovakve vrste. Radost i slavlje u vlastitom identitetu. Doživio sam to za zajedništvo u punini. Bilo je to na razini koje zasluhuje ova manifestacija. Drago mi je i ponosan sam što se naš narod zna ovako lijepo radovati i susretati. Jasno, mnogi detalji mogu biti i drugačiji, ali u cijelosti je ovo samo znak i poruka organizatorima da se svaki napor uložen za ovu manifestaciju isplatio, jer je Prelo događaj susreta i doživljaj ponosa jednoga naroda, a to nije tek mala vrednota, nego vrhunska vrednota. Zabava je, ali je vrednota koja nosi u sebi bremenitu poruku: trebamo jedni druge i bili smo na radost jedni drugima. To mi je ostalo kao jeka i doživljaj ovoga Prela«.

Stjepan Fortuna, ravnatelj Gradskog tamburaškog orkestra Sv. Marko Križevčanin

Posebna je čast gostovati na bunjevačkom prelu

»Prvi puta smo nastupili u Subotici i posebna nam je čast što je to bilo upravo na bunjevačkom prelu. Vrijedno smo se pripremali i mislim da smo opravdali očekivanja. Tambura je ponovno spojila ljude koji vole taj prekrasni instrument, jer ona govori jednim posebnim jezikom. Osobno nisam prvi puta ovdje i znao sam kako su naši domaćini divni ljudi, te im se zahvaljujem jer su i članovi orkestra koji vodim to gostoprimstvo mogli doživjeti«, kazao je Fortuna ističući kako će se i ubuduće rado odazvati pozivu iz Subotice.

Krunoslav Kićo Slabinac

Petnaest godina je bilo predugo

»Petnaest godina je bilo predugo. Vidi se da je demokracija učinila svoje, sada ste mnogo opušteniji, iako ste u biti u odnosu na nas Šokce malo introvertniji i ponositiji«, izjavio je nakon nastupa poznati pjevač. Govoreći o raznolikosti svog repertoara Slabinac je objasnio kako tamburaška glazba predstavlja nešto što je naslijedio od predaka i što nosi u genima. Rokenrol je glazba njegove mladosti, dok je zabavnu glazbu, kako kaže, odabrao iz egzistencijalnih razloga. Na pitanje što bi poručio ovdašnjim ljubiteljima njegove glazbe, odgovorio je kratko: »Zovite me opet!«.

Prelja

Voditelji: Lazo, Kristina i Dražen

Pjevačka skupina HKC »Bunjevačko kolo«

Najlipče prelje: Marijana Milodanović,
Nevena Mlinko i Verica Kujundžić

Gosti na »Velikom prelu« 2006. u Dvorani sportova u Subotici

Ansambl »Prava stvar«

Dvi vile

U mom rodu puno lipog svita,
I dvi vile rod nam diče-ako neko pita,
Šire krila i po gori i u polju žita;
Bunjevačka vila i vila Velebita.

Tu na našem prelu čuvaju veselje
Vedre, nasmijane, k'o i naše snaše,
Kolo krase zagrljene kao prve prelje,
Zvonkom pismom prate tamburaše.

Dična vilo Velebita i Ti Bunjevačka vilo,
Srca ste nam razgalile, lipo nam je s Vama
Sve će oped biti kao kadgod što je bilo.

Kršni Velebit nek čeka, ostanite s nama,
Ne u polju, nego tu na prelu odmorite krilo.
Rodu godi da nam vila nikad nije sama.

Najbolja preljska pisma »Velikog prela«
Autor: Bela Ivković

Nevena Mlinko, ovogodišnja »najlipča prelja«

Tradicija koja se voli

»Teško je opisati koliko sam sretna zbog ove titule. Poručila bih svim djevojkama da se i ubuduće prijavljuju na izbor za »najlipču prelju«. Tako ćemo očuvati našu tradiciju koja je stvarno vrijedna i koja se voli, a 'Veliko prelo' je prava prigoda da se ona i prikaže«, poručila je Nevena.

Pokrajina će i ove godine financirati popravak škola u Vojvodini

Oko 200 milijuna za obnovu škola

NOVI SAD – Pokrajinski tajnik za obrazovanje Zoltán Bunyik izjavio je kako će iz pokrajinskog proračuna u 2006. biti izdvojeno oko 200 milijuna dinara za kapitalne popravke u vojvođanskim školama.

»Posljednja dva desetljeća nije izdvajao ni dinar za obnovu osnovnih i srednjih škola, zbog čega su naše škole u veoma lošem stanju. Iako 'Omnibus zakonom' pokrajini nije povjerena obveza financiranja popravka škola, izdvojili smo značajna sredstva za kapitalne popravke u vojvođanskim školama«, rekao je Bunyik, a prenosi Pokrajinsko tajništvo za informacije.

U priopćenju se navodi i da je Bunyik 25. siječnja posjetio Osnovnu školu »István Szécsenyi« u Subotici, koja je u protekle tri godine od Pokrajine dobila 19 milijuna dinara za opremanje kabineta i učionica. Osnovna škola »István Szécsenyi« ove godine slavi 150 godina od osnivanja. ■

U organizaciji Udruge frankofonih novinara Srbije i Francuskog centra

Besplatni tečajevi francuskog jezika

NOVI SAD – Besplatni tečajevi francuskog jezika za novinare u Francuskom centru u Novom Sadu početi će u veljači, priopćila je Udruga frankofonih novinara Srbije i Crne Gore. Besplatni sati francuskog jezika za novosadske novinare prvi put su organizirani proljetos, također u organizaciji Udruge frankofonih novinara SiCG i Francuskog centra.

Udruženje frankofonih novinara (l'Union internationale de la presse francophone) međunarodna je udruga novinara koji govore

francuski. Osnovano je 1950. u Parizu, a danas ima oko 3.000 članova u 110 zemalja svijeta. Sekcija za SiCG osnovana je 2003. a ogranak u Novom Sadu početkom 2004. godine.

Beogradski ogranak već dvije godine, u suradnji s Francuskim kulturnim centrom iz Beograda, organizira besplatne sate za novinare.

Beta

Polaznicima Škole romologije

Uručene diplome

NOVI SAD – Na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu uručene su diplome polaznicima druge Škole romologije. Koordinator Škole romologije *Svenka Savić* kazala je na svečanosti u subotu 28. siječnja da izučavanje romskog jezika i kulture u okviru drugog ciklusa Škole romologije treba predstavljati uvod u institucionalno izučavanje romskog jezika i kulture na Sveučilištu u Novom Sadu.

Ona je kazala kako institucionalizaciji izučavanja romskog jezika i kulture treba prethoditi međunarodna konferencija o tome kako treba izgledati budući studij.

Rektorica Sveučilišta u Novom Sadu *Radmila Marinković* Ne-

đučin kazala je kako u okviru obilježavanja Dekade Roma, izučavanje romskog jezika i kulture treba zaživjeti kao trajna aktivnost Sveučilišta.

U okviru svečanosti dodjele diploma predstavljeni su i istraživački projekti koje su izradili polaznici Škole romologije, a koji se tiču predstavljanja Roma u medijima, romskih nevladinih organizacija, obrazovanja Roma, i romskog jezika.

Diplome za drugu Školu romologije dobilo je 16 polaznika, a prošle godine, u prvom ciklusu Škole romologije iste diplome dobilo je ukupno 35 polaznika.

Škola romologije traje jedan semestar, odnosno 32 sata na Filozofskom fakultetu, uz potporu Fonda za otvoreno društvo i uz koordinaciju nevladine organizacije Ženski studij i istraživanja.

Beta

Piše: vlč. dr.
Andrija Kopilović

Poruka je jasna. To je signal našega postojanja, znak naše kulture i odgojni proces novih naraštaja na svetinjama tradicije, ali sa doprinosom i to osobnim i zajedničkim na kvaliteti. Dakle, zvuči čudno, ali istinito: Prelo je program rada za one koji su zaduženi za čuvanje, njegovanje i unapređivanje naše kulturne baštine

Veliko prelo – što dalje?

Prepoznati izazov znaka

Znakovi su značajni u našem životu. Po filozofskoj definiciji znak je sve ono što je sposobno nekog primatelja uputiti na nešto drugo. Znakovi su prirodni kada naznačuju samom svojom pojavom i zato vrijede uvijek i za sva vremena. Znakovi mogu biti i dogovoreni – umjetni – označavaju nešto na temelju dogovora. Na primjer, grančica masline je znak mira. A postoji i manifestativni znak koji pokazuje opstojnost neke stvari, nekog događaja. Čini mi se da se ovih dana u našoj zajednici dogodio jedan manifestativni znak čije značenje trebamo prepoznati. Naime, radi se o Velikom prelu. Uistinu, jedna uobičajena tradicionalna i poznata manifestacija. Živi preko sto godina u običaju i tradiciji našega naroda. Radi se čak o jednoj zabavi. Zabava je doduše jedna od najznačajnijih, koja je redovito bila i događaj. Oni koji su se trudili oko pripremanja ovogodišnjega Velikoga prela, znaju najbolje koliko ih je dvojbi, rasprava, diskusije i živaca »koštalo« ovogodišnje Prelo. Što je glavni problem? Glavni problem je bio strah. Hoćemo li moći okupiti dovoljno našega svijeta da istinski, skladno i radosno svetkuje i kvalitetno se zabavlja? Drugo pitanje je bilo jedno od teških problema koji zahvaća cijelo društvo, a to je problem raslojavanja. Ne mogu više generacijski stari sa mladima, ne mogu više sociološke kategorije jedni sa drugima, a u dinamici naglih promjena ne može više čak ni obitelji generacija s generacijama, a istini za volju u naše vrijeme raslojavanja novih bogataša i siromaha, ne mogu više (kao što nikad nisu mogli) bogati sa siromašnima. Bilo je i onih koji su vjerovali da se sve te razlike, izazovi i poteškoće mogu nadvladati. A bilo je i onih koji su bili i ostali

skeptični. Skočilo se u nepoznato i učinio se korak koji je dosta smion i uvijek vrlo odgovoran, a to je korak rizika. Organizator je pošao u organizaciju s osjećajem rizika.

NADVLADANE RAZLIKE: Međutim, dogodilo se je nešto što je nadmašilo i one koji su imali realnu viziju i utemeljenu nadu za uspjeh Velikog prela. Ako smijem biti subjektivan, najveći znak ovoga Prela je činjenica da su se sve gore spomenute razlike, i naravne i umjetne, na nevjerojatno lijep način nadišle. U najvećem prostoru Subotice bila je gužva. Više nije bilo mjesta. Više nije bilo karata. A kada se je pogledalo u dvoranu, vidjelo se i staro i mlado, i sociološki raznoliko, pa i imovinski jako različito prisutno mnoštvo u jedinstvu. To je bio ne samo naš narod u jednoj dvorani, ne samo naš narod oko jedne zabave, to je upravo bio znak prisutnosti i manifestativnosti zajedništva. Ne samo zato što je zabava bila kvalitetna, nego što se »u zraku« osjećala radost. Nije bilo tužnih. I nitko se nije kajao što je došao. Izbila je radost i pojavio se ponos. Jasno da može biti i opravdanih primjedbi na mnoge stvari. Međutim, nema primjedbi na događaj kao takav. I u toj činjenici događaja ja vidim poruku ovoga Prela. Ono se dogodilo. I sada iz tog događaja treba jasno »povući« zaključke. Ponajprije takve manifestacije su potrebne. Običaji se ne konzerviraju. Treba biti dovoljno mudar i razborit da bi se shvatio osnovni zakon običaja, da on nije svetinja po formi, nego po sadržaju.

SADRŽAJ OSTAJE: Svako vrijeme unosi sebe u običaj, ali ne mijenja poruku običaja. Dakle, forma se mijenja, a sadržaj ostaje. Sadržaj se i sada sačuvao ljubomorno i s poštovanjem. A forma se prilagodi -

la izričaju i potrebama našega vremena. I to je dobro. Tako će se generacije mlade na način mladih i na vlastitim vrednotama ugrađivati u jedan neprekinuti lanac vlastitom karikom, ali ipak istim lancem. Tako da je Prelo kao događaj i poruka koji postaje sada kao znak i obveza. Obveza organizatorima da se jako dobro preispitaju: jesu li pružili sve što mogu? Jesu li spremni bitno raditi još kvalitetnije? I ne zatvoriti se u samo-zadovoljstvo nekakvim vanjskim uspjehom. Tako je ovogodišnje Prelo postala i prekretnica. Više nećemo moći nazad. Hvala Bogu da je tako! I ne želimo nazad. Sada treba poći naprijed. Ne u prosincu, nego sada, nakon Prela odmah. U jedan projekt, plan i rad za promišljanje o svakoj našoj narodnoj zabavi, koliko nam ona može postati događaj i manifestativni znak poruke. Poruka je jasna. To je signal našega postojanja, znak naše kulture i odgojni proces novih naraštaja na svetinjama tradicije, ali sa doprinosom i to osobnim i zajedničkim na kvaliteti. Dakle, zvuči čudno, ali istinito: Prelo je program rada za one koji su zaduženi za čuvanje, njegovanje i unapređivanje naše kulturne baštine. Naš narod je pokazao da je na te izazove osjetljiv. I da je za takve manifestacije spreman. Ima li svijesti u zajednici... Smjelosti je sada bilo. Skok je bio hrabar. Što dalje? Konačno, moje razmišljanje je u pravcu onoga što sam gore iznio. Treba prepoznati izazov znaka, poruku događaja i nastaviti još, još kvalitetnije, srdačnije i bolje. Znajući da je ovo događaj koji je postao znak, a nama ostaje obveza. Tko to ne vidi, nije prepoznao vrijednost jedne kvalitetne zabave koja je mogla biti i bolja, ali je dobro što je bila i ovakva. Dakle, što iza Prelo? Prelo!

U pokladama

V r i m e p r e l a

*Izvorno držanje prela sačuvali naši salašari * Veliko prelo su smislili pridnjaci
Pučke kasine * Veliko prelo je obnovilo HKUD »Bunjevačko kolo« *
Svim Velikim prelima je zajedničko da su na svakom izabrali preljsku pismu
(od prvog prela) i med ženskim svitom najlipču prelju (ne znamo odkad)*

Piše:
Alojzije Stantić

Bunjevci su sobom u Bačku ravan doneli i adet držanja prela u pokladama. O prelima kako su ji naši stari otpravili malo je pismena iz starine. Taj adet su sačuvali salašari i ostavili nam u tal kako su otpravili obiteljsko i druga prela. S malim prikidima rad ratova i jednomne vlasti javna prela nisu pravili, al su izvorno držanje prela sačuvali naši salašari u obiteljskom prelu do oko sridine XX. vika.

U pokladama se u nas tušta pripovida o pokladnim adetima, pa i o Velikom prelu, u kojem se skupi kad više kad manje čeljadi, al uvik rad držanja adeta da se narod, zabavi, a ne da budu publika zabavljačima.

Veliko prelo su smislili pridnjaci Pučke kasine, zato su ga kadgod niki zvali »kasinsko prelo«. O tom prelu su nam je osto oskudan, nepotpun opis. To i nije toliko važno, koliko da se na njeg skupila »java« (najvridniji dio) društva. U novije vrime Veliko prelo je brez pridnjaka obnovljene Pučke kasine i niki današnji pridnjaka Bunjevaca, pa je i tom drugačije od starovinskog Velikog prela.

PRIREĐIVAČI PRELA: Do II. svickog rata u našoj varoši Veliko prelo i Marinska prela, su pravili: Pučka Kasina, Momačko, Divojačko, Bunjevačko društvo, pa i Prelo mladeži, Malo prelo. Prela su pravili u dvorani svog društva, el u kafani »Beograd« i »Zlatno jagnje«. Veliko je zanimanje Bunjevaca, osobito mladi, za pokladne prela pa kako do športske hale nije bilo podjednog mista za tušta čeljadi, prela su pravi na više mista.

U SFRJ Veliko prelo je obnovilo HKUD »Bunjevčko kolo« 1970. i 1971. godine. Obadva prela su bila u Športskoj hali, di se skupilo oko hiljadi čeljadi i rad bogatog zabavnog programa. Posli ti godina vlast nije dopuštala da se drži Veliko prelo. Pridu-zimljivi ljudi su se latili i napravili Veliko prelo 1990. i 1991. godine u Športskoj hali. Posli tog su Veliko prelo pravili u Bunjevačkom kolu, Nepkeru, u Severovoj menzi, a ove godine opet u Športskoj hali. Nuz to prelo u pokladama su prelo pravili i niki ugostitelji, a digdi i sami građani u skromnim dvoranama.

Kako nema pisani pravila kako će se na-

rod zabavljat tako su i priređivači pravili prela kako su znali i kako njim je dopuštalo misto. Svim Velikim prelima je zajedničko da su na svakom izabrali preljsku pismu (od prvog prela) i med ženskim svitom najlipču prelju (ne znamo odkad).

Raspored Velikog prela 1913. godine

RASPORED VELIKOG PRELA: U vrijeme dok su se držali zdravo reda u svemu, godinama su natrukovali (naštampali) i raspored Velikog prela, nalik na malu knjižicu. U njemu su napisali ko će i koju pismu otpivat, pivali su mišoviti i ženski kor, poniki pivač i tamburaški zbor. U drugom dilu programa je bio Red igara (plesova) – »Prija odmora« i »Posli odmora«. Počimali su igrat (plesat) nikim kolom i na kraju, bar do I. svickog rata (do 1915.) poslidnje je bilo »Kolo do zore«. Na Poslidnjoj strani je bila napisana za tu godinu izabrana najlipča preljska pisma. Nažalost, ko zna zašto al u to vrime nisu uvik potpisali ime pisnika. Naređane igre su puočne i rad tog jel su već početkom XX. vika i Bunjevci slidili ondašnju modu, privatili su igranja okretuša (okretne igre), a med njima su

najviše volili onda u svitu omiljenu valjku (valcer).

Onda je divojka u ridikli (tašni) imala i mali plajbas (olovku) s kojim je upisala ime momka nuz okretušu s kojim će du je igrat. Mož bit da su se rad tog momci rastrečali, a možda i prija udivanili, med divojke s kojom će i kad igrat koju igru. Tog reda su se držali, pa možmo mislit u kakim su se mengulama (nevolji) našle viđene divojke za koje su se otimali momci.

Stanka je bila oko ponoći najviše da se odmora od igranja, kako kažu »malo izdovaje«, da poidu fanak-dva, jel ne virujem da je doteklo više na jedno čeljade. U ondašnjim kujnama nije bilo toliko mista da se krećaje poredani fanki, pa ji reduše ni nisu mogle toliko napeć, da ji vruće ponude za toliko čeljadi, koliko su mladi kadri da poidu, pogotovu salašarima koji su utrenjeni u idenje fanaka.

PRIDNJAK NA VR SIDALA: U nikim događajima se uvik nađe i čeljad koja se zdušno paštre da ga obrezvrde, el kako su naši stari kazali »ture batinu u točak«. To važi za pridnjaka koji se paštri da on jedini da bude na »vr sidala«, najvažniji. U devedestim godinama jedan od taki pridnjaka je vodio čeljad u Bikić (selo u Mađarskoj, malko veće od Načvina), na »Prelo brez granica«, di je on bio glavni. Ovo već i zato da bude manje svita na Velikom prelu, u kojem je drugi pridnjak bio glavni. A ko »reciprotitet« niko od bikićana nije došo u goste na Veliko prelo, iako je njev pridnjak bio zvan.

Kad je Bikićkom prelu sklon pridnjak propo, okanili su se Bikića. Al jeto ove godine se podmetnio opet jedan pridnjak, bar se tako drži, odvo je njemu sklona čeljad na »Prelo brez granica«, u Bikić, di su skoro samo odaleg čeljad divanili bunjevački. Tu su se lipo zabavili gledanjem igara i svirke koji i još koješta šta ne prilije Bunjercima, na kobajage bunjevačkom prelu. Al važno je bilo da se pridnjak pokaže, da jeto i on štogod radi, njemu su puna usta jedinstva, nauka o demokratiji, a zapravo kad mu padne na pamet drugima »tura batinu u točak«.

Sapienti sat!

Priča o Hrvatima – Hrvati u XX. stoljeću (93.)

Razvoj gospodarstva

*Na prijelazu stoljeća neki su hrvatski proizvodi već konkurirali na europskome tržištu
(likeri iz Zadra i proizvodi prehrambene i duhanske industrije)*

Piše: Zdenko Samaržija

Posljednjih desetljeća 19. stoljeća, premda je Europom harala velika agrarna kriza (1873.-1895.) uzrokovana uvozom jeftinoga američkoga žita, hrvatsko se gospodarstvo uključilo u gospodarstvo Europe.

Isprva sramežljivo i sa stranim kapitalom, koji je iskorištavao šume u Slavoniji, Lici, Gorskoj kotaru i Srijemu, u hrvatskim se zemljama počela razvijati industrija.

ŠUME: Niknuli su novi gradovi, na primjer Belišće, a stanovništvom su znatno osnažili postojeći. Vlastelini su počeli prodavati trupce na panju, poduzetnici su uzimali samo onaj dio drveta koji su mogli eksploatirati, a panjeve, granje i tanje dijelove debla ostavljali bi u šumama. Srušena stabla nitko nije izvlačio iz vode, mulja je bivalo sve više, riba sve manje, otvori ispod mostova i brvana prestali su biti protočni i hrvatske su se rijeke razlile. Stvorile su niz žljebova, močvara i bara u kojima je cijele godine bilo vode.

Niknula je nova vegetacija: gdje su nekada bila polja, livade i pašnjaci, naselile su se zmijske, čaplje, rode, a trulež je nekadašnje izvore hrane pretvorio u izvorišta zaraze. Pojavila se potreba za regulacijama vodotokova i isušivanja močvara.

RAZVOJ ŽELJEZNICA: Za potrebe pilana poduzetnici su postavili uskotračne željeznice. Stalno povećavanje dužine uskotračnih pruga, a osobito nakon komercijalizacije pruga za prijevoz putnika i drugih roba, uzrokovali su u hrvatskim zemljama nagli razvoj trgovine pa i ona međunarodne u koju su se uključivali i sitniji poduzetnici. Poduzetničke pruge spajane su s trasama državnih željeznica i uskoro je u hrvatskim zemljama postojala solidna prometna infrastruktura.

PROIZVODNJA NA VLASTELINSTVIMA: Vlastelinske krčevine pretvarane su u oranice i na gospodarstvima se grade staje za goveda i vučne životinje, štagljevi, čardaci i drugi objekti za uskladištavanje stočne hrane. Vlastelinstva su bila centri svinjogojstva, a vlastelinski su upravitelji, većinom Nijemci, Austrijanci ili Česi, nabavljali lukomobile, prve upotrebljive traktore, te kosilice i vršalice. Ulaganje u tehnologiju povećalo je prino-

se. Vlastelinstva su znatnu pažnju pridavala iskorištavanju šuma, a nakon krčenja i pretvaranja šumskog zemljišta u livade i oranice, inicirana je regulacija vodotokova.

NIJEMCI I ŽIDOV: Oporavku gospodarstva pridonijelo je i naseljavanje Nijemaca i Židova u sela Banske Hrvatske te Slavonije i Srijema. Doseljeni Nijemci kupili su velike površine oranica i livada i počeli se baviti poljoprivredom.

Većina Židova bavila se gostioničarstvom i trgovinom. Nema Židova koji je rođen, odrastao i ostario u istome selu. Jer užurbane mikromigracije slavonskih, bačkih, srijemskih i baranjskih Židova bile su tako intenzivne da je gotovo nemoguće rekonstruirati njihova kretanja. Većina Židova bavila se, dakako, trgovinom i kada su stekli dovoljno novca (u etici Židova, za razliku od etike katolika, nema straha od bogaćenja), prodali su svoju kuću i trgovinu te se selili u neko veće mjesto. ■

Piše: Milivoj Prčić

T(V)JEDNIK

Uvijek samozatajan, neprijeporni intelektualni i politički vođa albanskog naroda Kosova gospodin Ibrahim Rugova pokopan je 26. siječnja u veliku zasebnu kriptu na groblju boraca OVK u naselju Velanija u Prištini, bez vjerskog obreda, po »državnoj« želji u »nacionalnoj« sahrani. Taj tihi čovjek poznat širom svijeta sa svilenim šalom preko kravate oko vrata, rijetko je govorio, a tako puno rekao svojim odmjerenim i suzdržanim stilom filozofa politike i povijesnih zbivanja. I kad je bio Miloševićev uznik u Beogradu 1999. godine, i u egzilu u Italiji i čim je mogao sa svojim narodom kao aklamirani predsjednik. Premda nije doživio da vidi što će biti službeni status njegove Dardanije (to ilirsko ime je stavio na zastavu Kosova) za koju je živio i radio. Eto i svoj sprovod, budući da je znao da će umrijeti, i to u svojoj kući, kao domaćin, dao je da bude onako kako i gdje nacija želi, za njegovu vječnu šutnju, a u nazočnosti državnika i uglednika 40 zemalja svijeta, u surovo hladno siječanjско rano popodne, uz tri plotuna i pet kratkih govora njegovih državnika.

Rugova je šuteći svoje rekao, njegovo su oružje bile riječi i misli, knjige i filozofija državnosti ove specifične po svemu pokrajine, i neprijeporna vjera u njegov slabo naobraženi narod, ali koji je odavna već spoznao što više ne želi, a što želi. Hoće li to

uvažiti velike sile i moćnici svijeta, vidjet će se ubrzo, a Rugova – predsjednik je učinio tiho i mirno, koliko je mogao u »balkanskom kotlu«, a znao je da i tako uvijek odlučuju veliki i jaki prema svojim zamišljenim ili stvarnim potrebama.

»Iskreno se nadam da će njegovo naslijeđe voditi lidere Kosova da očuvaju jedinstvo i iskažu odgovornost. To je ono što međunarodna zajednica traži od njih i što od njih očekuju ljudi na Kosovu«, rekao je Javier Solana, kao jedan od glavnih lidera Europske unije i dokazani demokrata (još kao mladić zatočenik diktatora Franca).

UN su izabrale pravu osobu, Marti Ahtisarija, da vodi pregovore o statusu Kosova, i nadamo se da će on uz pomoć svih sudionika pronaći rješenje fer i održivo, koje će Balkanu dati odlučujući korak naprijed prema Europi, a tad ni granice ništa neće više značiti, a duhovi prošlosti bit će protjerani zauvijek. To je najbolji način odavanja pošte Ibrahimu Rugovi.

Po svemu sudeći Kosovo će biti »uvjetno neovisno«, ma što to značilo, pod pokroviteljstvom UN, s punom autonomijom srpske i ostale manjine, a zasebnom zaštitom svjetske kulturne baštine iz doba Nemanjića. Točka.

Odajući jedan pijetet, moramo i drugi, 250. godišnjicu rođenja Mozarta (Wolfganga Amadeusa), genija glazbe. Budući da vaš kolumnist nije bolji znalac klasične glazbe, ali pamti što kažu pametni ljudi koji što-šta znaju, pa se tako sjetio, što je komentirao jedan pokojni gospodin profesor njemačkog jezika iz Banata, kada sam mu rekao da Ivo Pogorelić, tada svjetska zvijezda u usponu k zenitu, gostuje u Subotici na Stanway-u naše Gradske kuće i da će svirati Chopina »na svoj novi način«. Dobio sam revoltirani odgovor znalca klavira glazbe: »Neka mladi gospon pijanist svira Mozarta, ali »na njegov, Mozartov način, a nikako svoj«. Mozarta se ne može improvizirati, nije to laka glazba a la Copin (i George Sandova, ljubav). Ima se svirati kako je napisano i točka, zato bježe svi pijanisti od njega, a kad sviraju pred naobraženom kompetentnom publi-

kom, dapače. Evo, tako dajem doprinos, ovom pričicom, 250. godišnjici rođenja najvećeg genija klasike, po mnogima, neprevaziđenog u klavirskoj glazbi, čuda od djeteta iz Salzburga koji je napisao s 9 ili 12 godina najljepšu glazbu za glasovir, a poslije i opere, koncerte i sve redom i za to ga slavi danas cijeli svijet, premda je umro u 35. godini i pokopan na uboškom groblju bez traga. Slave ga i svi maestri koji znaju dobro da moraju svirati onako kako je Mozart napisao.

A moguće je i da ste gledali Formanov genijalni film (svi su mu filmovi inače genijalni) Amadeus, i vidjeli svu slavu, uspon i jal prema njemu kao onom koji je najbolji, kako to uvijek biva. Počivao u miru ma gdje i neka mu svjetlo pozornice svijetli! Točka.

Necu napisati tko je dobio NIN-ovu nagradu, jer je nebitno, već tko nije. Po petnaesti put nisu je dobili ni Dragan Velić ni Svetislav Basara, daleko najbolji današnji srpski pisci, dobri za veleposlanike, ali to država odlučuje, a ovo netko drugi,

kojem nisu dovoljno dobri Srbi, valjda, a tu je otpao i Albahari koji je imao najbolju knjigu, usput, već je dobio jedanput i što bi htio! Točka. Amen!

Koncert za orgulje u subotičkoj Katedrali

U nedjelju 5. veljače, u Katedrali sv. Terezije Avilske u Subotici će se održati koncert za orgulje na kome će nastupiti

četvero orguljaša – Saša Grunčić iz Subotice, te Željka Spinčić, Robert Jakica i Katarina Petrović iz Hrvatske. Koncert počinje u 19 sati.

Šokačko prelo u Bregu uoči Valentinova

Tradicionalno »Šokačko prelo« u organizaciji HKPD-a »Silvije Strahimir Kranjčević«, održat će se u subotu 11. veljače, s početkom u 19 sati, u Domu kulture u Bačkom Bregu. Gosti ovogodišnjeg prela su iz Donjih Andrijevac, čija će folklorna skupina ovom prigodom pokazati svoje umijeće. Nazočne će zabavljati tamburaški sastav »Dike« iz Vinkovaca, a prelo će otvoriti dječja folklorna skupina domaćina, te ovogodišnja preljska pisma. Kao i svake godine bit će priređene zabavno-humoriistične igre i tombola, a za večeru šokački paprikaš.

Z. G.

Ištvančićevo »Izgubljeno blago« u Mađarskoj

Dokumentarni film »Izgubljeno blago« redatelja Branka Ištvančića pozvan je na međunarodni filmski festival »Mediawave«, koji će se održati u mađarskom gradu Győr od 28. travnja do 4. svibnja. Film je snimljen 2005. u produkciji Dokumentarnog programa Hrvatske radio-televizije, a nakon što je bio odbijen na

prošlogodišnjim Danima hrvatskog filma sudjelovao je na petnaestak međunarodnih festivala, ističe autor filma.

Kulturna suradnja Hrvata iz Austrije s Zagrebom

»Hrvatski film u Beču« naziv je filmske manifestacije koja će se od 30. svibnja do 4. lipnja održati u Beču. Filmska smotra »Hrvatski film u Beču« priredit će u suorganizaciji Centra za nove inicijative (CNI) iz Zagreba i Gradišćansko-hrvatskog centra (GHC) iz Beča. CNI i GHC planiraju tu manifestaciju organizirati 2007. u Njemačkoj (Berlin) i Švicarskoj (Bern).

Ivan Paić, programski koordinator CNI-a, pripremit će izbor filmskog programa od cjelovečernjeg, kratkog, dokumentarnog i animiranog filma, te izložbu »Hrvatski filmski plakat«. U sklopu festivala održat će se tribine i okrugli stolovi na temu »Hrvatski film danas«.

Pavle Kalinić, pročelnik Gradskoga ureda za obrazovanje, kulturu i šport grada predložio je u sklopu suradnje, uređenje u GHC-u knjižnice s oko 10.000 knjiga potporom grada Zagreba i sponzoriranjem hrvatskih izdavača. Knjižnica bi bila povezana s Željeznim (Eisenstadt) gdje bi se otvorila područna knjižnica s oko 2000 knjiga.

Odustali od organizacije nastupa Rolling Stonesa u Hrvatskoj

Zbog promijenjenih uvjeta gostovanja te promjene predviđenog datuma koncerta organizatori koncerta The Rolling Stonesa u Hrvatskoj odustali su od organizacije koncerta i ponudili njegovu organizaciju drugim agencijama, izvijestila je DOP produkcija.

Novi datum predviđen za nastup ove najstarije rock skupine je 5. srpnja ove godine (prethodni je bio 6. srpnja), ali kako turneja još nije do kraja isplanirana, niti taj datum nije konačan, kaže se u obavijesti.

Ranije najavljeni koncert Rolling Stonesa u Hrvatskoj trebala je organizirati tvrtka GigArt u koprodukciji s mađarskom tvrtkom Multimedia Concerts.

Hina

U Baču po prvi puta organizirano »Šokačko prelo«

Održano prelo, osniva se udruga

*Stotinjak nazočnih u dobrom raspoloženju dočekalo jutarnje sate * Entuzijasti formirali inicijativni odbor koji planira osnovati hrvatsko kulturno-umjetničko društvo u Baču * Potpora lokalne vlasti i HKUPD »Dukat« Vajska-Bođani*

Skupina entuzijasta iz Bača, na čelu sa *Stipanom Jurkovićem*, te *Damirom* i *Blaženkom Balić*, organizirala je u subotu, 28. siječnja, u ugostiteljskom objektu »Vranjak« VU Karađorđevo, izuzetno uspješnu zabavnu večer pod nazivom »Šokačko prelo 2006«. Stotinjak nazočnih, uz nadahnutu svirku i pjesmu »Bereških tamburaša«, dobar zalogaj i bogatu tombolu u najboljem su raspoloženju dočekali jutarnje sate.

»Ovo je samofinancirajuća priredba, prva koju smo organizirali, a nadam se ne i posljednja. Nas desetak okupilo se u inicijativni odbor za formiranje HKUD-a u Baču, kako bismo kanalizirali inicijative i želje mladih šokačkih Hrvata iz ovoga mjesta. Uz moralnu potporu predsjednika općina Bač *Tomislava Bogunovića*, te stručnu i savjetodavnu pomoć čelnictva HKUPD »Dukat« Vajska-Bođani, nadam se da ćemo ovu inicijativu privesti koncu najdule za mjesec dana, kad očekujem održavanje osnivačke skupštine HKUD-a »Šokačka kazina Ivan Evtović« – Bač«, otkriva nam jedan od idejnih tvoraca ovoga projekta *Stipan Jurković*.

PROGRAM: Program je počeo *Dumendžićevom* pjesmom »Zvuci bisernice« koju je odrecitala *Blaženka Balić* i tamburaškom numerom »Vesela je Šokadija«. Član organizacijskog odbora *Stipan Bošnjak* pozdravio je uzvanike – predsjednika općine Bač *Tomislava Bogunovića* sa suradnicima, predsjednicu Društva hrvatskih žena Vukovar *Faniku Janako* sa suradnicama, te predstavnike NIU »Hrvatska riječ«, HKUD-a »Vladimir Nazor« iz Sombora, HKUPD »Dukat« iz Vajske i Bođana

Blaženka Balić recitira pjesmu »Zvuci bisernice« Josipa Dumendžića - Meštra

i KPZH »Šokadija« iz Sonte – te nazočne izvijestio o provedenim predradnjama glede osnivanja HKUD-a u Baču i poželio im dobru zabavu na prelu.

U umjetničkom dijelu programa, koje ga je vodio *Ivica Straćinski*, smjenjivale su se pjesme Josipa Dumendžića-Meštra, izvodi iz povijesti Šokaca na ovim prostorima i glazbene numere. Za poetski i povijesni dio programa zaduženi su bili članovi »Dukata«, a za glazbeni dio večeri Bereški tamburaši. Poslije programa uslijedila je večera, a potom pjesma i ples koji su potrajali do jutarnjih sati. Bereški tamburaši su znali zapaliti nazočne. Šokačko i gajdaško kolo, malo Bačko i veliko Bačko, Logovac i Podvoj, a u kasnijim satima i sporiji ritmovi, smjenjivali su se na repertoaru; plesači i tamburaši bili su neumorni. Šokadija je pjevala i plesala kako to samo ona zna, iskreno i od srca.

GOŠĆE IZ VUKOVARA: Ni gošće iz Vukovara nisu zaostajale niti u pjesmi ni-

Predstavnici Općine Bač i HKUPD »Dukat« iz Vajske i Bođana

Neumorna Šokadija: Plesalo se i pjevalo do jutra

ti u plesu. »Iskreno se radujem pozivu na jedno ovako druženje, a osobito me veseli najava formiranja još jednoga HKUD-a na području Vojvodine. Moje Društvo aktivno radi na očuvanju tradicije na svim prostorima na kojima obitavaju Hrvati. Ova čista, nepatvorena šokačka ikavica koja se govori na području srednje i zapadne Bačke prava je glazba za moje uho. To je blago, koje treba očuvati pod svaku cijenu, a društvo 'Hrvatska žena' pružit će svaku moguću potporu«, kaže za »Hrvatsku riječ« predsjednica Društva Fanka Janko. Ovo društvo je osnovano 1921. godine i djelovalo je sve do 1945. Obnovljeno je 1991. godine, u progonstvu u Zagrebu, a danas ima 32 podružnice u Hrvatskoj i BiH, jednu u Čikagu i jednu u Australiji. Po riječima predsjednice Društvo je otvoreno za suradnju sa svim hrvatskim udrugama u SiCG.

Nošnja Šokaca iz Bača

POTPORA OD STRANE »DUKATA«: Veliki doprinos u organizaciji ovoga Prola, dali su članovi HKUPD »Dukat« Vajska-Bođani. »Drago mi je da će se u našoj općini osnovati još jedna hrvatska kulturno-umjetnička udruga, da nećemo ostati usamljeni, a velika mi je želja da i Plavna, koja ima jaku tradiciju, učini pomak na tom planu. 'Dukat', kao prvoosnovana hrvatska udruga u našoj općini pružit će im u toj nakani svu moguću potporu. Večerašnja manifestacija pokazala nam je da postoji velika volja i želja kod budućeg članstva za organiziranim druženjem i nastupima, a isto tako i naklonost lokalne vlasti na čelu sa predsjednikom općine Tomislavom Bogunovićem. Bio bi veliki grijeh ne iskoristiti takvo ozračje«, kaže za »Hrvatsku riječ« predsjednik »Dukata« Pavle Pejčić.

Bunjevačko-šokačko veliko prelo u Baji

Nova epoha u njegovanju tradicije

»Prela bez granica« više nema. Bajsko prelo ponudilo je alternativu njegovanja stiliziranog i izvornog folklora za oko 100 000 Hrvata u Mađarskoj

Skup je, među ostalima, pozdravio i predsjednik Zemaljske samouprave Hrvata u Mađarskoj

Baja prerasta u jedan od najvećih centara hrvatske manjine u Mađarskoj. Prošle subote 28. siječnja je u ovom gradiću na obali Sugovice (rukavca Dunava) održano Veliko prelo, na kome se veselilo preko 600 gostiju.

Veliki broj gostiju jedva da je stao u velikom sportskom dvoranu Njemačkog kulturnog centra. Bio je to skup bačkih Bunjevaca, podunavskih Šokaca i Raca koji govore kajkavštinu iz Dušnoka, Bačina, Gare, Santova, Svetog Ivana, Bikića, Aljmaša, Čikerije, Mohača, Pečuha, Baje te bajskog predgrađa Vancage.

NOVA STRUJA: Nedvojbeno je da je ovogodišnjim velikim prelom u Baji započela nova epoha u njegovanju tradicije Hrvata u južnoj Mađarskoj. Primjetna je bila nova struja. Naime, godinama je, za vrijeme oružanih sukoba na južnoslavenskim prostorima, kao i prvih godina trećeg milenija, centralno mjesto za okupljanje Bunjevaca bilo u Bikiću. Mnogi se još sjećaju »Prela bez granica«, financiranih uglavnom iz matične Hrvatske, na kojima

su se susretali Hrvati iz Mađarske, Vojvodine, Slavonije i Baranje, te iz Hercegovine. Ta vremena nostalgije za vremenima prije trianonskih i dejtonskih granica, a protiv podjela, su prošla.

»Prela bez granica« više nema. Bajsko veliko prelo ponudilo je alternativu njegovanja stiliziranog i izvornog folklora za oko 100.000 Hrvata u Mađarskoj, s naglaskom na zajednički književni jezik i vjeru, te unutar toga na tri hrvatska dijalekta kojima se puk još služi u svakodnevnom životu.

POTPORA IZ MATIČNE DRŽAVE: Andrija Jakovčević, tajnik ministarstva vanjskih poslova Hrvatske, zadužen za Hrvate u dijaspori je kao gost bajskog »Velikog prela« istaknuo: »Hrvatski je narod je-dan, prebogat bezbrojnim granama, širokim koloritom folklora, kulturne tradicije i običaja, što treba štovati i sačuvati.« Hrvatska daje potporu svim Hrvatima van granica koji se ne odriču svojih korijena, a sa susjednom Mađarskom gaji bliske prijateljske odnose na polju kulture i gospodar-

Bunjevačkim plesovima predstavili su se najmlađi sudionici prela

stva, u bliskoj budućnosti i kao ravnopravna članica Europske unije.

Po običaju, bajsko veliko prelo počelo je pjevanjem himne »Kolo igra, tamburica svira«. Goste je prvo pozdravila *Angelina Marković Šokac*, predsjednica hrvatske manjinske samouprave grada domaćina. Skup su između ostalih pozdravili gradonačelnik Baje *Petar Sel*, generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu dr. *Ivan Bandić* i predsjednik Zemaljske samouprave Hrvata u Mađarskoj *Mijo Karagić*. Prelo je posjetila i brojna delegacija istarskog gradića Labina, sa kojima Baja od 2005. godine gaji partnerstvo.

PRIGODNI PROGRAM: U bogatom programu prela nastupila su djeca Donjo -

gradskog Kulturnog Centra s bunjevačkim plesovima. Predstavila se i nedavno ponovno oformljena plesna skupina Zajedni-

ca Bunjevaca »Zlatna grana« iz Vancage. Svirao je orkestar »Čabar« iz Baje, dopunjen tamburašima *Antuša Vizina*. Specijalni gost večeri bio je *Zvonko Bogdan* sa svojim tamburašima. Poznati vojvođanski pjevač i kantautor desetljećima uživa veliku popularnost na jugu Mađarske. Njega vezuju i rodbinske veze za Baju (preko rodnog Sombora). Vaš dopisnik je ne-sluzbeno saznao da je prilikom ove posjete Baji, od svojih ljubitelja dobio na poklon naročito ukrašene uzde za svoje konje kasače.

László Kíraly

Izložba Josipa Diminića u Baji

Istarski trgovi dočarani metaforičkim izrazom

*»Istarski trgovi – Piazze Istriane« naziv je izložbe likovnih radova iz grafičke mape ovog renomiranog umjetnika * Otvorenju izložbe uz autora, bila nazočna i dogradonačelnica Grada Labina Liliana Vale*

Akademski slikar i kipar iz Labina, *Josip Diminić* predstavio je svoje radove građanima Baje u subotu, 28. siječnja u Županijskom narodnosnom centru. »Istarski trgovi – Piazze Istriane« naziv je izložbe likovnih radova iz grafičke mape ovog renomiranog umjetnika, profesora Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Ova grafička mapa nastala je 1995. godine, a plod je truda triju značajnih istarskih i hrvatskih stvaralaca – galerista *Marina Cettine* iz Umaga, *Josipa Diminića*, autora grafika i književnika *Fulvia Tomizze*, autora pripadajućih pjesničkih tumačenja. Grafička mapa koja metaforičkim izrazom dočarava istarske trgove tiskana je u radionici vrsnog milanskog majstora grafike *Giorgia Upiglia*.

Ovom se izložbom nastavlja prijateljska suradnja između istarskog grada Labina odnosno Labinstrine i Baje, a Diminićeva izložba predstavlja prvi projekt realiziran na kulturnom planu u susjednoj Mađarskoj. Otvorenju Diminićeve izložbe u Baji uz autora, bila je nazočna i dogradonačelnica Grada Labina, zadužena za društvene djelatnosti – *Liliana Vale*, koja je ujedno i otvorila izložbu. Gradonačelnik Baje *Petar Sel* primio je u znak pažn-

je primjerak jedne druge mape Josipa Diminića pod naslovom »Za mir u Hrvatskoj«. Mapa je kao jednoznačna poruka mira, nakon New Yorka, Trsta i gradova u Hrvatskoj konačno stigla i u Mađarsku u okviru ove prve Diminićeve samostalne

postavke u susjednoj prijateljskoj zemlji. Svota novca od prodaje ove mape iz 1991. godine svojedobno je upućena je za obnovu ratno stradalog Vukovara, Zadra i Karlovca.

László Kíraly

Kultura koja spaja dva grada: Josip Diminić iz Labina i gradonačelnik Baje Petar Sel

Koordinacijski susret predstavnika hrvatskih udruga iz Srijema s tajnikom ZAKUD-a

Izloženi problemi, ponuđena suradnja

Gotovo sva društva naglasila teškoće u svezi s financiranjem, kao i tehničke probleme vezane za uvjete rada

U Rumi u prostorijama HKPD »Matija Gubec«, u petak 29. siječnja, koordinacijski susret s tajnikom Zajednice amaterskih kulturno-umjetničkih društava (ZAKUD-a) Vukovarsko-srijemske županije *Stjepanom Đurkovićem* održali su predstavnici hrvatskih kulturno-prosvjetnih društava: »Tomislav« iz Golubina, »Stjepan Radić« iz Novog Slankamena, »Josip Jelačić« iz Petrovaradina i domaćina.

Na samom početku sastanka nazočne je pozdravio predsjednik HKPD »Matija Gubec« *Zlatko Kolarić*, da bi se zatim okupljenima obratio i *Mato Groznica*, bivši dužnosnik HNV-a, glavni inicijator povezivanja srijemskih kulturno-umjetničkih društava sa ZAKUD-om. On je istaknuo zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom, te naglasio potrebu sličnih susreta radi međusobnog upoznavanja s problemima s kojima se susreću Hrvati u Srijemu, kao i daljnjeg pospješivanja suradnje sa ZAKUD-om.

Nakon njega govorio je *Stjepan Đurković*, koji je naglasio kako je i pokraj početne skepse, nakon prvog ovakvog susreta prije dvije godine i potpisivanja Deklaraci-

je o trajnoj suradnji ZAKUD-a i srijemskih hrvatskih institucija, suradnja više nego uspješno zaživjela. Đurković je obavijestio nazočne i o održanom inicijativnom sastanku za razmatranje mogućnosti uspostavljanja kulturne suradnje između kulturnih institucija Hrvatske i SiCG u Veleposlanstvu RH u Beogradu, a kome su nazočili i *Branimir Lončar*, zamjenik veleposlanika RH u Beogradu, *Svetlana Božinović*, savjetnica pri Veleposlanstvu, i *Suzana Rukavina*, suradnica u Savjetu za nacionalne manjine Republike Srbije, kao i o susretu koji su čelnici ZAKUD-a imali s čelnicima Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija – odjela za nacionalne manjine, iseljenišтво i useljenišтво, koji je održan u Zagrebu. Kako je naveo, teme oba sastanka bile su mogućnosti uspostave kulturne razmjene Hrvatske i SiCG, organiziranja gostovanja amaterskih i profesionalnih kulturno-umjetničkih društava, zajedničkih nastupa, distribucije dnevnog i periodičnog tiska.

Nakon uvodnog dijela predstavnici srijemskih društava su naveli svoje najznačajnije aktivnosti u protekloj godini kao i probleme s kojima su se suočavali.

Od problema u radu gotovo sva društva su naglasila teškoće u svezi s financiranjem rada, kao i tehničke probleme vezane za uvjete rada.

Đurković je obećao da će ZAKUD i u idućem razdoblju nastojati pomoći srijemskim društvima te da će se oosobno zauzeti kako bi se svakoj udruzi osiguralo po jedno računalo te nađe rješenje za dopremanje tiska iz Hrvatske.

U nastavku sastanka dogovorena je i potreba daljnjeg produbljivanja suradnje i između samih društava u Srijemu kroz međusobno obavješćavanje o radu, zajedničke nastupe i slično. Dogovoreno je i formaliziranje suradnje sa ZAKUD-om kroz imenovanje koordinatora, za koga je izabran *Mato Groznica*. Istaknuta je i potreba aktiviranja društava u drugim smjerovima kroz osnivanje dragih sekcija (dramske, likovne i sl.). Glede toga ZAKUD je ponudio svu moguću pomoć isto kao i pomoć u pisanju projekata kojima bi se natjecalo i za sredstva iz proračuna Pokrajine i Republike, a na osnovi Sporazuma o zaštiti hrvatske manjine u SiCG i srpske i crnogorske manjine u Hrvatskoj.

Nikola Jurca

U Beču održana četvrta međunarodna smotra folklora »Zajedno smo jači«

Hrvati u Beču čuvaju svoju kulturnu vlastitost

U programu su sudjelovala kulturno-umjetnička društva iz Hrvatske, Austrije, Bolivije, Bosne i Hercegovine, Finske i Turske, a prvu nagradu osvojila je folklorna skupina iz Čepina, KUD »Ivan Kapistran Adamović«

Četvrta međunarodna smotra folklora pod naslovom »Zajedno smo jači« održana je u 12. okrugu u Beču u organizaciji austrijsko-hrvatske kulturne udruge »ANNO 93« koju čine Hrvatska dječja škola i folklorni ansambl.

U pozdravnom slovu pomoćnik ministrice vanjskih poslova i europskih integracija RH za manjine, iseljenišтво i useljenišтво *Slavko Leban* izrazio je zadovoljstvo što je tako mnogo mladih ljudi nazočno toj folklornoj priredbi. »Ponosni smo na dobru organizaciju manifestacije, koju »ANNO 93« tradicionalno organizira četvrti put. Ona pokazuje da Hrvati u Beču čuvaju i

njeguju svoju kulturnu vlastitost, a isto tako i dobro pokazuju otvoreni europski duh«, rekao je Leban.

U programu su sudjelovala kulturno-

umjetnička društva iz Hrvatske, Austrije, Bolivije, Bosne i Hercegovine, Finske i Turske, a prvu nagradu osvojila je folklorna skupina iz Čepina, KUD »Ivan Kapistran Adamović«.

Ta multikulturna manifestacija – kojoj je nazočilo više od 500 Hrvata koji žive i rade u Beču i njihovih prijatelja Austrijanaca, održana je pod pokroviteljstvom ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija RH, Veleposlanstva u Republici Austriji, Austrijske radničke komore, bečke kulturne udruge »Wien Kultur«, Hrvatske katoličke misije u Beču, Austrijsko-hrvatske zajednice za kulturu i šport u Beču i dr.

Neprimjereno povezivanje elemenata narodnih tradicija na kalendaru jedne subotičke tvrtke

Nije li kompas negdje izgubljen?

Negativan dojam koji ova kompilacija od kalendara ostavlja prosto je nemoguće ne izraziti. Negativan ne zbog izbora prezentiranih tradicija već zbog načina njihovoga povezivanja, odnosno uklapanja jedne u drugu, a koji bi trebao biti neprihvatljiv za obadvije podjednako

Pred i post novogodišnja masovna produkcija zidnih, džepnih i stotinu drugih vrsta kalendara svake je godine u sve većem zamahu. Načinjeni radi prodaje ili promidžbe, svoju će funkciju oni ispuniti ukoliko dobiju prostor na nečijem zidu te ukoliko pouzdano budu ukazivali na tijek dana, tjedana, mjeseci i godine.

Mnogi su poznavatelji fotografije i dizajna ovu utrku za kalendarskom nakladom shvatili kao izazov te kao mogućnost da svoju umješnost, talent i istinsko poznavanje najnovijih trendova u svijetu dizajna prezentiraju i na ovakvoj vrsti uporabnoga i promidžbenog materijala. Kao rezultat takvih napora pojedinih fotografa i dizajnera nastaju kalendari, istina rijetki, koji se pokraj toga što pokazuju da vrijeme polako ali sigurno prolazi, mogu doista pohvaliti i svojim konačnim izgledom. Vodi se pri tomu računa o dizajnerskom rješenju, kvaliteti otiska, načinu na koji su prilagođeni komunikaciji s korisnikom, zanimljivosti teme, edukativnosti, jasnoći poruke koju ima namjeru odaslati... Naravno, nije nužno za očekivati da se uporabni predmet kao što je zidni kalendar izrađuje s ciljem da postane umjetnina! No poželjno bi bilo da svojim pojavnim oblikom barem ne iritira. Ipak, pojedini primjeri ovogodišnjih kalendara trebali bi nas navesti da se zapitamo: »Nije li kompas negdje izgubljen?«

U vremenu današnjih globalizacijskih strujanja elementi narodnih tradicija izbija u prvi plan. Uvijek privlačni i prihvatljivi širokom krugu ljudi jesu motivi iz narodnog života. Specifična sredina u kojoj

živimo i koja još uvijek vrvi segmentima negdašnjih oblika narodnog života ili njihovim modificiranim manifestacijama, doista može biti prihvatljiv izvor inspiracije i za jednog idejnog tvorca kalendara. No činjenica kako svaki dobar uradak odlikuje

slikovnu pozadinu ne rabi elemente koji bi upućivali na prirodu njezina poslovanja, već u najvećoj mjeri ističe slike rađene u tehnici slame (istina, nezavidne kvalitete) koje svojom tehnikom direktno ukazuju na konkretnu tradiciju bunjevačkih Hrvata.

Potom su tu istaknuti i drugi motivi istoga izvorista, osobito popularna Dužijanca. Ono što unosi pomutnju jest činjenica da se kao blagdani uz pojedinačne dane u godini navode *samo i jedino* oni iz pravoslavnog kalendara, poput *Rođenje Hristovo-Božić, Sveti velikomučenik Georgije-Đurđevdan, Nikolj-dan, Sveta Petka*... Negativan dojam koji ova kompilacija od kalendara ostavlja prosto je nemoguće ne izraziti. Negativan ne zbog izbora prezentiranih tradicija već zbog načina njihovoga povezivanja, odnosno uklapanja jedne u drugu, a koji bi trebao biti neprihvatljiv za obadvije podjednako. Kada se osvrnemo na gore rečeno, pitanje je što se to korisniku želi poručiti, kakva se to informacija korisniku nudi?

Ne ulazeći u dublju analizu cilja i želje ovakvog načina oblikovanja kalendara, njegove dobre ili loše namjere, niti postoji li uopće ikakva namjera, na mjestu bi bilo zapitati se ne unosi li se ovakvim oblikom prezentacije zbr-

ka u opće stanje stvari, ne narušavaju li se na taj način temeljne vrijednosti pojedinih tradicija i gdje se stiče pravo rabiti tuda obilježja za osobne potrebe ovako olako i nadasve neprimjereno?!

Ljubica Vuković

Promidžbeni materijal: mađarske i nošnje bunjevačkih Hrvata s pravoslavnim kalendarom

osobina da svaki njegov sastavni dio obvezatno stoji ondje gdje mu je i mjesto, navodi nas da se zapitamo ima li možda nešto čudno u oblikovanju jednoga od ovogodišnjih kalendara?!

Kalendar, načinjen očigledno kao promidžbeni materijal jedne tvrtke, kao svoju

Povodom obljetnice Strossmayerova rođenja

Sve za vjeru i domovinu

Priča se da je imao brata blizanca. Jednom su dali ime Josip, drugom Juraj, no kako je jedan od njih dvojice umro odmah po rođenju, a nisu znali koji, preživjelim su dali oba imena

Josip Juraj Strossmayer rođen je 4. veljače 1815. godine u Osijeku. Strossmayerov pradjed se iz Gornje Austrije nastanio u Osijeku gdje se vjenčao Hrvaticom. Priča se da je Strossmayer imao brata blizanca. Jednom su dali ime Josip, drugom Juraj, no kako je jedan od njih dvojice umro odmah po rođenju, a nisu znali koji, preživjelim su dali oba imena. Gimnaziju je pohađao u Osijeku, a teologiju je studirao u Đakovu. Pohađao je visoko sjemenište u Budimpešti gdje je postao doktor filozofije s 20 godina. Godine 1838. se zareadio i dvije godine boravio u Petrovaradinu kao vikar. Godine 1840. odlazi u Augustineum u Beč i već 1842. godine doktorira teologiju te postaje profesor kanonskog prava na bečkom Sveučilištu. Za dvorskog kapelana i direktora Augustineuma određen je 1847. godine. Đakovačkim biskupom imenovan je 8. studenoga 1849. godine, na prijedlog bana *Josipa Jelačića*. Uzeo je slogan »Sve za vjeru i domovinu«, i držao ga se sve do smrti 8. travnja 1905. godine.

Sa slavenskim se idejama sreo u Pešti. Prijateljivao je s *Janom Kolárom* i surađivao s češkim političarima *Františekom Palackým*. Bio je pristalica kulturnog i političkog zbližavanja slavenskih naroda. Za vrijeme revolucije bio je na dvoru i snažno je prigrlio Jelačićeve ideje. Zalagao se za ujedinjenje hrvatskih zemalja, tj. sjedinjenje Dalmacije i Hrvatske, kao i uvođenje hrvatskog jezika u administraciju i škole te federalizaciju Austrijskog Carstva, koja bi omogućila afirmaciju svakoga naroda koji živi u njoj. Nije imao ništa protiv stvaranja federalnog saveza Hrvatske i Ugarske, no kasnije će promijeniti

mišljenje. Nastojao je objediniti slavenske narode pod vlašću Habsburga – isprva ujediniti one koji žive u Carevini, a kasnije i Južne Slavene izvan granica Austrije. Propagirao je crkveno ujedinjenje Slavena i obilno pomagao katolicima i pravoslavicima koji su živjeli pod Osmanlijskim Carstvom ili u njegovim vazalnim državama (Srbija, Crna Gora, Bugarska). Nemjerljiva je njegova uloga u podupiranju rada Matice slovenske i Matice srpske te tiskare na Cetinju. Jedan je od osnivača Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, danas HAZU-a, a pridonio je donacijama osnivanju mnogih kulturnih i gospodarskih institucija te fakulteta. Financirao je gradnju mnogih crkava, među njima crkve sv. Petra i Pavla u Osijeku i katedrale u Đakovu u kojoj je i pokopan.

Z. Samaržija

Iz knjige »Lira naiva 2005«

Ilija Žarković

Vinogradi

Vremena snena, vremena stara,
širokim drumom čopori krava,
za njima frula govedara,
pod njima laka vene trava.

Vremena lijenja, vremena stara,
u bagrenjaku Šarov spava,
u podne puca bič pudara,
puca mi srce, puca mi glava.

Vinogradi plavi
k'o izvori vina
šapuću mi nijemu
poemu
godina.

Pitaju me: gdje je
ono staro društvo
što je bekrijalo
pod granatim ruštom?

Ilija Žarković rođen je 1947. godine u Golubincima. Gimnaziju završava u Staroj Pazovi, a zatim apsolvira jugoslavensku književnost i srpskohrvatski jezik u Sarajevu i Beogradu. Sve vrijeme bavi se glazbom. Komponira tamburašku glazbu, voditelj je tamburaškog odjela pri HKPD »Tomislav« u Golubincima.

Kao student objavljivao je humoristične priloge u »Ježu« i »Veselom svetu«. Prvu samostalnu zbirku pjesama »Lice ravnice« objavio je IQ media Beograd 1996. godine.

Na Tjednu vojvodanskih Hrvata u Zagrebu primljen je u Društvo književnika Hrvatske.

Nekoliko njegovih zbirki poezije čeka na objavljivanje, a svoje stihove piše na hrvatskom i srpskom jeziku.

Sudjelovao je na prvom i drugom susretu pjesnika Lira naiva.

Slavonske lole – »Sve je ona meni«

Croatia records, 2003.

Posjetitelji »Velikog prela« održanog prošle subote u Subotici, imali su prigodu, među ostalim, uživati i u tamburaškoj glazbi sastava »Slavonske lole«. Počeci ove skupine vezani su za 1973. godinu, kada počinju svirati u KUD-u »Ivan Filipović« iz Velike Koprivnice. Godine 1976. u osmeročlanom sastavu prvi puta nastupaju u poznatom restoranu Okrugljak u Zagrebu i taj događaj uzimaju kao polazišnu točku svoje, danas već trideset godina duge karijere. Od tada pa sve do 1981. svirali se bez imena, ljudi su ih prepoznavali samo po mjestu iz kojeg dolaze, odnosno kao »Kopančane«. Spomenute godine dobivaju njihov današnji naziv – »Slavonske lole« – koji su im nadjenuli po uzoru na tadašnji najpopularniji tamburaški sastav »Slavonski bečari«.

Prvi album pod nazivom »Slavonijo ponos si Hrvata« izdali su 1992., iste godine kada su počeli nastupati kao prateći ansambl *Miroslava Škore*. Odlučivši se za profesionalni rad, narednih godina snimaju

albume »Tamburo miljenice« (1993.) i »Crne oči«, (1994.). U jesen 1994. godine s njihovim radom upoznaje se *Krunoslav Kićo Slabinac* i od tada redovito surađuju.

Album »Viruj mi dado« izlazi 1997. godine i biva odlično prihvaćen kod tamburaškog, a i ostalog slušateljstva. Tijekom idućih godina nastupali su u Kanadi i Australiji, te pokrenuli niz koncerata po Sla-

voniji pod nazivom »Šokačka posla«. U suradnji s Hrvatskim radiom, točnije po narudžbi ove medijske kuće, snimaju album »Ličke narodne pjesme« (2000.), a već sljedeće godine objavljuju autorski album pod nazivom »Malena«.

Prateći njihov dugogodišnji rad dolazimo i do posljednjeg albuma »Sve je ona meni«, kojeg su pod etiketom Croatia recordsa objavili u srpnju 2003. godine. Naslovna numera s ovoga albuma je iste godine proglašena za najslušaniju pjesmu na »Zlatnim žicama Slavonije«. Ostalih deset pjesama također predstavlja vrsno izvođačko umijeće oslonjeno na najbolju tradiciju slavonskih tamburaša, koje su krunisali za njih najljepšim koncertom, priređenim na zatvaranju »Đakovačkih vezova« 2003. godine. Tada je, kako navode, 12000 gledatelja skupa pjevalo s njima. Oni smatraju kako za izvođača ne postoji veće priznanje od toga.

Priredio: D. B. P.

Nikica Kalogjera (1930.-2006.)

Niko-Nikica Kalogjera, skladatelj i dirigent, rođen je 19. svibnja 1930. u Beogradu, a preminuo prošlog četvrtka 26. siječnja u Zagrebu. Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu studirao je kompoziciju u klasi *Frana Lhotke* i dirigiranje u klasi *Friedricha Zauna*. Doktorirao je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1952. radi kao pijanist u zabavnim ansamblima tadašnje Radiotelevizije Zagreb, a od 1954. i kao dirigent, aranžer te urednik producent. Uz to, ravna Plesnim orkestrom RTV Zagreb (1954. -1957.). U Glazbenoj proizvodnji RTZ-a sudjeluje kao dirigent i aranžer (1957.), te šef dirigent Plesnog i Revijalnog orkestra Glazbene proizvodnje HRT-a (1992.).

Kao skladatelj, dirigent, aranžer, pijanist i urednik producent djeluje uglavnom na području zabavne glazbe. Osobite uspjehe bilježi u prvome desetljeću Splitskoga festivala zabavne glazbe. Pjesmama »Maškare«, »Nima Splita do Splita«, »Veslaj«, »Moje suze« i »Nono, dobri moj nono« skladateljski i aranžerski utječe na kasniju festivalsku produkciju. Za slavonske je festivale napisao »Šokica«, »Čin-gli-lingi čarda«, »Tvrdica« i »Što si nano udala me rano«, a na Krapinskim su velike uspješnice bile »Mi smo dečki«, »Zdravica«, »Jesi videl« i mnoge druge. U temelje klapskog repertoara uzidane su njegove »Vratija se Šime«, »Čakule«, »Marenda« i »Ludo more«. Prvu je ploču snimio za Jugoton (1952.) s *Ivom Robićem*. Mnogobrojne skladbe prepjevane su mu na strane jezike, a više od 500 pjesama objavile su inozemne diskografske kuće u interpretacijama stranih pjevača. Napisao je glazbu za mnoge radio i TV-igre, filmove (»Lito vilovito«, »Čovik od svita«, »Kapetan Mikula mali«, »Put u raj«) i kazalište (»Balade Petrice Kerempuha«). Bio je direktor i mnogih zabavno-glazbenih festivala. Desetak je godina bio dirigent, aranžer i producent tradicionalnog koncerta Božić u Ciboni.

Dobitnik je mnogih priznanja na domaćim festivalima, ali i trideset nagrada na međunarodnim festivalima: u Cannesu, Rio de Janeiru, Tokiju, Dresdenu, Ateni, Malagi, Bratislavi... Primio je nagradu za životno djelo HDS-a (1995.), nagradu za životno djelo na Splitskom festivalu zabavne glazbe (1996.) kao i Porina za životno djelo (2001.).

Radove odabrali: Ljubica Suturović i Arsen Ćosić

Tomislav Čavrgov, IV. h.,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Jovica Jaramazović, IV. c.,
OŠ »Matija Gubec«, Ljutovo

OPIS MAJKE

Svakom djetetu je potrebna majka. Moja se majka zove Kata. Crna joj je kosa, oči su joj plave. Niskog je rasta. Zaposelna je u bolnici, pa često radi noću. Prema meni je nježna i često me mazi. Kada sam bolesna, tužna ili me je strah od nečega, uvijek je pored mene. Voli se igrati sa nama. Nekad umije i biti stroga. Moja je majka najbolja i ja je puno volim.

Svetlana Horvat, IV. a.,
OŠ »Matija Gubec«, Donji Tavankut

DJELIĆ MOJE DOMOVINE

Vojvodina baš je lipa,
Tamburica note sipa.

To je naša mila Bačka,
Lipa pisma bunjevačka.

Vinogradi puni vina,
To je moja Vojvodina.

Maja Mačković, IV. h.,
OŠ »Matko Vuković« Subotica

Violeta Rudić Vranić, II. h.,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Izabela Prčić, II. h.,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

U PARKU

Sjede u parku
bake i djede
Na glavama im
kose sjede.
Dok šetaju parkom štapom
se služe
Tako se oni
lijepo skupa druže.

Katarina Skenderović, II. h.,
OŠ »Matko Vuković«

Violeta Rudić Vranić, II. h.,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Pavle Horvatski, II. h.,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Priredio: Zoltan Sič

HRCKOVA SVEZNALICA

KONTINENTI SVIJETA (II.)

EUROPA

Po veličini peti kontinent, Europa, fizički je povezan s Azijom, a granicu čine: planina i rijeka Ural, Kaspijsko more, Kavkaz, Crno more, Bosfor, Mramorno more, Dardaneli i Egejsko more. Najveća ostrva su: Island, Velika Britanija, Irska, Korzika, Sardinija, Sicilija, Krit i dr. Veliki poluotoci čine obalu Europe dosta razuđenom: Skandinavski, Pirinejski, Apeninski i Balkanski poluotok.

PLANINE I NIZIJE: U središnjem dijelu kontinenta nalaze se Alpi – planinski vijenac s najvišim vrhom Mont Blancom (4.087m), na jugo-istoku Kavkaza, zatim Rodopi, Dinaridi, Karpati, te Apeninske, Balkanske i Pirinejske planine. Od nizija najznačajnije su Istočnoeuropska, Poljska, Sjevernonjemačka, Panonska, Vlaška, Lombardijska i dr.

KLIMA: U najvećem dijelu Europe klima je umjereno kontinentalna. U zapadnom dijelu je atlantsko-primorska, u oblasti sredozemnog mora mediteranska, na istoku kontinentalna. Na krajnjem sjeveru prisutne su karakteristike polarne, a na visokim planinskim predjelima alpske klime.

BILJNI I ŽIVOTINJSKI: Na sjeveru listopadne i četinarske šume, na jugu suptropsko bilje. Najkarakterističniji predstavnici životinjskog svijeta su: medvjed, vuk, lisica, ris, jelen, divokoza, zec, divlja svinja, mnogobrojne ptice i bogata morfauna.

Zoran Stipić, diplomirani inženjer građevine

Puno vozila, malo mjesta za parkiranje

Jedno od rješenja ovog urbanog problema je izgradnja podzemnih i nadzemnih garaža

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Problem parkiranja jedan je od većih urbanih »glavobolja« današnjice, jer automobila je sve više, dok je mjesta za njihovo ostavljanje sve manje. Subotica, kao grad osebujne arhitekture i starovremenskih uskih ulica, također pati od ovog sve prisutnijeg modernog sindroma. Za njegovo viđenje potencijalnog rješenja ove problematike upitali smo diplomiranog inženjera građevine *Zorana Stipića*, pomoćnika ravnatelja JP Zavod za urbanizam Općine Subotica.

► Kako Vi gledate, uopćeno, na sve prisutniji problem parkiranja i ostavljanja vozila na subotičkim ulicama i parkinzima?

U Subotici je već dulje vrijeme prisutan problem parkiranja vozila nastao samim povećanjem broja automobila, koji se trenutno procjenjuje na oko 20.000 vozila

dok je 400 mjesta na zatvorenim parkinzi - ma.

Ovaj neravnotežan odnos posebno je znakoviti tijekom »špiceva« u udarnim satima radnog dana, te za vrijeme vikenda i pretprazničnog vremena.

► Koje su potencijalne solucije ovog problema i na čemu se već konkretnije radi?

U tijeku je izgradnja hotelskog kompleksa »Galerija«, u čijem sklopu će biti izgrađena podzemna garaža, ali će ona biti korištena za potrebe hotela. Glede samog grada za sada još nije pokrenuta nikakva zvanična inicijativa, iako su rađene određene studije o lokaciji koja bi bila podena za gradnju javne garaže. Također nije ni definirano da li bi bila u pitanju podzemna ili nadzemna, već su se samo utvrđivale adekvatne lokacije.

našnjeg parkinga ispred Radničkog sveučilišta, bila idealna za izgradnju jedne podzemne, jednokatne ili dvokatne garaže. Naravno, u slučaju takve odluke morala bi se napraviti i dodatna studija, u kojoj bi se vidjela isplativost tako velikog projekta.

► Što donosi izgradnja jedne takve garaže, osim »spremanja« većeg broja automobila?

Glavna ideja ostavljanja automobila na jednoj ovakvoj lokaciji i potencijalnom objektu, prije svih vozila koja duže stoje tijekom dana, ima svoju glavnu funkciju u oslobađanju većeg broja »nadzemnih« parking mjesta, koja bi bila dostupna za tzv. kraće vremensko parkiranje. U perspektivi jednog takvog objekta vjerojatno bi bile mogućnosti realiziranja dugoročnijeg za - kupa parking mjesta od strane tvrtki i pojedinaca. Također zamjetno je kako gotovo sve strane tvrtke i banke, koje otvaraju svoja predstavništva u gradu, najčešće biraju lokacije u strogom centru i za očekivati je, da se još više intenzivira potražnja za dodatnim parking mjestima.

► Na koji način bi moderne građevine poput javnih garaža mogle odstupati, u arhitektonskom rješenju, od starih građevina po kojima je Subotica nadaleko poznata?

Nažalost, nadzemne garaže imaju taj problem, uslijed svoje moderne tehnologije, da se vrlo teško adekvatno mogu uklopiti u postojeću gradsku arhitekturu. Kod podzemnih garaža tog elementa nema, i plus, na nadzemnom dijelu se može realizirati dodatna površina – već prema želji i potrebama urbanističkog rješenja.

► Možete li jednim futurističkim pogledom zamisliti, jednog dana, užu centar Subotice bez automobila?

Naravno, mogu zamisliti centar našeg grada bez automobila i mislim da to u Subotici ne bi predstavljalo neki veći problem. Jer, bilo gdje se ostavi vozilo, nadomak centra, ne treba se pješčiti više od 5 do najviše 10 minuta. Osobno, ja bih to najviše volio. ■

registriranih na teritoriju grada. Obrnuto razmerno prisutna je velika disproporcija u broju potencijalnih parking mjesta, kojih u Subotici ima oko 1.500 u centru grada, pri čemu je 1.100 na tzv. otvorenom prostoru,

► Gdje bi, po Vašem mišljenju, bilo najidealnije rješenje za jednu, recimo, podzemnu garažu?

Osobno smatram kako bi jedna od ispitanih lokacija, koja se nalazi na mjestu da -

Uvijek problematična

Potrošnja energije

Siječanjski hladni val uzrokovao je rekordnu potrošnju u svim dostupnim energetske kapacitetima

Piše: Dražen Prčić

Relativno velike hladnoće, jer kod nas je već »jako hladno« čim se živa u termometru spusti do -10⁰ Celzija, izazvale su pravu paniku među svim zimogrožljivim žiteljima naših prostora i došlo je do znatno uvećane potrošnje svih energetskih potencijala. Uz klasično grijanje čvrstim ili tečnim ogrjevnim sredstvima, te putem gradskog centralnog parnog ili plinskog, mnogi su dodatno »nagurali« još koji dodatni stupanj putem alternativnih izvora topline. Palile su se raznorazne grijalice, klasične ili kvarcne, kaloriferi, veći ili manji grijači, a skupa s njima »obrtale« su se tisuće i tisuće kilovata električne energije. Jer strah od hladnoće je uvijek veći od potencijalnog »većeg« računa za utrošenu struju, plin, naftu, ugalj, drva...

SVJETSKI ENERGETSKI POTENCIJALI – FOSILNA GORIVA: Najveći izvor energije, kojom se danas čovječanstvo služi, predstavljaju izvori nafte iz kojih se eksploatira 37,9 posto cjelokupnog obujma. Koliko je to veliki iznos najbolje ilustrira podatak kako bi se cijela Zemlja mogla dva puta »opasati« napunjenim bačvama nafte koja se potroši tijekom samo jednog dana diljem svijeta. Najveći proizvođači nafte dolaze s prostora bivšeg SSSR-a (oko 570 milijuna tona na godinu), zatim SAD-a (417 t), Saudijske Arabije (327 t), Irana (155 t), ali i pokraj ogromnih rezervi koje se procjenjuju na još nekoliko decenija eksploatacije, sve veća potrošnja u brojnim segmentima iskorištavanja »crnog zlata« neumitno vodi k sve bližoj recesiji ovog izvora energije.

Potrošnja nafte

Svakog dana se, primjerice, potroši tolika količina nafte za čije stvaranje je bilo potrebno približno 110.000 godina. Opet, od sirove nafte se može napraviti oko 500.000 materija od kojih se danas proizvode brojni proizvodi poput plastike, tkanina, deterdženata, umjetnih gnojiva i sl.

Drugi energent po svjetskoj korištenosti je ruda uglja, koja je zastupljena u obujmu od 30 posto udjela u dobivanju energije, dok iz prirodnih rezervi zemnog plina dobivamo još ukupno 20 posto. Iz ova tri energetska izvora, koja skupnim nazivom i vrstom pripadaju grupaciji fosilnih goriva, svijet se energijom napaja u nevjerojatnom postotku od cijelih 90 posto. Nažalost, uz

napajanja brojnih kućanskih strojeva. Energija vjetra odavno je korištena za pokretanje brojnih mlinova (vjetrenjača), a danas je poglavito koriste moderne turbine za proizvodnju električne energije. Procjena je stručnjaka kako će do 2030. godine vjetar osiguravati cijelih 10 posto udjela u svjetskim energetskim potencijalima. Hidroenergija, tj. vodeni potencijal izražen

Sve veća potrošnja u brojnim segmentima iskorištavanja »crnog zlata« neumitno vodi k sve bližem nestanku ovog izvora energije

svoju fantastičnu osobinu da uslijed spaljivanja oslobađaju toplotnu energiju toliko važnu za grijanje, ali i pokretanje brojnih uslužnih strojeva, ova goriva imaju i svojstvo da su neobnovljiva, te ih je uvećanom eksploatacijom svakim novim danom sve manje.

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE: Zahvaljujući ljudskoj genijalnosti i praktičnoj domišljatosti svijet danas koristi brojne alternativne, i što je najvažnije obnovljive izvore energije, koji sve više uzimaju praktičnog maha. Akumulacija sunčevih zraka putem tzv. solarnih ploča, omogućila je brojnim domaćinstvima da »dar s neba« pretvore u konkretan izvor

kroz snagu velikih vodenih tokova obuzdanih velikim branama, predstavlja značajan izvor proizvodnje električne energije i sudjeluje s oko 7 posto u svjetskom obujmu. **NUKLEARNA ENERGIJA:** Trenutačno u svijetu postoji blizu 400 nuklearnih elektrana koje sudjeluju s oko 5 posto proizvodnog energetskog potencijala. Iako ne predstavljaju nikakvu opasnost za prirodni svijet oko sebe, jer ne emitiraju nikakve štetne produkte, same po sebi predstavljaju problem s obzirom na konstantnu opasnost od potencijalnih nesreća i havarija (Černobil 1986. godine), te odlaganja radioaktivnog otpada, koji se javlja kao nusprodukt.

Pijetao s orasima

Specijalitet zagorske kuhinje

Sastojci:

Za 4 osobe:

1 manji pijetao
300 g očišćenih oraha
40 g maslaca
30 g masti
1 žlica brašna
4 režnja češnjaka
3 grančice peršina
sol i papar

Opis:

Očistiti pijetla, posoliti ga i popapriti te položiti u dublju posudu za pečenje. Premazati ga masću i podliti vrelom vodom. Pijetla peći u pećnici jedan sat, na temperaturi od 200 °C. Kad je pijetao pečen, izvaditi ga i narezati na veće komade. Komade mesa posložiti u vatrostalnu posudu. Brašno zažutiti na maslacu. Posipati mljevenim orasima, sjeckanim peršinom i češnjakom te preliti umakom od pečenja. Umak prokuhati na laganoj vatri i njime preliti pijetla. Vatrostalnu posudu staviti u pećnicu i zapeći desetak minuta.

Krem juha od tikvica

Specijalitet zagorske kuhinje

Sastojci:

Za 4 osobe:

750 g tikvica
150 g kuhane šunke
150 g maslaca
1 i 1/4 l pileće juhe
3 žutanjka
50 g naribanog parmezana
1 dl slatkog vrhnja
4 kriške par dana starog bijelog kruha

Opis:

Očistiti i narezati tikvice, skuhati ih u juhi. Samljeti šunku i pomiješati ju sa 9 dg maslaca, vrhnjem, žutanjcima i parmezanom. Kuhane tikvice izmiksati. Dodati smjesu od šunke i prokuhati. Kriške kruha popržiti na preostalom maslacu. Poslužiti s juhom.

V I J E S T I

Nogomet

Hrvatska – J. Koreja 0:2

U polufinalnom susretu Carlsberg kupa, koji se igra u Hong Kongu, porazom od reprezentacije Južne Koreje (0:2) nogometna reprezentacija Hrvatske, koja je istina nastupila s pričuvnom momčadi, nije uspjela ostvariti plasman u finale turnira na kojemu su još nastupile i reprezentacija domaćina, te sastav Danske. Kombinirani sastav izbornika *Kranjčara*: *Didulica, Tokić, Ješe (Vukman), Neretljak, Bošnjak, Benko, J. Leško, Balatinac (Petrić), Kranjčar, Vugrinec (Šafarić) i Da Silva*, nije uspio parirati Korejcima, koji su također zaigrali s velikim brojem pričuvnih igrača, mahom iz domaćeg šampionata.

Vaterpolo

Pobjeda Juga, poraz Mladosti

Vaterpolisti dubrovačkog Juga nastavili su s odličnim rezultatima i pobjedom (13:9) protiv Vasasa (Budimpešta, Mađarska) ovjerili plasman u nastavak natjecanja, ali je zato

zagrebačka Mladost priredila neugodno iznenađenje svojim navijačima porazom od talijanskog Posillipa (2:7) i time znatno ugrozila svoje šanse za plasman među najboljih osam momčadi Europe.

Stolni tenis

Samsonov pobjednik Zagreb ITTF Pro toura

Bjeloruski stolnotenisač *Vladimir Samsonov* postao je pobjednikom zagrebačkog ITTF Pro toura nakon teške pobjede protiv kineskog rivala *Qi Chena* (4:3) u finalnom susretu i tako očuvao europski ugled. U finalnom susretu žena igrao je kinesko finale u kojemu je slavila *Yue Guo*, pobijedivši s 4:1 najbolju svjetsku igračicu *Yining Zhang*.

Tenis

Ljubičić, 5. tenisač svijeta

Nakon što su mu uračunati bodovi osvojeni za četvrtfinale Australian Opena, *Ivan Ljubičić* je postao 5. igrač teniskog planeta, što je ujedno njegov najbolji plasman u karijeri. Inače, prvi Grand Slam sezone je osvojio, a tko bi drugi nego Švicarac *Roger Federer*, dok je kod žena slavila Francuskinja *Amelie Mauresmo*.

Košarka

Cibonina niska poraza

Porazom od FMP-a (81:86) na gostovanju u Železniku u 17. kolu Goodyear lige, košarkaši zagrebačke Cibone zabilježili su šesti uzastopni poraz i nastavili svoj poražavajući niz.

Da stvar bude gora, »vukove« čeka još nekoliko teških susreta u idućem periodu – gostovanje protiv Olympiakosa, pa potom kod kuće protiv Hemofarma i Efesa.

Završen prvi dio natjecanja na Europskom šampionatu u Švicarskoj

Hrvatska bez prava na kiks

Porazom od selekcije Rusije (29:30) u posljednjem susretu prvog kruga natjecanja po skupinama rukometaši Hrvatske u nastavku šampionata više nemaju pravo na pogrešku

Piše: Dražen Prčić

Poslije uvodnih pobjeda protiv selekcija Portugala i Norveške, po mnogima jedne od najboljih partija ove reprezentacije Hrvatske, uslijedio je hladan tuš protiv uvijek neugodnih Rusa i neplanirani poraz nakon kojeg su izabranici Line

Červara otvorili su šampionat, ali su pritom izgubili najbolje krilo svijeta – Mirzu Džombu, što će se pokazati kao velikim hendikepom u nastavku natjecanja. Susret protiv neugodne Norveške donio je izvrsnu igru i jednu od naj-

maestralno na visini svoje reputacije u svim susretima. Već spomenuti Džomba odigrao je, nažalost, samo jednu utakmicu i veliko je pitanje koliko će biti spreman za teške duele u nastavku natjecanja. Vratar Šola branio je u svom stilu u prve dvije utakmice i drugom poluvremenu protiv Rusa, ali su prvi dio susreta i velika gol razlika, te mali broj obrana pokvarili ukupni dojam. Ostatak reprezentacije igrao je vrlo promjenljivo na svim pozicijama, no, za očekivati je da će se skromniji učinak znatno popraviti već u susretima protiv novih protivnika u borbi za plasman za jedno od prva dva mjesta koja vode u polufinale.

Červara izgubili pravo na dodatni kiks u nastavku natjecanja na Europskom šampionatu u Švicarskoj. U drugom krugu, u koji su ponijeli »samo« 2 boda iz prednatjecanja, Hrvatskoj predstoje teški ogledi protiv SiCG, Islanda i Danske.

SKUPINA D: Umjesto Hrvatske, prvo mjesto ove kvalifikacijske skupine zauzela je reprezentacija Rusije, koja je svladala sve protivnike i u zajedničku skupinu F ponijela velika 4 boda. Rutinskom pobjedom protiv najslabije momčadi skupine – Portu-

galije, izabranici Line Červara otvorili su šampionat, ali su pritom izgubili najbolje krilo svijeta – Mirzu Džombu, što će se pokazati kao velikim hendikepom u nastavku natjecanja. Susret protiv neugodne Norveške donio je izvrsnu igru i jednu od najboljih partija ove generacije, a pobjeda je otvorila realnost planiranog pothvata glede osvajanje jedine zlatne medalje koja nedostaje »paklenima«. Nažalost, loše prvo poluvrijeme protiv Rusije i propušteni posljedi napad za izjednačenje, donijeli su prvi poraz u Švicarskoj, ali i gubitak dva velika boda, koja su bila »planirana« za prijenos u drugi krug.

MOMČAD: Najbolji svjetski igrač unazad nekoliko godina *Ivano Balić* jedini je u potpunosti i opravdao očekivanja, igrajući

PROTIVNICI U DRUGOM KRUGU

(SKUPINA F): Već u prvom susretu nastavka natjecanja protiv neugodne momčadi Danske (nosi 3 boda), Hrvatska će imati priliku popraviti bodovni saldo i bljedi učinak protiv Rusa, potom slijedi iznimno važni ogled protiv jakog Islanda (3 boda), dok će ključni susret glede plasmana u polufinale biti, ukoliko ne bude nekih većih iznenađenja u ostalim susretima (tekst je zbog rokova pisan ranije), onaj koji će se igrati protiv reprezentacije SiCG (bez bodova iz prvog dijela) i koji bi mogao za obje reprezentacije biti od presudnog značaja.

SKUPINA E: Za plasman u polufinale Europskog šampionata u drugoj (E) skupini borit će se, prema očekivanju, selekcije Slovenije (4 boda), Španjolske (3), Poljske (2), Francuske (2), Njemačke (1) i Ukrajine (bez bodova). Prema prikazanoj igri iz prvog dijela za očekivati je da će se pitanje dva polufinalista odlučivati između Slove-

Balić najbolji kradljivac lopti

U statističkim podacima o individualnom učinku igrača Ivano Balić je trenutačno s osam ukradenih lopti prvi »kradljivac« turnira, dok je Vlado Šola šesti među vratarima (38 posto obrana).

Hrvatska dobila još jedan ATP turnir

Povratak Zagreb Indoorsa

Ovoga tjedna, od 30. siječnja do 5. veljače, glavni grad Hrvatske ponovno je domaćin tenis turnira na kojemu nastupaju vrhunski svjetski igrači

Iz Zagreba: Dražen Prčić

Nakon stanke od sedam godina (1998.) i posljednjeg ATP turnira kojemu je Zagreb bio domaćin, svjetski tenis tour (International series) se vratio u glavni grad Hrvatske ovog puta pod nazivom Zagreb Indoors. Kao što već sama riječ iz naziva govori, u pitanju je dvoranski turnir koji se ove godine igra u terminu poslije netom završenog Australian Opena, ali koji je, zahvaljujući agilnosti svih ljudi uključenih u organizaciju (prije svih direktora *Branimira Horvata*, te predsjednika organizacijskog odbora *Gorana Ivaniševića*) uspio osigurati nastup velikih imena svjetskog tenisa. Prije svih, trenutačno petog tenisača svijeta, *Ivana Ljubičića*, prvu postavu hrvatske Davis cup momčadi *Marija Ančića* i *Ivu Karlovića*, te mlađanog *Marina Čilića*, junior šampiona Rolanda Garrosa Španjolca

Uspješan start Đokovića i Bozoljca

Tenisači iz SiCG Novak Đoković i Ilija Bozoljac uspješno su prošli prvo kolo Zagreb Indoorsa, pobjedama protiv Čeha *Robina* (6:1, 7:5) i Talijana *Braccialija* (6:4, 7:6).

Ferrera, Francuza *Gasqueta*, Čeha *Stepa* - *neka*, Engleza *Henmana*, Rusa *Andreeva*, Finca *Neieminena* i još mnogo drugih kvalitetnih tenisača.

ZAGREB INDOORS 2006 (prva dva natjecateljska dana): Nevjerojatno zvuči podatak, gledajući kako je cijeli turnir perfektно organiziran, da je konačna potvrda o organizaciji stigla tek početkom prosinca prošle godine (samo 2 mjeseca za ovakav

golemi sportski događaj). U prostoru Doma sportova napravljena su dva terena s podlogom Taraflex Tournoi (brza podloga), na kojima će tijekom ovog tjedna zaigrati majstori »bijelog sporta«. I kao najbolja na grada vrijednim organizatorima, koji su imali »nos« prilikom dodjela Wild carda (pozivnice za turnir), već prvog dana natjecanja u svom drugom susretu na ATP touru, 17-godišnji *Marin Čilić*, trenutačno 585. igrač svijeta, zabilježio je pobjedu (6:3, 1:6, 6:3) protiv favoriziranog Rusa *Andreeva* (25. na svijetu) i ubilježio prvi profesionalni »skalp«. Prvog dana (ponedjeljak) interesantan je bio i nastup Engleza *Henmana* protiv Francuza

Clementa, probudivši uspomene na neza-boravno polufinale Wimbledonu u kojemu mu je današnji dopredsjednik turnira »Zec« *Ivanišević* pobjegao do najvažnijeg trofeja u teniskoj igri. Ovog puta je Britanac slavio, ali sada Gorana nema na turniru.

U svom prvom susretu protiv neugodnog Rusa *Andreeva*, s kojim je do sada imao negativan skor (1:2), Mario Ančić je, s dosta napora, ipak uspio izboriti plasman u drugo kolo (6:4, 3:6, 6:4).

Ivo Karlović i *Lovro Zovko* rutinirano su pobijedili talijansku kombinaciju *Azzaro*, *Starace* (6:3, 6:3), što predstavlja odličnu uvertiru pred nastup najvišeg tenisača na touru (207cm) protiv Nijemca *Schuttlera*.

Jedini neuspjeh drugog natjecateljskog dana doživjeli su *Ivan Ljubičić* i *Marin Čilić* u igri parova izgubivši susret protiv švicarske kombinacije *Allegro*, *Wawrinka* 6:7, 7:6, 7:10, ali s obzirom kako obojica imaju singl mečeve pred sobom, ovaj poraz nisu nimalo tragično primili.

PRVI DOJMOVI: Iako je u pitanju kratak novinarski kroki događanja u prva dva dana turnira, s obzirom na rokove predavanja teksta u tisak, već prvi dojmovi nagovještavaju pun pogodak u organiziranju jednog ovako velikog sportskog natjecanja u Hrvatskoj. Poslije nekoliko godina zemlja svjetskih momčadskih prvaka zavrijedila je dobivanje dva ATP turnira – jedan zimski (Zagreb) i jedan ljetni (Umag), a najbolji hrvatski tenisači nastojat će opravdati visoki rejting i ugled koji trenutačno uživaju. ■

Pohvale organizatorima

Svi igrači koji nastupaju na turniru na svakom koraku izražavaju svoje zadovoljstvo prijamom i gostoljubivošću koja im je ukazana u svim segmentima organizacije. Trud svih ljudi uključenih u organizaciju ovog ATP turnira najbolja je preporuka za iduću turističku sezonu 2006. godine.

Mario Ančić sudjeluje na Zagreb Indoorsu

Saveznička konferencija na Jalti

Priredio: Zdenko Samaržija

1. veljače 1834. godine rođen je u Slavonskom Brodu *Ignjat Brlić*, publicist.

1. veljače 1918. godine izbila je pobuna mornara na austrijskim ratnim brodovima u Boki Kotorskoj.

1. veljače 1901. godine rođen je *Clark Gable*, američki filmski glumac.

1. veljače 1917. godine njemačke podmornice potopile su prve britanske brodove.

1. veljače 1942. godine norveški ministar *Vidkun Quisling* dobio je nagradu od *Adolfa Hitlera*.

1. veljače 1895. godine rođen je američki redatelj *John Ford*.

1. veljače 1951. godine atomsku eksploziju mogao je vidjeti svatko tko je imao televizor.

1. veljače 1951. godine po prvi puta je demonstrirano kako rendgenske zrake osvjetljavaju film, ostavljajući na njemu sliku X – zrake nevidljive ljudskom oku.

1. veljače 1968. godine rođena je *Lisa Marie Presley*, kći kralja rock 'n' rola *Elvisa Presleya*.

1. veljače 1650. godine umro je *Rene Descartes*, francuski filozof.

1. veljače 1860. godine rođen je *Milan Rešetar*, slavist, numizmatičar i hrvatski povjesničar. Bio je profesor slavistike u Beču i Zagrebu. Glavno područje njegova rada je dijalektologija i akcentologija našega jezika. Priredio je kritička izdanja nekih starijih pisaca (*I. Đurđevića*, *M. Držića*, *Đ. Mencetića*, *Dž. Držića*, *I. Gundulića* i dr.). Umro je u Firenzi 1942. godine.

1. veljače 1905. godine rođena je *Eva Verona*, hrvatska bibliografkinja.

1. veljače 1883. godine pod vodstvom francuskog inženjera *Ferdinanda de Lessepsa*, graditelja Sueskog kanala, počinje gradnja Panamskoga kanala.

2. veljače 1816. godine rođen je *Mirko Bogović*, hrvatski književnik i političar.

2. veljače 1956. godine umro je *Frano Alfirević*, hrvatski književnik.

2. veljače 1983. godine papa *Ivan Pavao II.* imenovao je nadbiskupa *Franju Kuharića* kardinalom.

2. veljače 1812. godine Rusija je u Kaliforniji osnovala koloniju Fort Ross za otkup krzna.

2. veljače 1878. godine umro je *Josip Runjanin*, hrvatski kompozitor srpskoga podrijetla. Skladao je glazbu na stihove Horvatske domovine *Antuna Mihanovića*, koja je kasnije proglašena hrvatskom himnom.

2. veljače 1713. godine umro je *Marko Mešić*, svećenik i ratnik, vođa ustanka ličkih kršćana protiv Osmanlija.

2. veljače 1624. godine nizozemski su doseljenici kupili otok Manhattan od indijanskih starosjedilaca za staklene drangulije vrijedne

24 dolara i osnovali grad Novi Amsterdam.

2. veljače 1885. godine rođen je *Ljubo Weisner*, hrvatski književnik

2. veljače 1963. godine umro je *Maksimilijan Vanka*, hrvatski slikar rodom s Korčule. Najznačajnija djela ostvario je u SAD-u slikajući freske u katoličkim crkvama u kojima se okupljaju Hrvati.

2. veljače 1991. godine ukinut je Zakon apartheida u Južnoafričkoj Republici.

3. veljače 1875. godine rođen je u Novskoj *Đuro Szabo*, hrvatski povjesničar.

3. veljače 1956. godine umro je *Petar Skok*, hrvatski jezikoslovac.

3. veljače 1601. godine došao je u Senj *Josip Rabatta*, visoki časnik habsburškoga dvora, i dao smaknuti uskočke vojskovođe *Martina Posedarskog*, *Marka Margitića* i *Jurja Maslarga*.

3. veljače 1468. godine umro je *Johannes Gutenberg*, izumitelj tiskarskoga stroja.

3. veljače 1787. godine posljednji tatarski kan *Sagin Gorej* morao je Rusiji popustiti Krim.

3. veljače 1958. godine sporazum o ekonomskom savezu između zemalja Beneluxa.

4. veljače 1815. godine rođen je u Osijeku *Josip Juraj Strossmayer*, biskup đakovački i srijemski. Svojim je aktivnostima znatno utjecao na politiku Banske Hrvatske te Slavonije i Srijema, a osnivanjem kulturnih institucija te stipendiranjem učenika i studenata te projekata, osobito izdavanja knjiga, utjecao je na širenje hrvatskoga nacionalnog duha na istarske, bosanske i dalmatinske Hrvate.

4. veljače 1945. godine počela je saveznička konferencija na Jalti. Trajala je do 12. veljače, a *Churrhill*, *Roosevelt* i *Staljin* razgovarali su o završnim operacijama u Drugom svjetskom ratu te podjeli interesnih zona nakon svršetka rata.

4. veljače 1641. godine rođen je u Splitu *Jerolim Kavanjin*, hrvatski pjesnik talijanskoga podrijetla. Pjesnik je poznoga baroka.

4. veljače 1946. godine *Milan Nedić*, vođa marionetske Srbije za vrijeme Drugoga svjetskog rata, počinio je samoubojstvo.

4. veljače 1992. godine na pistu Zagrebačke zračne luke spustio se nadzvučni zrakoplov MIG – 21 s oznakama Vojske Jugoslavije, kojim se pilot *Danijel Borović* stavio na raspolaganje hrvatskim oružanim snagama.

4. veljače 1949. godine u Valentinovu umro je *Janko Leskovar*, hrvatski književnik i pedagoški radnik.

4. veljače 1789. godine za prvog predsjednika Sjedinjenih Američkih Država izabran je *George Washington*.

5. veljače 1990. godine komunistička vlast dopustila je u Hrvatskoj registraciju političkih stranaka.

RASTAVIO MAGA SUBAT	VEĆI CRUMEN ZEMLE	IZRABIVAO REMEŃJA	TEHELITO ERISAVJE	GORNI DIO CENE	SNOM	PACIFIK I ATLANTIK	LAGNE DIAČKI KREATIVNA DELNIK								
AMERIČKI ASTRO- NOMIT VIRAL															
DOMAĆA KULIL- NINA 74. LITHI															
DRUGI PO REGU SKILLI LITANA															
VOĐO- ZERNA						MAJ AOTI PROVIDE- TELL ASANACIJE									
AMERIČKA ETIČA KUKANCA						ISTINKA SHERIDAN SIFISTVIT ZA SUTRA- VANJE SLABOSTI									
OSOBICA U ZASJEDE GLAZULI SASIJ KOLIFIS I OSNOVAO JOSIF I IMA 1984							"JULIJA" NAUČNI TIT IJUNE AMERIKI								
"KAPINA"			OLJAD OTODJA RYU KYU KODAI MOŠI												
"VOIT"		FRANC ŽUMSKO INC VEČA BAROKA													
FRANC TILLOZI TIFARE								VILUGI IOL KULAL KRIVAJA	DUBRO- VNIČKO SLINŠKO ME	STRAHO- VI ADA	KOPNO OKUŽENO MOKIM	LEČIVA TRASIJA		GLAVNA POLITIKU KAO ZNAKIST	
KOŠONI KAKLU													"FUSFOR" MEDITE- RANSKA BILJKA (VILJUNA)		
DINAJ KOJI JE PROGRAD KASUOKI IGRU						ERELIWA OKULON JAKI UIMOV 12 VELEKILJA									
POSEBNO MROČITO							PROČISO MAČIŽANJA U BODU LUNA U ZALJEVU AGARA								
FRANC RINFART JACUES						USMA VOČE PUT KERA ZA COKULAL			MOŠE IH (ROBLJE) OD TUG VITENCHA						
"KONJISKA SNAŽA"			LIJEKI PROLAZ MEME- RANA								117 DOK KILOGRAM (KINCEI)				
FILOZOF TSE (OSNOVAČ TACIZMA)				JADNAR- SRI OTOK AKO LAŽE KICIA, NE LAŽE						BOLJA U KARTANU KINESKA MISLA ZA EŽINU					
BASTAVNI VEŽNIK		KEMUSKO PRIPIRAVO TODREGONT										"TOMALL" FIFIF MURPHY			
ČJELOVITA KAMENA GRIVANJA								MIUF BLUZI							
FRANC PISAC LOUIS (ELZINE OČI)								KULMICKA MARKA TRIFT NUNKA							

RJEŠENJA:

ŠKATULA, TEHERAN, ORIJENT, JAL, DIE, EMETI, T, MIJO, PO, UČ, MIOM, ŠAHISTI, KRISTIĆ, AKOLIT, OKUDŽAVA, RA, ANISTON, PAM, A, OVISNIK, DARA, CPB, TEORETIČAR, BERTO, VAZAL, TE, ETTA, SANJA MARIN, ZR, KARTE, AVE, A, BAVARKE, BRELA, RKOVA, LJEKARIJA

PETAK 3. 2. 2006.

06.45 TV raspored
06.50 TV kalendar
07.00 Dobro jutro, Hrvatska
09.10 Svijet slavnih, serija
09.55 TV raspored
10.00 Vijesti
10.10 My 3 Big Cats, dokumentarni film
11.00 Vijesti iz kulture
11.05 Vrijeme danas
11.07 TV raspored
11.10 Među nama, znanstveno obrazovni program
12.00 Dnevnik
12.30 Ljubav nema cijene, serija
13.20 Oprah Show
14.05 Vijesti
14.13 Vrijeme danas
14.15 Sestre, serija
15.05 Spiderman, crtana serija
15.30 Nora Fora, igra za djecu
16.00 Pogled sa Zavižana, dokumentarna emisija
16.35 Život je lijep
17.35 Vijesti
17.50 Najslabija karika, kviz
18.35 Ljubav u zaleđu, serija
19.30 Dnevnik
20.10 We Were Soldiers Once, američki film
22.30 Kontraplan
23.15 Vijesti iz kulture
23.25 Sud i kazna 8., mini serija
01.00 Vijesti dana
01.15 Hangin' With the Homeboys, američki film
02.40 Zavodnice izvanzemaljke, kanadski film
04.25 Washington Square, britanski film
06.15 Oprah Show
07.00 Ljubav nema cijene, serija

06.45 TEST
07.00 VIP DJ
07.35 Teletubbies, lutkarska serija
08.00 Animanijaci, crtana serija
08.25 ŽUTOKLJUNAC
09.20 Učilica
09.30 MULTI SAT:
09.40 Deset minuta
10.00 Dubrovnik: Festa sv. Vlaho prijenos mise i procesije
13.00 Reprizni program
14.25 Vijesti za gluhe
14.35 Život piše priče: Odbjegli otac, američki TV film
16.10 Vijesti na drugom
16.20 Vrijeme sutra

16.25 Tenis, ATP Zagreb
18.00 Hrvatska danas
18.50 Animanijaci, crtana serija
19.15 Nitko nije savršen 2., humoristična serija
19.35 VIP DJ
20.10 Bitange i princeze II., serija
20.50 Jesam te! 3., humoristična serija
21.20 Večernja škola
21.55 Vijesti na drugom
22.05 Zlikavci, hrvatska humoristična serija
22.20 Kolijevka će se zaljuljati, američki film
00.30 Glazbene priče: Coldplay

01.15 Pregled programa za subotu

06.35 Šaljivi kućni video
07.00 Superglas, crtana serija
07.25 Ona ili on, kviz
07.55 Nasljednica, serija
08.45 TV prodaja
08.55 Ljubav na kocki, serija
09.55 Skijanje: Ofterschwang: veleslalom (ž), 1. vožnja, prijenos
10.50 Izlog strasti, serija
11.20 VIP DJ, glazbena emisija
11.50 Šaljivi kućni video
12.30 Da pukneš od smijeha
12.55 Skijanje: Ofterschwang: veleslalom (ž), 2. vožnja, prijenos
13.45 Navy CIS, serija
14.35 JAG, serija

15.25 Moja obitelj, serija
16.00 Rodney, serija
16.30 Nasljednica, serija
17.25 Vijesti Nove TV
17.30 Hypo Ski report
17.35 Ljubav na kocki, serija
18.30 Ona ili on, kviz
18.55 Hypo Ski report
19.00 Dnevnik Nove TV
19.20 Sport Nove TV

19.25 Vrijeme Nove TV
19.30 Nova navečer, informativni magazin
19.55 Vrijeme Nove TV
20.00 Istraga, kriminalistički magazin
21.00 Let smrti, igrani film
23.00 Izgubljeni, serija
23.45 National Geographic report: Kloniranje– kontravezna sudbina čovječanstva
23.50 Pripravnici, serija
00.45 Što muči Gilberta Grapea, igrani film
02.45 Kraj programa

06.50 Ljubav bez predaje, telenovela (R)
07.40 Transformers Cybertron, crtana serija
08.00 Beyblade, crtana serija
08.25 Simpsoni, humoristična animirana serija (R)
08.45 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija (R)
09.35 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
10.00 Roseanne, humoristična serija (R)
10.20 Bračne vode, humoristična serija (R)
10.45 Dadilja, humoristična serija (R)
11.10 Sanja, talk show (R)
12.10 Eksploziv, magazin (R)
12.40 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
13.05 Ljubav jednog oca, telenovela
14.10 Ljubav bez predaje, telenovela
14.55 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija
15.45 Simpsoni, humoristična animirana serija
16.10 Pod istim krovom, humoristična serija
16.35 Roseanne, humoristična serija
17.00 Bračne vode, humoristična serija
17.30 Dadilja, humoristična serija
17.55 Sanja, talk show
18.45 Vijesti, informativna emisija
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
20.10 Jedan jedini, igrani film
21.40 Smrtna kazna, igrani film
23.15 Vijesti, informativna emisija
23.25 Smrt uživo, igrani film
01.00 Ljubav kao ovisnost, igrani film, romantična komedija (R)
03.00 Cobra 11, kriminalistička serija (R)

SUBOTA

07.45 TV raspored
07.50 TV kalendar
08.00 Vijesti
08.05 ŽUTOKLJUNAC
09.00 Parlaonica
09.55 Vijesti
10.05 Briljanteen
10.50 Vijesti iz kulture
10.55 National Geographic: Afrički grabežljivci u krizi
12.00 Dnevnik
12.16 TV kalendar
12.30 Ljubav nema cijene, serija
13.15 Prizma, multinacionalni magazin
14.00 Vijesti
14.15 Spas 911
15.00 Orgazmički organsko, dokumentarna serija
15.25 Dvoboj vrtlara
15.55 Oprah Show
16.40 Vijesti
16.50 Inspektor Rex 8., serija
17.40 Prirodni svijet: Serengeti 24
18.35 TV Bingo Show
19.15 LOTO 7/39
19.30 Dnevnik
20.05 Opatijske serenade sjećanja na festivale, pr.
21.30 Imitator, američki film
23.35 Vijesti dana
23.45 Vijesti iz kulture
23.55 Savršen učenik, američko francusko kanadski film
01.40 Zatočenica ljubavi, kanadski film
03.15 Deadly Weekend, njemački film
04.45 Inspektor Rex 8., serija
05.30 Alias 3., serija
06.15 Ljubav nema cijene, serija

06.50 TEST
07.05 TV raspored
07.10 Teletubbies, lutkarska serija

4. 2. 2006.

07.35 Ljubav u zaleđu, serija
 10.35 Kinoteka: Glasna šaputanja, američki film
 12.20 Kućni ljubimci
 12.50 Duhovni izazovi međureligijski magazin
 13.05 Glas domovine
 13.35 Automagazin
 14.15 Sportski program (rukomet, EP 2006 polufinale + tenis, Tenis ATP Zagreb Open polufinale)
 20.00 Predsjedničke laži, američki film
 21.40 Alias 3., serija
 22.25 Monk 2., serija
 23.10 Sport danas
 23.20 Josipa u HNK u Karlu, koncert
 00.20 Pregled programa za nedjelju

07.00 Jagodo Sretan Božić, crtani film
 07.50 Yu-gi-oh, crtana serija
 08.40 Ninja kornjače, crtana serija
 09.30 TV prodaja
 09.40 Skijanje: Ofterschwang, veleslalom (ž) 1. vožnja, prijenos
 10.30 Tri sestre, serija
 11.00 Rodney, serija
 11.30 TV prodaja
 11.40 Čarobnice, serija
 12.40 Skijanje: Ofterschwang, veleslalom (ž) 2. vožnja, prijenos
 13.30 Policijski početnik, serija
 14.20 Superagent, serija
 15.20 Automotiv, auto moto magazin
 15.50 Vijesti Nove TV
 15.55 Hypo Ski report
 16.00 Let smrti, igrani film
 18.05 Istraga, kriminalistički magazin
 18.55 Hypo Ski report
 19.00 Dnevnik Nove TV
 19.20 Sport Nove TV
 19.25 Vrijeme Nove TV
 19.30 Nova navečer, informativni magazin
 19.55 Vrijeme Nove TV
 20.00 Zuhra show, zabavna emisija
 21.00 VEČER SA ZVIJEZDOM: Igrani film
 22.50 Priča iz Bronxa, igrani film

00.55 VIP DJ, glazbena emisija
 01.25 Taksist, serija
 02.10 Taoci, igrani film
 03.50 Kraj programa

06.50 Eksploziv, magazin (R)
 07.25 Ed, Edd i Eddy, crtana serija
 07.50 Dexterov laboratorij, crtana serija
 08.10 Johnny Bravo, crtana serija

08.35 Medvjedići dobra srca, crtana serija
 08.55 Sabrina, mala vještica, humoristična serija
 09.20 Centar svijeta, humoristična serija
 09.40 Zabranjena ljubav, sapunica (5 epizoda) (R)
 11.55 Cijena savjesti, dramska serija
 12.35 Dodir s neba, fantastična/dramska serija
 13.25 Everwood, dramska serija
 14.10 Život u laži, igrani film, triler
 15.55 Jedan jedini, igrani film, znanstveno-fantastični akcijski (R)
 17.20 Zvijezde Extra: 101 zvjezdani makeover, zabavna emisija
 18.15 Auto moto tv, magazin
 18.45 Vijesti, informativna emisija
 19.10 Prijatelj na kvadrat, zabavna emisija
 20.10 Šalji dalje, igrani film, drama
 22.15 Vertikalna granica, igrani film, akcijski
 00.20 Playboy: Nestale snimke, igrani film, erotski
 01.50 Opasna zona, igrani film, akcijski triler (R)
 03.25 Smrt uživo, igrani film, triler (R)

NEDJELJA 5. 2. 2006.

06.55 TV raspored
 07.00 TV kalendar
 07.10 Vijesti
 07.15 Plašt i bodež, američki film za djecu
 08.55 Aladdin, crtana serija
 09.15 Timon i Pumbaa, crtana serija
 09.40 Vijesti
 09.48 Vrijeme danas
 09.50 Vijesti iz kulture
 10.00 Hercule Poirot: Patriotsko ubojstvo, britanski TV film
 12.00 Dnevnik
 12.15 TV raspored
 12.25 Plodovi zemlje
 13.20 Split: More
 14.00 Nedjeljom u dva
 15.05 Vijesti
 15.20 Put oko svijeta u osamdeset blaga s Danom Cruickshankom: Od Indije do Sri Lanke
 16.25 Lov na antikvitete
 17.00 Nedjeljom popodne
 19.15 LOTO 6/45
 19.30 Dnevnik
 20.05 Tko želi biti milijunaš?, kviz
 21.05 Opatija: Izbor Miss Universe Hrvatske, prijenos
 22.40 Shpitzza
 23.30 Vijesti dana
 23.40 Vijesti iz kulture
 23.50 Zakon i red: Odjel za žrtve 6., serija
 00.40 Princeza Marie, mini serija
 02.10 Nedjeljom u dva
 03.10 Zakon i red: Odjel za žrtve 6., serija
 03.55 Slobodna zona, kratki dokumentarni film
 04.10 Plodovi zemlje
 05.00 Split: More
 05.30 Shpitzza
 06.15 Lov na antikvitete

07.30 TEST
 07.45 TV raspored
 07.50 Ljubav u zaleđu, serija
 10.50 Biblija
 11.00 Svesvetski Kraljevec: Misa, prijenos
 12.00 TV raspored
 12.05 Princeza Marie, mini serija

13.35 Mir i dobro
 14.10 Riceova tajna, kanadski film
 15.50 Rukomet, EP 2006 finale, prijenos
 17.50 TV raspored
 18.00 Tenis ATP Zagreb Open, prijenos finala
 20.25 Talijanska nogometna liga: 1. poluvrijeme
 21.15 Sport danas
 21.30 Talijanska nogometna liga: 2. poluvrijeme
 22.25 Evergreen ciklus klasičnog vesterna: The Searchers (Tragači), američki film
 00.20 Pregled programa za ponedjeljak

07.15 Školska liga
 07.40 Yu-gi-oh, crtana serija
 08.30 Ninja kornjače, crtana serija
 09.20 TV prodaja
 09.25 National Geographic report: Kloniranje – Kontraverzna sudbina čovječanstva
 09.30 SKI Nova
 09.40 Skijanje Ofterschwang: slalom (ž), 1. vožnja, prijenos
 10.30 Tri ninje, igrani film
 12.05 Rodney, serija
 12.35 SKI Nova
 12.40 Skijanje Ofterschwang: slalom (ž), 2. vožnja, prijenos
 13.30 SKI Nova
 13.35 Najljepša vremena, igrani film
 15.20 Hokus-pokus, igrani film
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.05 Hypo Ski report
 17.10 Zuhra show
 18.05 Red carpet
 18.55 Hypo Ski report
 19.00 Dnevnik Nove TV
 19.25 Sport Nove TV
 19.30 Vrijeme Nove TV
 19.35 Nova navečer, informativni magazin
 19.55 Vrijeme Nove TV
 20.00 Ljubavna osveta, mini serija
 21.40 Ubojstvo za milijun dolara, igrani film
 23.15 Zona smrti, serija
 00.00 Red Carpet, zabavna emisija
 00.50 VIP DJ, glazbena emisija
 01.20 Automotiv, auto moto magazin
 01.45 Kraj programa

NEDJELJA

- 06.50 Zvijezde Extra: 101
zvjezdani makeover,
zabavna emisija (R)
- 07.35 Medvjedići dobra srca,
crtana serija
- 08.00 Krava i Pilić, crtana serija
- 08.25 Dexterov laboratorij,
crtana serija
- 08.50 Johnny Bravo, crtana serija
- 09.15 Sabrina mala vještica,
humoristična serija (R)
- 09.40 Centar svijeta,
humoristična serija (R)
- 10.00 Mijenjam ženu,
dokumentarna serija (R)
- 11.15 Hamdija – život milijunaša,
dokumentarna sapunica
- 12.05 Dvornikovi,
humoristična serija (R)
- 12.55 Školske tajne,
dramska serija
- 13.40 Život Ayn Rand,
igrani film, drama
- 15.15 Šalji dalje,
igrani film, drama (R)
- 17.25 Salto, zabavna emisija
- 18.10 Ekkluziv, magazin
- 18.45 Vijesti, informativna emisija
- 19.10 Neobični ljudi,
dokumentarna serija
- 20.10 Ljubav bez izlaza,
igrani film, drama/triler
- 20.10 Jadnici, igrani film,
drama (drugi izbor)
- 21.50 FBI: Istraga, dokumentarno-
kriminalistička serija
- 22.25 FBI: Istraga, dokumentarno-
kriminalistička serija
(drugi izbor)
- 22.45 Novi forenzičari,
dokumentarno-
kriminalistička serija
- 23.15 Novi forenzičari,
dokumentarno-
kriminalistička serija
(drugi izbor)
- 23.40 Autopsija, dokumentarno-
kriminalistička serija
- 00.15 Autopsija, dokumentarno-
kriminalistička serija
(drugi izbor)
- 00.15 Playboy: Nestale snimke,
igrani film, erotski (R)
- 00.45 Playboy: Nestale snimke,
igrani film, erotski (R)
(drugi izbor)

PONEDJELJAK 6. 2. 2006.

- 06.45 TV raspored
- 06.50 TV kalendar
- 07.00 Dobro jutro, Hrvatska
- 09.10 Svijet slavnih, serija
- 09.55 TV raspored
- 10.00 Vijesti
- 10.10 Makakiji koji se hrane
rakovima, dokumentarni film
- 11.00 Vijesti iz kulture
- 11.05 Vrijeme danas
- 11.10 Riječ i život: Znanost u
službi čovjeka,
religijski program
- 12.00 Dnevnik
- 12.15 TV kalendar
- 12.30 Ljubav nema cijene, serija
- 13.20 Maja: prehrana u školama i
vrtićima, talk show
- 14.00 Vijesti
- 14.10 TV raspored
- 14.13 Vrijeme danas
- 14.15 Sestre, serija
- 15.05 Spiderman, crtana serija
- 15.30 Nora Fora, igra za djecu
- 16.00 Đuka i Maca: Volim jesen
kad mrazevi padnu, emisija
pučke i predajne kulture
- 16.35 Život u živo
- 17.35 Vijesti
- 17.50 Najslabija karika, kviz
- 18.35 Ljubav u zaleđu, serija
- 19.30 Dnevnik
- 20.10 Latinica: Otkaz, 1. dio
- 21.10 Latinica: Otkaz, 2. dio
- 21.50 Na posebnom zadatku:
Makedonska virtualna
stvarnost
- 22.20 Vijesti iz kulture
- 22.35 Otvoreno
- 23.30 Na rubu znanosti
- 00.35 Vijesti dana
- 00.50 Dobro ugođena večer:
Simfonijski orkestar HRT a
- 01.50 Sutkinja Amy 5., serija
- 02.35 Miris love, američki film
- 04.10 Nitko nije savršen 2.,
humoristična serija
- 04.30 Latinica: Otkaz
- 06.00 Ljubav nema cijene, serija

- 06.45 TEST
- 07.00 VIP DJ
- 07.30 TV raspored
- 07.35 Teletubbies, lutkarska serija
- 08.00 SOS krokači, crtana serija
- 08.25 ŽUTOKLJUNAC
- 09.20 Učilica
- 09.30 NULTI SAT:
- 09.40 Na glasu
- 10.00 Kratki spoj

- 10.30 Spiderman, crtana serija
- 10.55 Briljanteen
- 11.40 Život pred nama,
serija za mlade
- 12.30 Čuda znanosti:
Omražene životinje
- 13.00 NULTI SAT
- 14.00 Slobodna zona, kratki
dokumentarni film
- 14.15 Vijesti za gluhe
- 14.25 Hercule Poirot: Patriotsko
ubojstvo, britanski TV film
- 16.10 Vijesti na drugom
- 16.20 Vrijeme sutra
- 16.25 Svijet slavnih, serija
- 17.10 Sutkinja Amy 5., serija
- 18.00 Hrvatska danas
- 18.50 SOS krokači, crtana serija
- 19.15 Nitko nije savršen 2.,
humoristična serija
- 19.35 VIP DJ
- 20.10 Uzmi ili ostavi, TV igra
- 20.50 Miris love, američki film
- 22.30 Vijesti na drugom
- 22.45 Petica
- 23.35 Dva lica pravde, serija
- 00.20 Filmovi Aleksandra
Sokurova: ruski kovčeg,
rusko njemački film
- 01.55 Pregled programa za utorak

- 07.00 Superklinke, crtana serija
- 07.25 Ona ili on, kviz
- 07.50 Nasljednica, serija
- 08.50 Ljubav na kocki, serija
- 09.40 TV prodaja
- 09.50 Putovi ljubavi, serija
- 10.45 Izlog strasti, serija
- 11.15 VIP DJ, glazbena emisija
- 11.50 Šaljivi kućni video
- 12.20 TV prodaja
- 12.30 Ubojstvo za milijun dolara,
igrani film
- 14.20 Red Carpet,
zabavna emisija
- 15.25 Moja obitelj, serija
- 16.00 Rodney, serija
- 16.20 TV prodaja
- 16.30 Nasljednica, serija
- 17.25 Vijesti Nove TV
- 17.30 Hypo Ski report
- 17.35 Ljubav na kocki, serija
- 18.30 Ona ili on, kviz
- 18.55 Hypo Ski report
- 19.00 Dnevnik Nove TV
- 19.20 Sport Nove TV
- 19.25 Vrijeme Nove Tv
- 19.30 Nova navečer,
informativni magazin
- 19.55 Vrijeme Nove Tv
- 20.00 Drugo lice –
Petar Vlahov show
- 21.00 Prvi u tjednu: Cijena straha,
igrani film

- 23.10 Kućanice, serija
- 00.00 Will i Grace, serija
- 00.30 Poljubi ili umri, igrani film
- 02.05 Kraljica mača, serija
- 02.50 Kraj programa

- 06.50 Ljubav bez predaje,
telenovela (R)
- 07.40 Transformers Cybertron,
crtana serija
- 08.00 Beyblade, crtana serija
- 08.25 Simpsoni, humoristična
animirana serija (R)
- 08.45 Carabinieri – žena na
zadatku, dramska serija (R)
- 09.35 Pod istim krovom,
humoristična serija (R)
- 10.00 Roseanne,
humoristična serija (R)
- 10.20 Bračne vode,
humoristična serija (R)
- 10.45 Dadilja,
humoristična serija (R)
- 11.10 Sanja, talk show (R)
- 12.10 Ekkluziv, magazin (R)
- 12.40 Zabranjena ljubav,
sapunica (R)
- 13.05 Ljubav jednog oca,
telenovela
- 14.10 Ljubav bez predaje,
telenovela
- 14.55 Carabinieri – žena na
zadatku, dramska serija
- 15.45 Simpsoni, humoristična
animirana serija
- 16.10 Pod istim krovom,
humoristična serija
- 16.40 Roseanne,
humoristična serija
- 17.00 Bračne vode,
humoristična serija
- 17.30 Dadilja, humoristična serija
- 17.55 Sanja, talk show
- 18.45 Vijesti, informativna emisija
- 19.10 Eksploziv, magazin
- 19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
- 20.10 Lavina, igrani film,
akcijski triler
- 21.55 Zatočenik, igrani film
- 23.35 Vijesti, informativna emisija
- 23.50 Ljubav bez izlaza, igrani
film, drama/triler (R)
- 23.50 Jadnici, igrani film, drama
(drugi izbor) (R)
- 01.30 FBI: Istraga,
dokumentarno-
kriminalistička serija (R)
- 01.55 FBI: Istraga,
dokumentarno-
kriminalistička serija
(drugi izbor) (R)

UTORAK 7. 2. 2006.

HRT 1

06.45 TV raspored
06.50 TV kalendar
07.00 Dobro jutro, Hrvatska
09.10 Svijet slavnih, serija
09.55 TV raspored
10.00 Vijesti
10.10 Posljednji Bušmani, dokumentarni film
11.00 Vijesti iz kulture
11.05 Vrijeme danas
11.07 TV raspored
11.10 Normalan život, emisija za osobe s invaliditetom
12.00 Dnevnik
12.30 Ljubav nema cijene, serija
13.20 Maja: Heroji među nama, talk show
14.00 Vijesti
14.10 TV raspored
14.15 Sestre, serija
15.05 Spiderman, crtana serija
15.30 Nora Fora, igra za djecu
16.00 Euromagazin
16.35 Život u živo
17.35 Vijesti
17.50 Najslabija karika, kviz
18.35 Ljubav u zaleđu, serija
19.30 Dnevnik
20.10 Globalno sijelo
20.45 Ništa osobno
21.30 Andriana, dokumentarna emisija
22.05 Vijesti iz kulture
22.20 Otvoreno
23.15 Drugi format
00.10 Vijesti dana
00.25 Ponoćna antologija: Dosje: doušnik, nizozemski film
02.10 Stažist 3., humoristična serija
02.30 Sutkinja Amy 5., serija
03.15 Sestre, serija
04.00 Dva lica pravde, serija
04.45 Bez traga 3., serija
05.30 Globalno sijelo
06.00 Ljubav nema cijene, serija

HRT 2

06.45 TEST
07.00 VIP DJ
07.30 TV raspored
07.35 Teletubbies, lutkarska serija
08.00 SOS krokači, crtana serija
08.25 ŽUTOKLJUNAC
09.20 Učilica
09.30 NULTI SAT:

09.40 Navrh jezika
10.00 Skijaš, švedski dokumentarni film
10.30 Spiderman, crtana serija
10.55 Parlaonica
11.50 Život pred nama, serija za mlade
12.35 Slavni parovi: Jean Harlow i William Powell
13.00 Direkt
13.30 NULTI SAT
14.30 Vijesti za gluhe
14.40 Život piše priče: Dva mala glasa, američki TV film
16.10 Vijesti na drugom
16.25 Svijet slavnih, serija
17.10 Sutkinja Amy 5., serija
18.00 Hrvatska danas
18.50 SOS krokači, crtana serija
19.15 Nitko nije savršen 2., humoristična serija
19.35 VIP DJ
20.10 Uzmi ili ostavi, TV igra
20.45 Fen frizura, američko britanski film
22.20 Vijesti na drugom
22.35 Bez traga 3., serija
23.20 Dva lica pravde, serija
00.05 Stažist 3., humoristična serija
00.25 Pregled programa za srijedu

nova

06.35 Šaljivi kućni video
07.00 Superklinke, crtana serija
07.25 Ona ili on, kviz
07.50 Nasljednica, serija
08.40 TV prodaja
08.50 Ljubav na kocki, serija
09.40 TV prodaja
09.50 Putovi ljubavi, serija
10.45 Izlog strasti, serija
11.15 VIP DJ, glazbena emisija
12.00 Cijena straha, igrani film
14.20 Drugo lice – Petar vlahov Show
15.25 Moja obitelj, serija
16.00 Rodney, serija
16.30 Nasljednica, serija
17.25 Vijesti Nove TV
17.30 Hypo Ski report
17.35 Ljubav na kocki, serija
18.30 Ona ili on, kviz
18.55 Hypo Ski report
19.00 Dnevnik Nove TV
19.20 Sport Nove TV
19.25 Vrijeme Nove TV
19.30 Nova navečer, informativni magazin
19.55 Vrijeme Nove TV
20.00 Naša mala klinika, serija

21.00 Francuski poljubac, igrani film
23.00 Kućanice, serija
23.50 Murjak, plavuša i pas, serija
00.40 Malena, igrani film
02.25 Kraljica mača, serija
03.10 Kraj programa

RTL

06.55 Ljubav bez predaje, telenovela (R)
07.40 Transformers Cybertron, crtana serija
08.00 Beyblade, crtana serija
08.25 Simpsoni, humoristična animirana serija (R)
08.50 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija (R)
09.40 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
10.00 Roseanne, humoristična serija (R)
10.25 Bračne vode, humoristična serija (R)
10.50 Dadilja, humoristična serija (R)
11.15 Sanja, talk show (R)
12.10 Eksploziv, magazin (R)
12.40 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
13.05 Ljubav jednog oca, telenovela
14.10 Ljubav bez predaje, telenovela
14.55 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija
15.45 Simpsoni, humoristična animirana serija
16.10 Pod istim krovom, humoristična serija
16.40 Roseanne, humoristična serija
17.00 Bračne vode, humoristična serija
17.30 Dadilja, humoristična serija
17.55 Sanja, talk show
18.45 Vijesti, informativna emisija
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
20.10 Hamdija – život milijunaša, dokumentarna sapunica
21.00 Galaktička pustolovina, igrani film, komedija znanstveno-fantastični
22.45 Cobra 11, kriminalistička serija
23.40 Vijesti, informativna emisija
23.55 Lavina, igrani film, akcijski triler (R)
01.40 Zatočenik, igrani film, akcijski/znanstveno-fantastični (R)

SRIJEDA

HRT 1

06.45 TV raspored
06.50 TV kalendar
07.00 Dobro jutro, Hrvatska
09.10 Svijet slavnih, serija
09.55 TV raspored
10.00 Vijesti
10.10 Odmor u osovini zla: Sjeverna Koreja
10.50 Vijesti iz kulture
10.55 Vrijeme danas
10.57 TV raspored
11.00 Treća dob, emisija za umirovljenike
12.00 Dnevnik
12.30 Ljubav nema cijene, serija
13.20 Maja: Udruga transplantiranih bolesnika, talk show
14.00 Vijesti
14.10 TV raspored
14.13 Vrijeme danas
14.15 Sestre, serija
15.05 Spiderman, crtana serija
15.30 Nora Fora, igra za djecu
16.00 Znanstvena petica
16.35 Život u živo
17.30 Vijesti
17.45 Najslabija karika, kviz
18.30 Ljubav u zaleđu, serija
19.15 LOTO 7/39
19.30 Dnevnik
20.10 Piramida, zabavni program
21.20 Luda kuća, serija
22.00 Poslovni klub
22.40 Otvoreno
23.30 Vijesti iz kulture
23.40 Tajni život umjetničkih djela 3., dokumentarna serija
00.35 Vijesti dana
00.50 Frauds, australski film
02.20 Sutkinja Amy 5., serija
03.05 Sestre, serija
03.50 Dva lica pravde, serija
04.35 Ekipa za očevid 4., serija
05.20 Slobodna zona, kratki dokumentarni film
05.30 Poslovni klub
06.00 Ljubav nema cijene, serija

HRT 2

06.45 TEST
07.00 VIP DJ
07.30 TV raspored
07.35 Teletubbies, lutkarska serija
08.00 SOS krokači, crtana serija
08.25 ŽUTOKLJUNAC
09.20 Učilica
09.30 NULTI SAT:

SRIJEDA 8. 2. 2006.

09.40 Športerica
10.00 Kako nastaje...
10.30 Zasjedanje Hrvatskog sabora, prijenos
13.30 NULTI SAT
14.30 Vijesti za gluhe
14.40 Život piše priče: Tako slatko umorstvo, američki TV film
16.10 Vijesti na drugom
16.20 Vrijeme sutra
16.25 Svijet slavnih, serija
17.10 Sutkinja Amy 5., serija
18.00 Hrvatska danas
18.50 SOS krokači, crtana serija
19.15 Nitko nije savršen 2., humoristična serija
19.35 VIP DJ
20.10 Gosford Park, britansko američki film
22.30 Vijesti na drugom
22.45 Ekipa za očevid 4., serija
23.30 Dva lica pravde, serija
00.15 Pregled programa za četvrtak

06.40 Superklinke, crtana serija
07.05 Ona ili on, kviz
07.30 Nasljednica, serija
08.20 TV prodaja
08.30 Ljubav na kocki, serija
09.30 Putovi ljubavi, serija
10.20 TV prodaja
10.25 Izlog strasti, serija
10.55 VIP DJ, glazbena emisija
11.30 Šaljivi kućni video
12.10 Francuski poljubac, igrani film
14.20 Naša mala klinika, serija
15.25 Moja obitelj, serija
16.00 Rodney, serija
16.30 Nasljednica, serija
17.25 Vijesti Nove TV
17.30 Hypo Ski report
17.35 Ljubav na kocki, serija
18.30 Ona ili on, kviz
18.55 Hypo Ski report
19.00 Dnevnik Nove TV
19.20 Sport Nove TV
19.25 Vrijeme Nove TV
19.30 Nova navečer, informativni magazin
19.55 Vrijeme Nove TV
20.00 Kobni ljubavnik, igrani film
21.40 U sridu, društveno – politički magazin
22.40 Kućanice, serija
23.35 National Geographic report: Kloniranje: Kovtraverzna sudbina čovječanstva
23.40 JAG, serija

00.35 Istina o Juliet, igrani film
02.15 Kraljica mača, serija
03.00 Kraj programa

07.00 Ljubav bez predaje, telenovela (R)
07.45 Transformers Cybertron, crtana serija
08.05 Beyblade, crtana serija
08.30 Simpsoni, humoristična animirana serija (R)
08.55 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija (R)
09.40 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
10.05 Roseanne, humoristična serija (R)
10.30 Bračne vode, humoristična serija (R)
10.50 Dadija, humoristična serija (R)
11.15 Sanja, talk show (R)
12.15 Eksploziv, magazin (R)
12.40 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
13.05 Ljubav jednog oca, telenovela
14.10 Ljubav bez predaje, telenovela
14.55 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija
15.45 Simpsoni, humoristična animirana serija
16.10 Pod istim krovom, humoristična serija
16.40 Roseanne, humoristična serija
17.00 Bračne vode, humoristična serija
17.30 Dadija, humoristična serija
17.55 Sanja, talk show
18.45 Vijesti, informativna emisija
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
20.10 Dvornikovi, humoristična serija
21.05 Nestali, kriminalistička serija
21.55 Vatrene dečke, dramska serija
22.45 Cobra 11, kriminalistička serija
23.40 Vijesti, informativna emisija
23.55 Galaktička pustolovina, igrani film, komedija znanstveno-fantastični (R)
01.35 Auto moto tv, magazin (R)
02.00 Cobra 11, kriminalistička serija (R)

ČETVRTAK

06.45 TV raspored
06.50 TV kalendar
07.00 Dobro jutro, Hrvatska
09.10 Svijet slavnih, serija
09.55 TV raspored
10.00 Vijesti
10.10 Odmor u osovini zla: Irak
10.50 Vijesti iz kulture
10.55 Vrijeme danas
10.57 TV raspored
11.00 Heureka, znanstveno obrazovni program
12.00 Dnevnik
12.30 Ljubav nema cijene, serija
13.20 Govorimo o zdravlju
14.00 Vijesti
14.10 TV raspored
14.13 Vrijeme danas
14.15 Sestre, serija
15.05 Spiderman, crtana serija
15.30 Nora Fora, igra za djecu
16.00 City Folk: Lisabon
16.35 Život u živo
17.35 Vijesti
17.50 Najslabija karika, kviz
18.35 Ljubav u zaleđu, serija
19.30 Dnevnik
20.10 Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.15 Brisani prostor
22.00 Pola ure kulture
22.40 Otvoreno
23.30 Vijesti iz kulture
23.40 Transfer
00.15 Vijesti dana
00.30 Kaoda se ništa nije dogodilo, francuski film
02.05 Sutkinja Amy 5., serija
02.50 Sestre, serija
03.35 Dva lica pravde, serija
04.20 Nitko nije savršen 2., humoristična serija
04.40 Slobodna zona, kratki dokumentarni film
04.50 Pola ure kulture
05.20 Brisani prostor
06.00 Ljubav nema cijene, serija

06.45 TEST
07.00 VIP DJ
07.30 TV raspored
07.35 Teletubbies, lutkarska serija
08.00 SOS krokači, crtana serija
08.25 ŽUTOKLJUNAC
09.20 Učilica
09.30 NULTI SAT:
09.40 Platno, boje, kist
10.00 Tečaj talijanskog jezika, 3.

10.30 Zasjedanje Hrvatskog sabora, prijenos
13.30 NULTI SAT
14.30 Vijesti za gluhe
14.40 Život piše priče: Dvostruki život moga muža, američki TV film
16.10 Vijesti na drugom
16.20 Vrijeme sutra
16.25 Svijet slavnih, serija
17.10 Sutkinja Amy 5., serija
18.00 Hrvatska danas
18.50 SOS krokači, crtana serija
19.15 Nitko nije savršen 2., humoristična serija
19.35 VIP DJ
20.10 Reporteri: München '72. »Operacija bajunet«
21.15 Genijalci, kviz
21.50 Vijesti na drugom
22.05 ZOI Torino 2006. uvodna emisija
22.50 Dva lica pravde, serija
23.40 48. Grammy Awards, snimka
01.40 Pregled programa za petak

06.50 Superklinke, crtana serija
07.15 Ona ili on, kviz
07.40 Nasljednica, serija
08.30 TV prodaja
08.40 Ljubav na kocki, serija
09.30 TV prodaja
09.40 Putovi ljubavi, serija
10.35 Izlog strasti, serija
11.05 VIP DJ, glazbena emisija
11.40 Šaljivi kućni video
12.30 Igra sudbine, igrani film
14.20 U sridu, društveno – politički magazin
15.25 Moja obitelj, serija
16.00 Rodney, serija
16.30 Nasljednica, serija
17.25 Vijesti Nove TV
17.30 Hypo Ski report
17.35 Ljubav na kocki, serija
18.30 Ona ili on, kviz
18.55 Hypo Ski report
19.00 Dnevnik Nove TV
19.20 Sport Nove TV
19.25 Vrijeme Nove TV
19.30 Nova navečer, informativni magazin
19.55 Vrijeme Nove TV
20.00 Pod opsadom 1, igrani film
21.40 Pod opsadom 2, igrani film
23.15 Kućanice, serija
00.05 JAG, serija
00.50 Pod opsadom, igrani film
02.25 Kraljica mača, serija.
03.10 Kraj programa

9. 2. 2006.

- 06.55 Ljubav bez predaje, telenovela (R)
 07.45 Transformers Cybertron, crtana serija
 08.05 Beyblade, crtana serija
 08.25 Simpsoni, humoristična animirana serija (R)
 08.50 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija (R)
 09.40 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
 10.00 Roseanne, humoristična serija (R)
 10.25 Braćne vode, humoristična serija (R)
 10.50 Dadilja, humoristična serija (R)
 11.15 Sanja, talk show (R)

- 12.15 Eksploziv, magazin (R)
 12.40 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
 13.10 Ljubav jednog oca, telenovela
 14.10 Ljubav bez predaje, telenovela
 14.55 Carabinieri – žena na zadatku, dramska serija
 15.45 Simpsoni, humoristična animirana serija
 16.15 Pod istim krovom, humoristična serija
 16.40 Roseanne, humoristična serija
 17.00 Braćne vode, humoristična serija
 17.30 Dadilja, humoristična serija
 17.55 Sanja, talk show
 18.45 Vijesti, informativna emisija
 19.10 Eksploziv, magazin
 19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
 20.10 Mijenjam ženu, dokumentarna serija
 21.20 Zapleši sa mnom, igrani film, drama
 23.30 Cobra 11, kriminalistička serija
 00.20 Vijesti, informativna emisija
 00.35 Nestali, kriminalistička serija (R)
 01.20 Vatrene dečki, dramska serija (R)
 02.05 Cobra 11, kriminalistička serija (R)

TV TJEDNIK NA YU ECO

Emisija na hrvatskom jeziku TV tjednik emitirat će se u petak 3. veljače u redovitom terminu od 20 sati na programu YU ECO televizije. Bit će prikazana reportaža o Velikom prelu, koje je održano 28. siječnja u Dvorani sportova, a repriza emisije je u subotu 4. veljače u 15 sati.

FILM TJEDNA

ZAPLEŠI SA MNOM

(DANCE WITH ME)

drama/glazbeni, 1998., 126 min.

RTL, 9.2.2006. 21.20

»Zapleši sa mnom« jedan je od najljepših filmskih sukoba stroge plesne tehnike i nesputanih emocija koji možete vidjeti na malim ekranima. Elegantnom lakoćom pokazujući kako sudar dvaju različitih svjetova na plesnom podiju može savršeno funkcionirati, zanosna Vanessa L. Williams i šarmantna legenda latino plesova, Chayanne, uhvatit će vas u plesni vrtlog iz kojeg nikada nećete poželjeti izaći!

Bivša miss Sjedinjenih Država, Vanessa L. Williams, je Ruby, plesačica koja sanja o oživljavanju svoje, nekoć obećavajuće, karijere. U međuvremenu, lijepa Ruby radi kao instruktorka u plesnom studiju, čiji je vlasnik uvijek mrzovoljni John Burnett (Kris Kristofferson). Rubyinu klasičnu, discipliniranu metodu plesa dovodi u pitanje mladi i talentirani, ali neškolorani Kubanac Rafael (Chayanne) koji je osvojio gotovo sva srca svojim strastvenim i spontanim stilom. Međutim, emocionalno suzdržana Ruby odbija pasti na Rafaelov šarm i smatra da je, unatoč vitalnosti i duhovnosti, njegov način plesa očito nediscipliniran i time inferioran njenom vlastitom, tehnički savršenom stilu. Ubrzo mladi Rafael daje profesionalcima najvažniju moguću plesnu poduku: ponekad je najbolja stvar koju možete učiniti jednostavno se opustiti i samo osjetiti glazbu, pustiti da vam ples izađe ravno iz srca!

Drama redateljice Rande Haines (»Djeca manjeg Boga«) na naizgled jednostavan način pronalazi delikatnu ravnotežu između romantike i drame, niti na trenutak ne popuštajući pretjeranoj osjećajnosti. Jednostavan i iskren, »Zapleši sa mnom« je film koji može pridobiti i najvećeg cinika. Za razliku od glamuroznih života mnogih likova koji nastupa u romantičnim pustolovinama, Ruby i Rafael imaju mnoštvo svakodnevnih problema, poput svih nas. No to ih, naravno, ne sprječava od sanjarenja, koje se, ponekad, može i ostvariti!

Redatelj: Randa Haines

Uloge: Vanessa L. Williams, Chayanne, Kris Kristofferson, Joan Plowright, Jane Krakowski

Netočni stihovi o Velikom prelu

Priredivači su na oglasu držanje Velikog Prela 2006. »potpačili« stihovima: »Prelo kupi svaki mu se divi,...«. Pisnik

Nikola Kujundžić je u preljskoj pismi 1879. godine, u četvrtoj kitici (strofi) taj stih spivo:

»Prelo kupi nek se svaki divi,...«
Nije red pripivat pisnika.

A. S.

Preplatite se!

TUZEMSTVO

☐ 6 mjeseci – 800 dinara

☐ 1 godina – 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i
popunite adresu na koju želite da
Vam stiže "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

Hrvatska riječ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

INOZEMSTVO

☐ 1 godina – 70 EUR

SWIFT: VBIUBCS22
VOJVODANSKA BANKA
AD MS FIL, SUBOTICA
IBAN: CS73355000000200292421
NIU "Hrvatska riječ",
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karadordev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovođa i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PREVOZ I CEREMONIJAL
SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvećara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavještava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica - Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.942 din.)
- studenti uz prikaz indeksa uživaju popust od 30% (povratna karta je 2.707 din., a u jednom pravcu 1.514 din.)
- osobe starije od 60 godina imaju popust od 30%

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA DIREKTNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA PRAVCA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

TippNet

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

